

Tbülten 32

TEKFEN GRUP ŞİRKETLERİ BÜLTENİ, Ekim-Aralık 2015

- FEYYAZ BERKER'E 90. YAŞ ARMAĞANI
- TÜRKİYE'NİN TAHİL AMBARI
- DÜNÜN FİDANLARI, BUGÜNÜN AĞAÇLARI
- YAŞAR KEMAL'E SAYGI KONSERİ

AZFEN 20 YAŞINDA

İçindekiler

Haberler

- 4 FEYYAZ BERKER 90 YAŞINDA
- 12 KAÇKAR SÜMBÜLÜ
- 14 BİLEN BİLENE MÜCADELE
- 15 KİTAP KURLARI
- 16 BAKÜ OLİMPİYAT STADI'NA ENR ÖDÜLÜ
- 18 TEKFEN EMLAK'TAN STRATEJİK BİR ADIM
- 18 TÜM YOLLAR İSTANBUL'A ÇIKTI
- 19 TOROS'TAN HABERLER
- 20 AZFEN 20 YAŞINDA

Dosya

- 44 TÜRKİYE'NİN TAHİL AMBARI: İÇ ANADOLU
- 56 DÜNÜN FİDANLARI, BUGÜNÜN AĞAÇLARI

Sosyal Sorumluluk

- 62 YAŞAR KEMAL'E SAYGI KONSERİ
- 67 SOMALI KADINLARDAN EL EMEĞİ GÖZ NURU

İnsan Kaynakları

- 66 ÖNCE VE DAİMA İŞ GÜVENLİĞİ
- 67 YENİ KATILANLAR VE TERFİ EDENLER

Anılarda Kalanlar

- 68 TEKFEN, TIME DERGİSİNDE

TÜRKİYE'NİN "TAHİL AMBARI"

Sayırsız uygarlığa ev sahipliği yapan İç Anadolu Bölgesi, tarihte olduğu gibi bugün de önemli bir tarım merkezi. İç Anadolu denildiğinde, hiç kuşkusuz ilk akla gelen tarım ürünü buğday. Gerçekten de Türkiye'nin "tahıl ambarı" olarak nitelendirilen bu bölge, ekmeçlik buğdayın %36'sını üretiyor. Buğday, ekonomik öneminin yanında, İç Anadolu'nun toplumsal ve kültürel, hatta arkeolojik bir değeri.

Tekfen Grup Şirketleri Bülteni / Ekim-Aralık 2015 / Sayı 32

Tekfen Holding A.Ş. adına sahibi
Ahmet İpekçi

Genel Yayın Yönetmeni (sorumlu)
Dorotya Maria Kiss Kalafat (Tekfen Holding)

Yayın Koordinatörü
Esra Tüzgıray Kılıç (Tekfen Holding)

Organizasyon
Nilüfer Özönder (Tekfen Holding)

Katkıda bulunanlar
Gürhan Ünal (Azfen); Arzu Şimşek (Tekfen Holding); Özlem Gündoğdu (Tekfen İnşaat); Bekir Berker, Hakan Sayar (Toros Tarım)

Fotoğraflar
Fatih Pınar, Gülnur Sözmen, Mahmut Ceylan, Muhittin Tüylü, Serdar Tanyeli, SOCAR arşivi

Yönetim yeri
Tekfen Holding A.Ş.
Kültür Mahallesi, Tekfen Sitesi, Budak Sokak,
A Blok, No. 7 Ulus
Beşiktaş - İstanbul
Tel: (212) 359 33 00

Yayına hazırlayan
Kurumsal Yayınlar Araştırma, Danışmanlık,
Tanıtım ve Organizasyon Hizmetleri Ltd. Şti.
Ortaklar Caddesi Sonu, Pehlivan Sokak, Nasuh
Bey Apt., No. 35/B, D. 2 Mecidiyeköy
Şişli - İstanbul
Tel: (212) 211 23 79

Basım
Ofset Yapımevi
Şair Sokak, No. 4 Çağlayan Mahallesi,
Kâğıthane - İstanbul
Tel: (212) 295 86 01

© Üç ayda bir yayımlanır. Tekfen Holding'in ücretsiz iletişim bültenidir.
Yazı ve görsellerin her türlü telif hakları Tekfen Holding'e aittir.

AĞAÇ TARIMI 10 YAŞINDA

Nihat Gökyiğit'in öncülüğünde Türkiye'de ilk kez 2005 yılında başlatılan ağaç tarımı, başarılı bir girişim olarak 10. yılına ulaştı. Dikildiklerinde boyları 10-15 santimetre olan fidanlar, bugün 6-7 metre yüksekliğinde birer ağaç oldular. Ağaç tarımı, doğal ormanların korunması bakımından çok önemli bir adım.

1, 10, 15, 90...

Sözel bir insan olarak Tekfen’de çalışmak garip ve eğlenceli bir duygu. Başlangıçta, Tekfen’in “fen”i ile mezun olduğum Fen-Edebiyat Fakültesi’nin “fen”i dışında ortak noktamız olduğu söylenemezdi. Etrafınız sayısız mühendis, bolca da finans insanıyla çevrili. Şu kadar bin ton gübre ürettik, bu kadar milyon aşılı fide yaptık... Mektepliler bir yana, makine operatörleri de karışık işlemlerle “açı hesaphyor.” Zamanla bu sayılara alışıyorsun, onları anlamaya başlıyorsun, geçmiş verilerden olabilecekleri öngörebiliyorsun, plan yapıp, tedbir alabiliyorsun. Ve bir gün geliyor, sayıları alkışlamaya başlıyorsun. O gün, işte bugündür. Başlıkta gördüğünüz her sayı önemli, hem de çok önemli.

Bir! Tekfen İnşaat’ın yeni başladığı TANAP projesinde, ilk 1 milyon adamsaat kazasızlığa ulaştık. Çoğunuz iyi bilir, boru hattı öyle zannedildiği kadar kolay bir iş değil. Erzurum-Eskişehir arasındaki 500 küsur kilometrede nice engel, çetin hava şartları, dağ dere tepe var. Proje Müdürü Mustafa Kopuz ve ekibini kutluyor ve boru hattı boyunca kazasız, belsüz güzel işler diliyoruz.

On! İki platformu aynı anda inşa eden ATA Konsorsiyumu (AMEC-Tekfen-Azfen), Bayıl’da 10 milyon adamsaati kazasız tamamladı. “Dar alanda kısa paslaşmalar” olarak da tabir edebileceğimiz bu projenin başındaki platform profesörü Bülent Karaca ile birlikte, bu sonuçta büyük emeği olan tüm Tekfenli ve Azfenli arkadaşları alkışlıyoruz.

Onbeş! İki yıldır yine Tekfen-Azfen ortaklığında devam eden Sangaçal Kara Terminali projesi, geçtiğimiz günlerde 15 milyon adamsaati kayıp zamanlı bir kaza olmaksızın devirdi. Projenin başında kim var dersiniz? Bakû Olimpiyat Stadi’ni rekor bir hızla 24 ayda ve 21 milyon adamsaat kazasızlıkla teslim eden Cem İlgün. Müthiş takımıyla beraber bu projede ne gibi rekorlara imza atacaklar acaba?

Bu rakamlara kolay erişilmiyor. Merkez ofiste Dinç Şenlier ve ekibinin önderliğinde, sahalar da toplam 206 SEÇ uzmanı bu uğurda gün be gün görev yapıyor. Düz yolda bile düşecek kadar yaratıcı olan ben, bu sayıların ne ifade ettiğini iyi anlıyorum. Şantiye gezerken neden sürekli peşimden ayrılmadıklarını da!

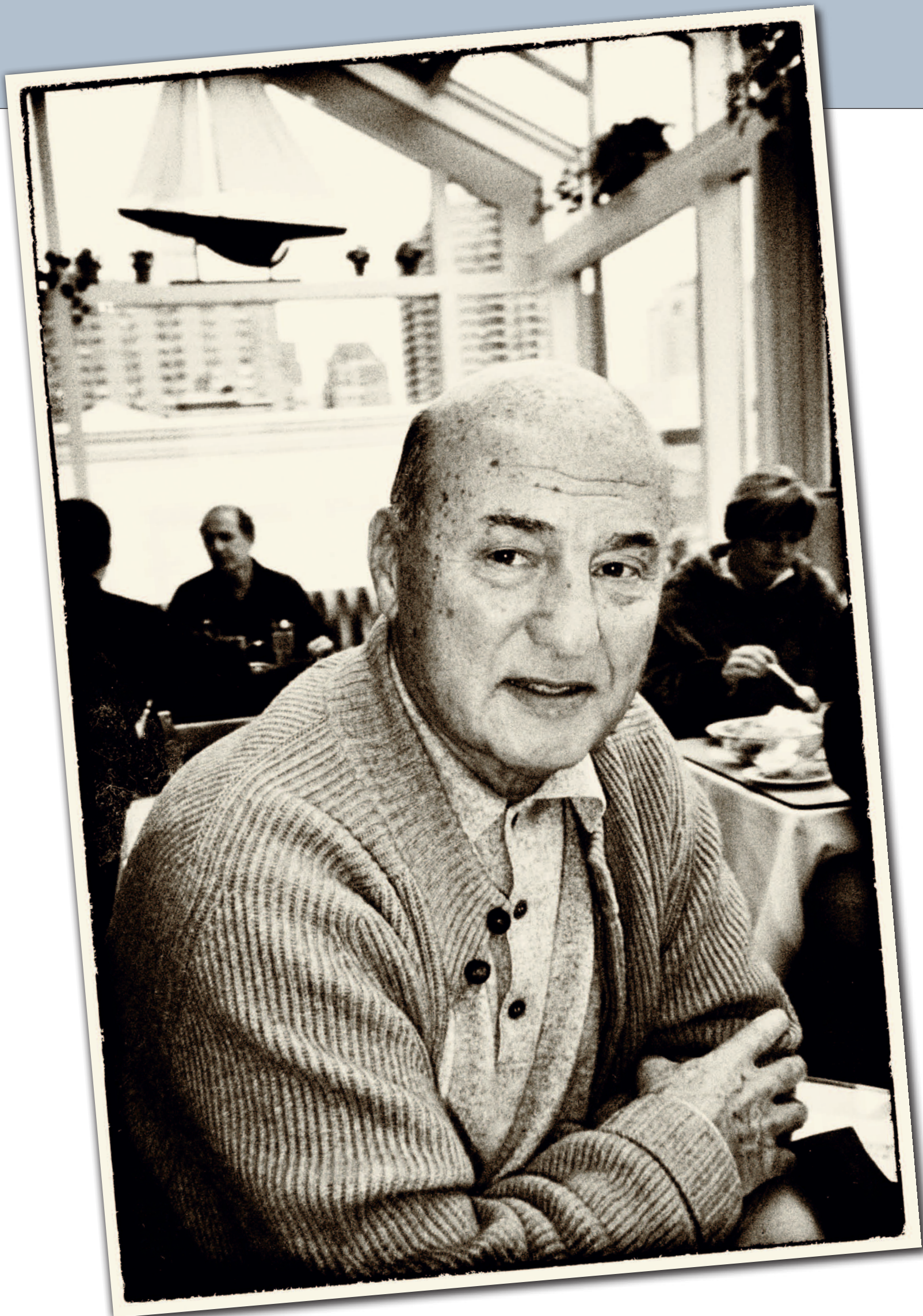
İş Sağlığı ve Güvenliği, Tekfen’in sadece şantiyelerinde öncelik tanıdığı bir mesele değil. Toros Tarım da, fabrika ve limanlarında olası kaza risklerini önlemek için sayısı giderek genişleyen uzman bir ekiple titiz çalışmalarını sürdürüyor.

Doksan! Tekfen’in kurucu ortaklarından Ali Nihat Gökyiğit ile Feyyaz Berker, bu yıl 90 yaşındalar. 180 yıl yaşanmışlık! Böylesine uzun, hele onlarınki kadar dolu dolu geçen bir ömür, herkese nasip olmuyor. Girişilen maceralar, atlatılan badireler, kazanılan dostluklar, bulunan aşklar, şahit olunan bir asra yakın tarih...

Güç sizinle olsun!

Sevgilerimle,

Dori Kiss Kalafat
dori@tekefen.com.tr

Feyyaz Berker 90 YAŞINDA

TEKFEN'İN KURUCU ORTAKLARINDAN FEYYAZ BERKER, GEÇTİĞİMİZ 7 EKİM GÜNÜ 90'INCI YAŞINI GERİDE BIRAKTI. 24 EKİM GÜNÜ İSE İŞ DÜNYASINDAN YAKIN DOSTLARININ VE TEKFEN'DEKİ ÇALIŞMA ARKADAŞLARININ KATILIMIYLA ÖZEL BİR ORGANİZASYON GERÇEKLEŞTİRİLDİ. KUTLAMA SIRASINDA KATILIMCILARA, FEYYAZ BERKER'İN 90 YILLIK HAYATINI KONU ALAN BİR DE KİTAP ARMAĞAN EDİLDİ.

Feyyaz Berker, 1925 yılında Mersin'de dünyaya geldi. Ortağı ve 75 yıllık arkadaşı Nihat Gökyiğit ile birlikte Robert Koleji'nin aynı sıralarında okudu. Tekfen'in diğer kurucu ortağı Necati Akçağlılar'la tanışması ise, yüksek lisans için gittiği Amerika'dan döndükten sonra, Bayındırlık Bakanlığı bünyesinde çalışırken oldu. Aynı girişimci ruha ve ideallere sahip üç ortak, birlikte Tekfen'i kurdular. Tekfen, onların attığı sağlam temeller üzerinde yükselerek bugünlere ulaştı.

Feyyaz Berker'in uzun ve zengin yaşam öyküsü, 90. doğum günü için hazırlanan sürpriz kitapta fotoğraflar ve anekdotlar eşliğinde anlatılıyor. Onu "Doğuştan Fenerbahçeli" yapan harflere atfen "FB" adını taşıyan kitap, Berker'in çocukluk döneminden eğitimine, ailesinden iş hayatına, seyahatlerinden sosyal girişimlerine 90 yılın hızlı bir özeti sunuyor. Kitabın yazarı Mehmet Altun, tüm kısaltma çabalarına rağmen, bu kadar dolu geçen bir hayatı 420 sayfaya dahi sığdırmakta zorluk çektiğini belirtiyor.

Kitap büyük bir gizlilik ve dayanışma ruhu içinde hazırlandı. Feyyaz Berker'e yakın isimlerden oluşan 84 kişi, anıları, anekdotlarıyla ve fotoğraflarıyla kitaba katkıda bulundular. Bu kişilerin çoğu 24 Ekim günkü buluşmaya da katılarak, Berker'i bu mutlu gününde yalnız bırakmadılar.

Sayın Feyyaz Berker'i biz de buradan kutluyor, kendisine daha nice yıllar diliyoruz. Berker'in 400 sayfaya zorlukla sığan hayat öyküsünün çok kısa bir versiyonunu, sonraki sayfalarımızda bulabilirsiniz.

Dünyaya merhaba

Feyyaz Berker, 7 Ekim 1925'te Mersin'de, Ahmet Muhtar Bey ve Fatma Ünsiye Hanım'ın ikinci çocuğu olarak dünyaya geldi. Babası Muhtar Berker, Kurtuluş Savaşı sırasında Çukurova Bölgesi'ndeki milli direniş hareketine destek vermiş, savaştan sonra da tamamen bölgede yaygın olan trahom hastalığıyla mücadelede yönelmiş bir göz doktoruydu. Bu nedenle, kentten en sevilen simalarından biriydi.

Tarsus Amerikan Koleji

İlkokuldan sonra ailesi Feyyaz'ı Tarsus'taki Amerikan Koleji'ne göndermeye karar verdi. 1888 yılında bir misyoner okulu olarak açılmış olan Tarsus Amerikan, yalnızca erkek öğrencilerin kabul edildiği bir okuldur. Feyyaz Berker, Amerikan eğitim sistemiyle ilk kez Tarsus Koleji'nde tanıştı. Düşünmeyi ve araştırmayı teşvik eden, dersler kadar öğrencilerin sosyal faaliyetlerine de önem veren bu sistem, küçük Berker'e yeni ufuklar açtı.

Robert Kolej yılları

Ahmet Muhtar Bey 1939'da İçel Milletvekili seçilince, ailesiyle birlikte Ankara'ya taşındı. Feyyaz Berker'in de eğitimine İstanbul'da, Robert Kolej'de devam etmesine karar verildi. Böylece 1939 sonbaharında, Feyyaz Berker'in yaşamında çok önemli bir yere sahip olduğunu söylediği "Kolej yılları" başladı.

1925

1931

1936

1938

1939-42

İlk adımlar

Feyyaz Berker, ilkokulu Mersin'de bitirdi. Gittiği Çankaya İlkokulu, disiplini ve eğitim kalitesiyle ünlenmiş bir okuldur. Küçük Feyyaz'ın buradaki öğretmeni, hayatında en değer verdiği insanlardan biri olan Fazilet Hanım'dı.

Atatürk Mersin'de

Feyyaz Berker'in Atatürk'e duyduğu hayranlık, Mersin'deki çocukluk yıllarına kadar uzanıyor. Berker, Atatürk'ün kenti ziyaretlerinden birini, balkondaki annesinin heyecanla söylediği "Atatürk geçiyor!" sözleriyle anımsıyor. O sırada küçük yaşta olan Feyyaz belki Atatürk'ü görememişti ama, onun varlığının yarattığı heyecanı herkes gibi içinde hissetmişti. O heyecan, yaşamı boyunca Feyyaz Berker'i hiç terk etmedi.

Dr. Muhtar Berker'den Atatürk'e şiir

Ant içtik biz yolunda yürümeye dönmeden
İzini bırakmayız hayatımız sönmeden

Feyyaz Berker

Robert Kolej, benim için bir nevi küçük bir dünya oldu diyebilirim. Bu okulun başarısı, eğitim felsefesinden geliyor. Çünkü çocuklara karakterli ve faziletli bir insan olmayı öğretiyor. Pozitif düşünmeyi, başarılı olmanın sırlarını öğretiyor. Ve bu ancak sorgulayarak, araştırarak oluyor.

Doktor olmak

"Babam, bir gün Silifke'de bir göz ameliyatına beni de yanında götürdü. Orada kan görür görmez kaçtım. Kaçış o kaçıştır. Çok hassas bir olay. Doktor olmamı istiyordu, ama baktı bende hayır yok. Daha sonra beni Tarsus Amerikan Koleji'ne yazdırdı."

M

UNIVERSITY OF
MICHIGAN

Michigan
Robert Kolej'in ardından Feyyaz Berker, öğrenimini ABD'de sürdürmek üzere Michigan Üniversitesi'ne gitti. Burada bir yandan okurken bir yandan da harçlığını kazanabilmek için çeşitli işlerde çalıştı. Yıllar sonra Feyyaz Berker, Kaiser-Frazer otomobil fabrikasının montaj hattında çalıştığı dönemde kendisi için çok önemli bir deneyim olarak nitelendirecekti.

Rüya gibi bir evlilik

Alev ve Feyyaz Berker çifti, 18 Mart 1955 günü hayatlarını birleştirerek, 60 yıl sürecek bir birlikteliğe ilk adımlarını attılar.

Önce FN, sonra FNN

Robert Kolej'den beri birbirini tanıyan ve Bayındırlık Bakanlığı'nda birlikte çalışan Feyyaz Berker ve Nihat Gökyiğit, o güne kadar edindikleri bilgi ve deneyimleri özel sektörde kullanmak üzere 1956 yılında Feyyaz-Nihat Müşavir Mühendislik (FN) şirketini kurdular. Onlara, kısa bir süre sonra, Bayındırlık Bakanlığı'ndaki görevini bırakan Necati Akçağlılar da katıldı. Böylece şirketin adı da Feyyaz-Nihat-Necati (FNN) olarak değişti. Üç ortak, sermayelerinin yetersizliğine rağmen, bilgi ve becerileriyle kısa zamanda müşterileri arasında güven oluşturup, saygınlık kazandılar.

RC Yüksek Okulu

Robert Kolej'in lise kısmını başarıyla bitiren Feyyaz Berker, 1942 yılında aynı okulun yüksek kısmına kaydoldu. Önünde üç bölüm seçeneği vardı: İnşaat Mühendisliği, Elektrik Mühendisliği veya Makine Mühendisliği. O, kendi ifadesiyle "o günlerde popüler olduğu için" inşaat mühendisliğini seçti.

1942-46

1945-46

1949

1955

1956

»

Kabına sığmayan bir öğrenci

Feyyaz Berker'in küçüklüğünden beri spora olan düşkünlüğü, Robert Kolej yıllarında tam bir tutkuya dönüştü. Genç Feyyaz, okul şampiyonu olan voleybol, basketbol ve futbol takımlarının vazgeçilmez üyesi, Atletizm Birliği'nin de başkanıydı. Kapalı salon atletizm müsabakaları sırasında, hayatında ilk kez katıldığı üç adım atlama yarışmasında birinci olmuş, üstelik rekor kırmıştı. Pozitif kişiliği, sporcu yapısı ve girişimciliğiyle okulun en tanınan ve sevilen öğrencilerinden biri olan Berker, aynı zamanda 1946 yılındaki Spor Gününde "prens" seçilecekti.

İbrahim Bodur

Değerli Feyyaz Bey hem sosyal kulüplerde, hem de sporda son derece aktif ve girişkendi. Futbol takımında oynar, fakat basketbolu daha çok severdi. Robert Kolej'de spor, müzik, tiyatro gibi etkinliklerle festival havasında geçen bir Field Day geleneği vardı. Feyyaz Bey, 1946 yılında yapılan Field Day etkinliğinde prens seçilmişti.

Yeniden Türkiye

Michigan Üniversitesi'ni 1948 yılında bitiren Feyyaz Berker, bir yıl kadar Amerika'da proje mühendisi olarak çalışarak iş deneyimini artırdı. 1949'da Türkiye'ye dönen Berker, kariyerine odaklanmadan önce önündeki son engel olan askerlik görevini de aynı yıl içinde tamamladı. Berker, artık daha büyük hedeflere koşmaya hazırды.

Feyyaz Berker'in ilk görevi, Bayındırlık Bakanlığı bünyesinde, Esenboğa Hava Meydanı şantiye şefliğiydi. 1954 yılında Esenboğa'daki işler bitince, yine Bayındırlık Bakanlığı bünyesinde NATO Hava Üsleri İnşaatı Araştırma Departmanı Başkanlığına getirildi. Ona önemli deneyim kazandıran tüm bu görevler, Bayındırlık Bakanlığı'nda birlikte çalıştığı Nihat Gökyiğit ve Necati Akçağlılar ile birlikte kuracağı Tekfen'in temellerini oluşturuyordu.

Tekfen İnşaat

Üç ortak, ellerinde fazla sermaye olmadığı için şirketi kurarken işe danışmanlık hizmetleriyle başlamışlardı; ama asıl hedefleri taahhüt işlerine girmekti. Bu nedenle 1957 yılında Tekfen İnşaat'ı kurdular. Şirketin ismi, "Teknoloji"nin "Tek"i ile "Fen" in "Fen"i birleştirilerek oluşturulmuştu. Şirketin aldığı ilk iş, 9 adet NATO havaalanının banket stabilizasyonunu yapmaktı.

Feyyaz Berker

İlk, hava meydanları işini aldık. İhaleye girdik, kazandık. Açıkçası bu ihale bizim için dönüm noktası oldu. Ne paramız ne de bir makinemiz vardı. Kazandıkça ilave ettik. Ama itiraf etmeliyim ki Allah da yardım etti.

Güneş batar, Tekfen doğar

Feyyaz Berker, Nihat Gökyiğit ve Necati Akçağlılar, 1964'te ilk sanayi girişimleri olan Tekfen ampul fabrikasını kurdular. Bu yatırıma yönelmelerinin sebebi, o dönemde Türkiye'de elektriğin en öncelikli kalkınma konuları arasında yer almasıydı. İnşa edilen barajlar sayesinde Anadolu elektrikle tanışacak, evleri sokakları Tekfen ampulleri aydınlatacaktı.

Tekfen'in bu cesur yaklaşımı, o sıralarda General Electric'in distribütörlüğünü yapan Vehbi Koç'un da dikkatini çekmişti. Koç'un, bu üç cesur yatırımcıyla ilk tanışması bu şekilde oldu. İstanbul Levent'te inşa edilen fabrika 1964 yılında faaliyete geçti. Ampul sayesinde Tekfen adı da kitlelerin tanıdığı bir marka haline geldi.

TÜSİAD

Türkiye'de 1970'li yılların başında "hür teşebbüs"ü temsil eden işadamları endişe içindeydi. Özel sektör karşıtı görüşler ve ekonomik zorluklar karşısında sanayici ve işadamları, kendi aralarında gönüllü bir dayanışma ortamı yaratmak için 1971 yılında TÜSİAD'ı kurdular. Derneğin başkanlığına ise, dinamizmi ve uzlaşmacı karakteriyle bu görevi başarabileceğine herkesin inandığı Feyyaz Berker seçildi. Berker, 1971 yılından 1980 yılına kadar, 9 yıl boyunca bu zor görevi başarıyla yerine getirdi.

«

1957

1961

1964

1967

1971

1975

Ekonomik ve Sosyal Etütler Konferans Heyeti

Türkiye'de 1960'ların başında serbest piyasa ekonomisinin güçlenmesi gerektiğini savunan iş dünyası, özel sektör felsefesinin daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla bir örgütlenmeye gitti. Dr. Nejat Eczacıbaşı ve Feyyaz Berker'in başını çektiği bu girişim, aynı zamanda Türkiye için önemli bir demokrasi denemesiydi. Türkiye'nin önde gelen sanayici ve akademisyenlerinin üye olduğu Konferans Heyeti, düzenlediği toplantılar ve hazırladığı yayınlarla Türkiye'de serbest piyasa sisteminin düzgün bir şekilde işlerlik kazanmasına önemli katkı sağladı.

Ver elini İstanbul

Tekfen, 1967 yılında İstanbul'a taşındı. Üç ortak arasındaki ahenkli ve verimli işbirliği, Tekfen'in hızla yükselmesindeki en önemli itici güçtü. Ortaklar arasında adı konulmamış bir işbölümü de vardı. Feyyaz Berker, grubun pozitif enerji kaynağıydı. İletişim becerileri ve sosyal ilişkiler ağı, onu Tekfen Grubu'nun adeta sözcüsü haline getirmişti.

Feyyaz Berker

Üç ortak olarak pek çok ortak özelliğimiz var. Üçümüz de iyimseriz, hep iyiyi arayan, daha iyisini yapmaya çalışan bir kültüre sahibiz. Üçümüz de iş hayatına hiçbir zaman "sadece para kazanmak" amacıyla bakmadık. "Bu projenin Türkiye'ye faydası var. Biz de bunu yapabiliriz" diye baktık.

İş dünyasının diplomatları

1970'li yıllarda Türkiye, dünya ile entegre olamamış, içine kapalı bir görünüme sahipti. Bu nedenle dış ilişkilerini geliştiremiyor, haklı olduğu konularda dahi kendini uluslararası ortamlarda yeterince ifade edemiyordu.

Feyyaz Berker öncülüğündeki TÜSİAD üyesi işadamları, bu eksikliği gidermek üzere 1975 yılında iki önemli etkinliğe imza attılar. Türkiye'nin İran'la ekonomik ilişkilerini geliştirmeye yönelik olarak Feyyaz Berker başkanlığındaki bir TÜSİAD heyeti 1975 yılı başında İran'ı ziyaret etti. Ardından, ABD tarafından Türkiye'ye uygulanmakta olan silah ambargosuna karşı, Türkiye'nin Kıbrıs davasındaki haklılığını anlatmak üzere ABD'ye kapsamlı bir ziyaret gerçekleştirildi. Bu gezide TÜSİAD heyeti, gönüllü bir diplomat gibi Türkiye'nin haklarını savundu. 1977 yılında ikincisi yapılan ABD gezisinden sonra ambargo kaldırıldı.

Hür Teşebbüs Konseyi

1970'lerin fırtınalı atmosferinde Feyyaz Berker'in hayallerinden biri de, Türk özel sektörünü temsil eden tüm grupları tek bir şemsiye altında toplamaktı. Berker, Odalar Birliği, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Birliği ve TÜSİAD arasında kurulacak bir yapının sosyal barışa ve ekonomiye önemli katkı sağlayacağını düşünüyordu. Gerçekten de bu yöndeki çabaları 1976 yılında sonuç verdi ve beş ana kuruluşun katılımıyla "Hür Teşebbüs Konseyi" kuruldu. Konsey, o güne kadar kurulmuş en büyük özel sektör girişimiydi. Fakat çıkar ve fikir ayrılıkları, bu büyük girişimin uzun ömürlü olmasını engelledi.

Hükümete uyarı

1970'lerin sonuna gelindiğinde, Türkiye ekonomisindeki durum hiç de iç açıcı değildi. Ülke ekonomisinin gidişatından ve hükümetin devletçi uygulamalarından duyulan endişe günden güne artarken, TÜSİAD, özel sektörün sorunlarını gazete ilanları yoluyla duyurmaya karar verdi. Feyyaz Berker'in titiz takibinde hazırlanan ilanlar 13 Mayıs-13 Haziran 1979 tarihleri arasında gazetelerde yayımlandı. İlanlar beklenenin üzerinde etkili oldu. Hatta Ecevit Hükümeti'nin bundan kısa bir süre sonra istifa etmesi, bazılarınca ilanların sonucu olarak değerlendirildi.

Toros Tarım

Tekfen'in o güne kadar sanayi alanındaki en büyük yatırımı olan Ceyhan Gübre Fabrikası, 28 Mayıs 1981 günü Başbakan Yardımcısı Turgut Özal'ın da katıldığı bir törenle hizmete girdi. Toros Tarım, gübre ile adım attığı tarımsal sanayi sektöründe, sonraki yıllarda tohum, fide, teknoloji gibi alanlara yaptığı yatırımlarla büyüyerek sektörünün lider kuruluşu haline geldi.

1975

1976

1977

1979

1980

1981

»

Be Yaz Saray'da

ABD'ye giden TÜSİAD heyetinin Washington'da attığı en kritik adımlardan biri de, ABD Başkanı Gerald Ford'la gerçekleştirilen görüşmeydi. Bu görüşme, her ikisi de Michigan mezunu olan Feyyaz Berker ve Gerald Ford'u bir araya getirdi.

Bomba!

Anarşinin ve sağ-sol çatışmasının Türkiye'yi esir aldığı 1970'li yıllarda işadamları da sürekli tehdit altındaydı. TÜSİAD, hedef alınan kuruluşların başında geliyordu. 27 Mart 1977 gecesi Feyyaz Berker'in evine bomba atıldı. Evin içinde patlayan bomba, ailenin odadan kaçmaya fırsat bulabilmesi sayesinde can kaybına neden olmadı, fakat evin içi savaş alanına döndü. Feyyaz Berker, doğrudan ailesini hedef alan bu saldırıdan çok etkilendiyse de zorbalığa teslim olmadı ve TÜSİAD'daki görevini sürdürdü.

Nöbet devri

Feyyaz Berker, 1971 yılından itibaren üstlendiği TÜSİAD Başkanlığına 1980 yılında Ali Koçman'a devretti. TÜSİAD'ın kendini topluma kabul ettirmesinde çok önemli bir rol oynayan Berker, 1995 yılında TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanlığına, 1997 yılında da TÜSİAD Onursal Başkanlığına seçildi.

Nejat Eczacıbaşı

Ülkenin politik ve ekonomik kargaşa içinde bunaldığı 1970'li yıllarda, dengeli ve saygıdeğer kişiliğiyle Feyyaz Berker, o güç dönemin başarılı lideri oldu.

Emre Gönensay

Evine bomba da atıldı, ama hiçbir zaman çalışmalarını kesmedi. En karışık dönemde, işadamlarının en baş hedef olduğu dönemde TÜSİAD bayrağını büyük bir cesaretle taşıdı.

Bizim Tepe

Gelecekteki iş hayatında, Robert Kolej'den aldığı eğitimin etkilerini her vesileyle dile getirecek olan Feyyaz Berker, okuluyla bağıni koruyarak maddi manevi desteğini hiçbir zaman eksik etmedi. Bu desteklerin başında, 1983 yılında açılan Bizim Tepe geliyordu. Robert Kolej Mezunlar Derneği'nin sosyal tesisi olan Bizim Tepe'nin kurulması için büyük gayret gösteren Berker, 1986 yılından itibaren Robert Kolej mütevellisi olarak da önemli projeleri hayata geçirdi. Feyyaz Berker, 1987-2006 yılları arasında Hisar Eğitim Vakfı'nın başkanlığını da üstledi.

Feyyaz Berker Binası

Robert Kolej, 1989 yılında üç yeni binaya kavuştu: Suna Kırac Sahnesi, Dr. Nejat Eczacıbaşı Spor Salonu ve Feyyaz Berker Fen Binası. 1990 yılında hizmete giren Feyyaz Berker Hall, laboratuvarlar ve sınıfların yanı sıra Türkiye'nin en nadide koleksiyonlarından birine sahip olan Biyoloji Müzesi'ni de bünyesinde barındırıyor.

Fahri doktora

Feyyaz Berker, 1986 yılında, "Türkiye'nin model endüstrileşmesine katkıları ve Türk eğitimine sağladığı hizmetler" nedeniyle Boğaziçi Üniversitesi tarafından fahri doktora ile onurlandırıldı.

Feyyaz Berker

Ben Robert Kolej'de talebelerin iyi yetişmesi için yaptığım katkıların sonuçlarını gördükçe daha mutlu oluyorum.

«

1983

1984

1985

1986

1990

1991

Türkiye Aile Planlaması Vakfı

Türkiye'de nüfusun hızla artması ve kırdan kente göç, yetersiz sağlık koşullarıyla birlikte özellikle 1970'lerden sonra ciddi sorunları da beraberinde getirmişti. Bu nedenle 1985 yılında, Vehbi Koç'un önderliğinde bir grup işadamı ve akademisyen tarafından Türkiye Aile Planlaması Vakfı (TAPV) kuruldu. Vakfın kuruluşunda yer alan Feyyaz Berker, aynı zamanda 13 yıl boyunca vakfın yönetiminde de aktif olarak çalıştı.

Semahat Arsel

Feyyaz'ın sosyal tarafı çok kuvvetlidir, aktiftir. Vatanına, okuluna, Türk milletine katkıda bulunmak için çalışan bir insandır.

Türk-Amerikan İş Konseyi ve DEİK

Başbakan Turgut Özal ve ABD Başkanı Ronald Reagan tarafından, 1985 yılındaki bir ikili görüşme sırasında kurulmasına karar verilen Türk-Amerikan İş Konseyi, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi yönünde atılmış önemli bir adımdı. Feyyaz Berker, bu girişimin iki yıl boyunca Yürütme Kurulu Başkanlığını üstlendi. Türkiye'nin dış ekonomik ilişkilerine yeni bir dinamizm kazandıran bu modelin geliştirilmesi ve ABD dışında başka ülkelere de yaygınlaştırılması amacıyla 1986 yılında Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu'nun (DEİK) kurulmasında da yine Feyyaz Berker baş roldeydi. Berker, 1986'dan 1997'ye kadar 10 yılı aşkın bir süre DEİK İcra Kurulu Başkanlığını yürüttü.

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı

Türk özel sektörünün Ar-Ge ve teknolojik yenilik projelerine destek sağlamak ve böylece özel sektörün uluslararası pazardaki rekabet gücünü artırmak amacıyla 1991 yılında kurulan Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı'nın kurucuları arasında Feyyaz Berker de vardı. Berker, bugüne kadar 480'in üzerinde projeye 170 milyon dolarlık kaynak sağlayan vakfın Yönetim Kurulunda da görev yaptı.

Berker, benzer şekilde, bir "think tank" kuruluşu olarak Türkiye'nin güncel konuları hakkında araştırmalar yapan Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı'nın da mütevellileri ve Yönetim Kurulu üyeleri arasındaydı.

Şerif Egeli

1985 yılında Özal'ın isteğiyle Türk-Amerikan İş Konseyi'ni kurduk. Konseyin çalışmalarını Turgut Bey beğendi, destekledi ve "Bunu genişletin" dedi. Derken Feyyaz Bey devreye girdi ve bayrağı aldı götürdü. Bu işi götüren insan, lokomotif Feyyaz Bey'di.

Hisar Vakfı İlköğretim Okulu

Feyyaz Berker'in eğitim aşkının en önemli meyvelerinden biri olan Hisar Eğitim Vakfı İlköğretim Okulu, 1996 yılında hizmete girdi. Esas olarak Robert Kolej'in ilköğretim alanındaki eksikliğini tamamlamak amacıyla kurulan okulun temel felsefesi, "öğür düşünen beyinler yetiştirmek" ve "öğrenmeyi öğretmek"ti. Açıldığı gün Feyyaz Berker'in "çocuk gibi sevinçli" olduğunu söylediği okula, sonraki yıllarda orta ve lise kısımları da eklendi.

Tekfen 50 yaşında

Tekfen'in 50. yılı coşkulu bir kutlamaya sahne oldu. Bu mutluluğa, iş dünyasının önde gelen isimleri ve üç ortağın değerli dostları da ortak oldular. Köşesinde bu güzel kutlamaya yer veren gazeteci Vedat Sertoğlu, üç ortağın başarılarını ve meziyetlerini sıraladıktan sonra, günün moda sloganiyle şöyle sesleniyordu:

"Türkiye sizinle gurur duyuyor!"

Michigan Üniversitesi'nden Madalya

Feyyaz Berker, okul arkadaşı ve ortağı Nihat Gökyiğit'le birlikte 1948 yılında mezun oldukları Michigan Üniversitesi tarafından 2013 yılında birer madalya ile ödüllendirildi. 1948 mezunları için üniversitede düzenlenen törene Feyyaz Berker ve Nihat Gökyiğit seyahat zorluğu nedeniyle katılamadıklarından, bağlantı video konferans yoluyla kuruldu.

Michigan Üniversitesi'ndeki web sayfasında Feyyaz Berker ve Nihat Gökyiğit, "Dinamik ikili" ifadesiyle tanıtılıyordu.

1996

1997

2006

2008

2013

2013

Devlet Üstün Hizmet Madalyası

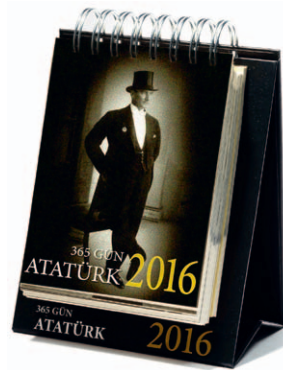
Feyyaz Berker, ortakları Nihat Gökyiğit ve Necati Akçağlılar'la birlikte, 1997 yılında T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Üstün Hizmet Madalyası'na layık görüldü. Üç ortak, madalyalarını Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in elinden aldılar.

Rahmi Koç

Feyyaz, tabiri caizse sıkı Atatürkçüdür. 23 Nisan, 19 Mayıs, 30 Ağustos, 29 Ekim ve 10 Kasım'da mutlaka Atatürk'le ilgili fotoğraf, takvim, albüm, kitapçık yaptırır, olmazsa internetten Atatürk ile ilgili bir görüş, yazı veya hatırayı bütün tanıdıklarına gönderir.

Kendi Sözleriyle Yaşayan Atatürk

Cumhuriyetin 85. yılında Feyyaz Berker'in desteğiyle, binlerce çocuğa armağan edilmek üzere, Talat Halman'ın hazırladığı *Kendi Sözleriyle Yaşayan Atatürk* adlı kitap yayımlandı. Bu kitap, büyük bir Atatürk hayranı olan Feyyaz Berker'in, Ulu Önder'i özellikle gençlere daha iyi anlatmak amacıyla giriştiği bir dizi projenin de başlangıcı oldu. Atatürk'ün 1922 yılında yazılan ilk biyografisinin tıpkıbasımı; 365 Gün Atatürk masa takvimi; *Dersimiz Atatürk* ve *Çanakkale 1915* filmleri; *Bir Düşünce Adanı* belgeseli ve *Cevap Atatürk* mobil uygulaması, Feyyaz Berker'in destek verdiği çalışmalardan bazılarıdır.

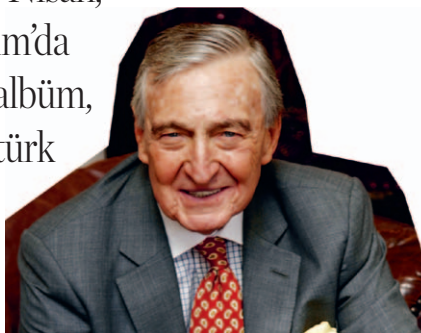

Lozan'dan Cumhuriyet'e

Türkiye tarihinin köşe taşlarından Lozan Antlaşması'nın 90. yıldönümü vesilesiyle İnönü Vakfı tarafından hazırlanan Lozan'dan Cumhuriyet'e İsmet İnönü adlı sergi, Feyyaz Berker'in desteğiyle hayata geçirildi. Yenilikçi bir yaklaşımla dijital teknolojiler kullanılarak hazırlanan sergide, İnönü Vakfı tarafından bugüne kadar titizlikle saklanan belge, mektup, fotoğraf ve nesnelere Ankara, Antalya, Eskişehir ve İstanbul'da 3 ayrı mekânda tarih meraklılarıyla buluştu.

Özden Toker

Lozan'ın 90. yıldönümü için İnönü Vakfı olarak değişik bir şeyler yapmak istedik. Feyyaz Bey'in de olduğu bir ortamda "Böyle bir şey nasıl olur, kim yapar?" diye konuşurken, "Bir dakika!" dedi. Hemen telefonu aldı eline, birisiyle konuştu: Zafer Toprak! Hemen, o anda! Böylece Lozan sergisi beş dakika içinde organize oldu.

Kaçkar Sümbülü

Kaçkar Dağları'nda keşfedilen yeni bir sümbülcük türüne, Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi ve ANG Vakfı kurucusu Ali Nihat Gökyiğit'in onuruna *Scilla alinihatiana* adı verildi.

Düzce Üniversitesi Orman Botaniği Bölümü'nden Uzman Serdar Aslan, 2011 Haziran'ında Rize'nin Sivrikaya köyü civarında, denizden yaklaşık 2.500 metre yükseklikte gerçekleştirdiği bir gezi sırasında, henüz yeni bir tür olduğunu bilmediği bir sümbül türüne rastladı. İlk başta Sümbülcük (*Scilla monanthos*) olarak teşhis ettiği bu türden çektiği fotoğrafları Facebook'taki "Flora Grubu"nda paylaşan Serdar Aslan, birkaç gün sonra Ege Üniversitesi Botanik Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Doç. Dr. Hasan Yıldırım'dan heyecan verici bir mesaj aldı. Türkiye'de *Scilla* konusunda çalışmalar yapan Yıldırım, gördüğü resimlerin Sümbülcük olmadığını ve yeni bir tür olabileceğini söylüyordu.

İşte Kaçkar Sümbülü'nün keşfediliş öyküsü böyle başladı. Bulunan çiçeğin yeni bir tür olup olmadığını belirlemek için daha ayrıntılı bir incelemeye ihtiyaç duyan Doç. Dr. Hasan Yıldırım, hem Rize'nin Siv-

rikaya köyü civarında, hem de 2014 yılında yaptığı bir gezi sırasında Artvin'in Yüksekoba köyü yakınlarındaki Marsis Dağı eteklerinde rastladığı örnekler üzerinde ayrıntılı bir çalışma gerçekleştirdi. Böylece, Karadeniz'de yayılış gösteren diğer tüm Sümbülcük türlerinden farklı morfolojiye sahip, yeni bir türe rastlamış olduklarını Serdar Aslan'a müjdeledi.

Serdar Aslan ve Hasan Yıldırım, bu yeni türe, *Resimli Türkiye Florası*'nın yazımına ve Türk botaniğine çok büyük katkıları bulunan, Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi ve ANG Vakfı kurucusu Ali Nihat Gökyiğit'in onuruna *Scilla alinihatiana* (Kaçkar Sümbülü) adını vermeyi kararlaştırdılar. Bu yeni tür hakkında yazdıkları bilimsel makalenin, hakem değerlendirme sürecinden sonra 11 Eylül 2015 tarihinde kabul edilmesiyle, Türkiye'nin muhteşem flora varlığına yeni bir tür daha eklenmiş oldu. ■

DOÇ. DR. HASAN YILDIRIM Kaçkar Sümbülü'nün isimlendiriliş öyküsünü anlatıyor

2015'in yaz aylarında, arazi çalışmalarımın bir döneminde biraz dinlenmek için İzmir'e, evime dönmüştüm ki Adil Güner Hocamız beni aradı ve Sayın Ali Nihat Gökyiğit Bey'in 13-16 Ağustos'ta Camili (Maçahel) turuna katılıp katılamayacağımı sordu. Ben de kendisine çok teşekkür ederek büyük bir zevkle katılacağımı ifade ettim. Bu gezi, benim yoğun geçen arazi sürecim esnasında, en azından beynen müthiş bir dinlenme fırsatı olacaktı. Bu gezide Prof. Dr. Mecit Vural Hocamızla beraber iki botanikçiydik. Müthiş bir geziydi, büyük keyif aldım ve inanılmaz bir insanı tanıma fırsatı oldu benim için.

Ali Nihat Gökyiğit Bey'i daha önceden elbette tanıyordum. Botaniğe, Türkiye florasına katkılarını biliyordum, ama kendisini yakından tanıma fırsatım ancak bu gezi esnasında oldu. Yöre insanlarına yaptığı katkılar takdire şayandı. Oradaki insanların Nihat Bey'e olan sevgi ve saygılarının büyüklüğünü görünce etkilenmemek elde değildi. Yöre halkının dualarını esirgemedikleri ve içtenlikle ailelerinin bir ferdi olarak gördükleri Nihat Bey'i henüz tanımaya başladığımı anlamıştım.

Değerli Hocam Mecit Vural ile bir sohbetimiz esnasında, Nihat Bey'in kırsal kalkınma projeleriyle yörede yaptığı bu olağanüstü gelişim hikâyesinin kritiğini yaparken, Mecit Hocam bana, "Hasan, botaniğe, doğaya, insanlara çok büyük katkıları olan böyle değerli bir insanı onore etmemiz gerekiyor," dedi. Ben de katıldığımı söyledim ve ne yapabiliriz diye sordum. Mecit Hocam, "Elinde yeni bir tür varsa, Ali Nihat Bey onuruna isimlendirerek bilim dünyasına tanıtabilirsin," dedi. Hemen aklıma, Serdar Aslan ile Ali Nihat Bey'in memleketi Artvin'de ve Rize'de bulduğumuz yeni türümüz geldi. Mecit Hocamızın yönlendirmesiyle, *Scilla alinihatiana* yani *Kaçkar Sümbülü*'nün hikâyesi oluşmaya başlamıştı bu safhadan itibaren.

Hemen Adil Güner Hocamızı ve Serdar Aslan arkadaşımı arayarak durumu netleştirdik ve *Bağbahçe Bilim Dergisi* editörü Prof. Dr. Ali Kandemir Hocamızı da durumdan haberdar ederek bitkinin makalesini yazdık. 28 Ağustos'ta *Bağbahçe Bilim Dergisi* sistemine yüklediğimiz makalemiz, hakem değerlendirme sürecinden sonra 11 Eylül 2015 tarihinde kabul edildi ve 21 Eylül 2015'te derginin online olarak yayımlanmasıyla beraber *Scilla alinihatiana* türü, *Kaçkar Sümbülü* ismiyle bilimin aydınlık sayfasına kazanmış oldu.

Bilen bilene Mücadele

İlki geçtiğimiz yıl yapılan Tekfenliler arası genel kültür yarışması “Bilen Bilir”in ikincisi, yine çekişme dolu ama eğlenceli bir ortamda 11 Ekim’de gerçekleştirildi. Bilen Bilir’de bu yıl 8 takım, birinci olabilmek ve kişi başına 2.000 TL’lik büyük ödülü alabilmek için canla başla mücadele etti. Üçer kişiden oluşan takımlar önce 80 soruluk yazılı bir ön elemenden geçtiler. Çoktan seçmeli sorulara en fazla doğru yanıt veren 4 takım yarı finale kaldı. 25 soruluk zorlu yarı finalin ardından ise 2 takım finale katılmaya hak kazandı.

Bu yılki “Bilen Bilir”in farklarından biri de, genel kültür sorularının yanı sıra problem çözme, mantık ve sayısal soruların, hatta yapboz oyununun da yarışmaya dahil edilmesiydi. Bu nedenle daha da çetin geçen yarışmada mutlu sona, finalde Vakıf takımıyla yarışan Keops ulaştı. Tekfen İmalat takımı Keops, Tekfen Mühendislik takımı Vakıf’ı sadece 1 puan farkla yenerek büyük ödülün sahibi oldu.

Keops üyeleri Mehmet Zeki Yıldırım, Mehmet Çolakoğlu ve Nihat Lale’yi başarılarından dolayı kutluyor, “Ben Bilirim” diyen tüm Tekfen mensuplarına gelecek yarışma için şimdiden hazırlanmaya başlamalarını tavsiye ediyoruz. ■

BİLEN BİLİRLERİN

“EN BİLİRLER”İ

1. Keops (Tekfen İmalat)

Mehmet Çolakoğlu, Mehmet Zeki Yıldırım, Nihat Lale

2. Vakıf (Tekfen Mühendislik)

Erhan Özsağiroğlu, Kemal Volkan Çavdar, Özgür Huncce

3. Lichtbogenschweisser (Tekfen İmalat Derince)

Barbaros Gülşah, Cemal Tardu

4. Proses Gücü (Tekfen Mühendislik)

Eren Yalın, Hilal Fidan Acar, Kenan Koşalay

5. Los Domingueros (Tekfen Mühendislik)

Mehmet Tuncar, Refik Vapur, Yonca Şengün

6. Her Şey Yolunda (Tekfen Mühendislik)

Bayram Akkaya, Özlem Atıkan, Türkan Alptekin

7. Micro Genius (Tekfen Mühendislik)

Engin Karagül, Şeyda Altıntop, Yunus Kaya

8. Grup Yek (Tekfen İmalat)

Kazım Köksal, Yaşar Açıköz

KİTAP KURLARI İŞBAŞINDA

Kitabına göre konuşacağız!

Tekfenli Kitap Kurtları'nın artık bir kitap kulübü var. İlk buluşmasını gerçekleştiren ve her ayın üçüncü perşembe günü bir araya gelmek üzere sözleşen Kitap Kurtları, o ayın belirlenen kitabı üzerine sohbet edecekler. Okunacak kitapların seçimi grup üyeleri tarafından yapılacak. Grup, okumayı seven tüm kitap dostlarının katılımına açık.

Kitap Kurtları'nın ilk buluşmasında Zülfü Livaneli'nin "Son Ada", ikinci buluşmasında ise Paul Auster'in "Görünmeyen" adlı kitapları değerlendirildi. Üçüncü buluşma için ise, gerçekçi Türk romanının en özgün örneklerinden biri sayılan, Sabahattin Ali'nin "Kuyucaklı Yusuf" adlı kitabı belirlendi.

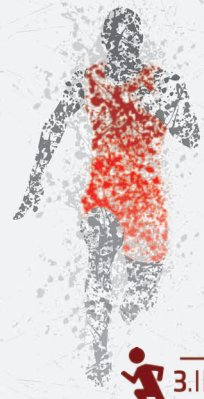
Kitap aşkını ve okuma deneyimlerini başkalarıyla da paylaşmak isteyen her Tekfenliyi Kitap Kurtları'na katılmaya davet ediyor, keyifli okumalar diliyoruz.

Indoor Cup heyecanı başlıyor

Spor ve eğlenceyi bir araya getirerek şirket çalışanlarını spor yapmaya teşvik eden ve şirket içi motivasyonu artırarak takım ruhunu güçlendiren Indoor Cup 2015, 20 Aralık günü Ataköy Kapalı Atletizm Salonu'nda yapılacak. Indoor Cup 2015 de önceki yıllarda olduğu gibi Koşu (60 m, 200 m, 400 m, 800 m, 2000 m, 4x200 m Bayrak Yarışı); Yüksek Atlama ve Uzun Atlama olmak üzere toplam 8 branşta düzenlenecek. Yarışma kuralları gereği bir katılımcı, en fazla iki branş ve Bayrak Yarışı'nda yer alabilecek.

Geçtiğimiz yıllarda başarılı sonuçlara imza atan Team Tekfen, bu yıl yarışlara 35 kişilik geniş bir ekip ile katılıyor. Son hazırlıklarını yapan sporcular, artık büyük final için gün saymaya başladılar. 20 Aralık'ta yarışmacılarımıza başarılar diliyor, herkesi tribünlerdeki yerini alıp takımımızı desteklemeye davet ediyoruz. ■

Bakû Olimpiyat Stadı'na bir ödül de ENR dergisinden

Tekfen İnşaat'ın 24 ay gibi rekor bir sürede tamamlayarak, geçtiğimiz Şubat ayında teslim ettiği Bakû Olimpiyat Stadı, ENR (Engineering News-Record) dergisi tarafından Spor/Eğlence dalında 2015'in en iyi projesi seçildi.

Küresel müteahhit sektörünün saygın yayını ENR, bu yıl üçüncüsünü düzenlediği “Dünyanın En İyi İnşaat ve Tasarım Projeleri” yarışmasının sonuçlarını geçtiğimiz Eylül ayında açıkladı. Her biri kendi alanında dünyaca tanınan uzmanların oluşturduğu jüri, aday yapıları güvenlik, yenilikçilik, sosyal önem, tasarım ve inşaat özelliklerine bakarak değerlendirmeye tabi tutuyor. Değerlendirme sürecinde, şirketlerin projeleri yaparken karşılaştıkları zorlukları nasıl aştıkları da dikkate alınıyor. Yarışmaya katılan havaalanı, köprü, tünel, ofis, kültür merkezi, okul ve turistik yapılar ile endüstriyel yapı projeleri, ayrıntılı bir incelemeden geçiriliyor.

ENR jürisinin oylaması sonucunda, Azerbaycan’da bu yıl ilki gerçekleştirilen Avrupa Oyunları’nın açılış ve kapanış törenlerine ev sahipliği yapan Bakû Olimpiyat Stadı, 2015’in En İyi Spor/Eğlence Yapısı seçildi. Tekfen İnşaat adımı ödülü, 10 Eylül’de New York’ta yapılan törende projenin Mukavele ve Teknik Ofis Müdürü Barış Altıparmak aldı. ■

GÖRKEMLİ AÇILIŞ TÖRENİ

Bakû Olimpiyat Stadı ilk kez, 12-28 Haziran tarihleri arasında Azerbaycan’da gerçekleştirilen Avrupa Oyunları vesilesiyle kapılarını ziyaretçilere açtı. 68 bin kişinin doldurduğu stadyum görkemli açılış ve kapanış törenlerine sahne oldu.

Tekfen Emlak Geliştirmeden stratejik bir adım

Tekfen Emlak Geliştirme, yeni gayrimenkul projeleri geliştirmek üzere Amstar Global Partners ile niyet mektubu imzaladı.

Bugüne kadar konut ve ofis binası alanlarında konsept, kalite ve tasarımıyla öne çıkan projeler yaratan Tekfen Emlak Geliştirme, yeni gayrimenkul yatırımları için ABD kökenli bir gayrimenkul geliştirme şirketi olan Amstar Global Partners ile işbirliği yapmak üzere niyet mektubu imzaladı.

Tekfen Emlak Geliştirme ve Amstar Global Partners, proje bazında yüzde 50-50 ortaklıklar kurarak, arsa satın almak suretiyle Türkiye’de ve özellikle İstanbul’da konut, karma kullanım ve A sınıfı ofis projeleri hayata geçirecek. Buna ek olarak Tekfen, ilgili projelerin geliştiricisi ve inşaat işlerinin genel yüklenicisi sıfatıyla, kurulacak olan ortaklıklara hizmet verecek. ■

AMSTAR GLOBAL PARTNERS HAKKINDA

1987 yılında Denver, Colorado’da kurulan Amstar, ABD’de ve seçtiği uluslararası piyasalarda gayrimenkul satın alma, geliştirme ve işletme projeleri gerçekleştiren bir kuruluş. Bugüne kadar 1,9 milyar doların üzerinde bir gayrimenkul varlığına ulaşan Amstar’ın ABD dışında Uruguay, Meksika, Brezilya, Hindistan, Rusya, Ukrayna ve Polonya gibi ülkelerde yatırımları bulunuyor. Amstar, daha önce Türkiye’de de Samsun, Urfa, Kahramanmaraş, Adana ve İstanbul gibi şehirlerde bazı alışveriş merkezi yatırımlarını hayata geçirmişti.

IRF KONGRESİ

Tüm yollar İstanbul’a çıktı

Uluslararası Yol Federasyonu’nun (International Road Federation - IRF) ilk kez düzenlediği Avrupa ve Orta Asya Bölgesel Kongresi ve Sergisi, 15-18 Eylül tarihlerinde İstanbul’da yapıldı. Yol endüstrisine yönelik olarak, ülkelerin daha güvenli, daha temiz, daha dayanıklı ve en iyi bağlantıyı sağlayacak ulaştırma sistemlerini geliştirmeleri için bir bilgi platformu oluşturmayı hedefleyen etkinlik, IRF ve T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü’nün ortaklığında düzenlendi. Kongreye, aralarında üst düzey hükümet yetkilileri, akademisyenler, sivil toplum örgütleri ve endüstri liderlerinin de bulunduğu, 40 ülkeden 400’ün üzerinde ulaşım uzmanı katıldı. Kongre süresince, ulaşımda yaşanan zorlukların tartışıldığı yuvarlak masa toplantıları, özel oturumlar, sunum ve seminerler gerçekleştirildi.

Kongrede Tekfen İnşaat’ı temsilen Katar Kuzey Yolu Projesi Dizayn ve Mühendislik İşleri Koordinatörü Ali Kara, “Kompleks Proje Hazırlama Yönetimi” konusunda bir sunum yaptı. Aynı kongrede katılımcılara, Ali Nihat Gökyiğit’in İstanbul Ataşehir’de, otoyolların ortasındaki işlevsiz bir alanda 1995 yılında kurmaya başladığı Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi (NGBB) hakkında da bilgi verildi. Kurulduğu lokasyon itibariyle dünyada türünün ilk ve tek örneği olan NGBB hakkındaki sunum, uluslararası delegeler tarafından ilgiyle izlendi. ■

Toros'tan haberler

Toprak ve Su Kaynakları Kongresi

Tüm dünyada verimli toprakların korunması ve su kaynaklarının doğru kullanımı konuları giderek daha fazla gündeme gelirken, Kahramanmaraş bu anlamda önemli bir kongreye ev sahipliği yaptı. 1-4 Eylül tarihleri arasında kentte gerçekleştirilen 4. Uluslararası

Katılımlı Toprak ve Su Kaynakları Kongresi, konunun profesyonellerini ve akademisyenleri bir araya getirdi. Toros Tarım, bu önemli kongrenin sponsorları arasında yer aldı. Açılan stantta katılımcılara Toros'un ürün ve çalışmaları hakkında bilgi verildi. ■

Growtech Eurasia 2015

Toros Tarım, Türkiye'nin en geniş kapsamlı tarım fuarı olan Growtech Eurasia 2015'te her yıl olduğu gibi bu sene de yerini aldı. 2-4 Aralık tarihleri arasında Antalya Expo Center'da düzenlenen fuara yaklaşık 30

ülkeden 650 marka katıldı. Yaklaşık 75 bin kişinin ziyaret ettiği fuardaki Toros Tarım standında ziyaretçilere ürünlerle ilgili bilgi aktarılırken, aynı zamanda üreticilerin sorunlarına çözüm önerileri sunuldu. ■

Patates Çalıştayı

Ülkemizdeki patates üretiminde ve depolanmasında önemli bir yere sahip olan Nevşehir, geçtiğimiz 7-9 Ekim tarihleri arasında Patates Karantina Etmenlerinin Teşhisi ve Olası Risklerin Değerlendirmesi Çalıştayı'na ev sahipliği yaptı. Toros Tarım, çalıştayın sponsorluğunu üstlendi.

Farklı illerdeki Zirai Mücadele Araştırma Enstitüleri, Zirai Karantina Müdürlükleri ve Bi-

yolojik Mücadele Derneklerine mensup uzmanların katıldığı çalıştaya yabancı üniversite ve kuruluşlar da ilgi gösterdiler. Çalıştay süresince patates üretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri, Tarım Bakanlığı uzmanları ile özel sektör temsilcileri tarafından masaya yatırıldı. Etkinliğe katılan 70 kişilik bir grup, Toros Tarım'ın Nevşehir'de bulunan yeraltı patates depolarını da ziyaret ederek bilgi aldılar. ■

Toros, Anamur Tarım ve Gıda Fuarı'nda

Toros Tarım, 8-11 Ekim tarihleri arasında Anamur'da düzenlenen Tarım ve Gıda Fuarı'na katıldı. 80 katılımcı firma ve 25 binin üzerinde ziyaretçisiyle tarım ve gıda sektörünün bölgedeki en önemli buluşmalarından biri olan fuar, başta bölgeye özgü Anamur muzunu olmak üzere, ilçenin meyve sebze üretim hacminin iyileştirilmesine ve bölgenin tarımsal potansiyelinin daha da artırılmasına katkı sağlamayı amaçlıyor. Her fuarda olduğu gibi Toros Tarım'ın açtığı stant, Anamur'da da katılımcıların yoğun ilgisiyle karşılandı. ■

Patates üreticileriyle buluşma

Niğde Tarım, Hayvancılık, Tavukçuluk, Fidancılık, Seracılık, Tohumculuk, Patatesçilik, Arıcılık, Meyvecilik ve Gıda Fuarı, 5-8 Kasım tarihleri arasında gerçekleştirildi. Fuarda, önemli bir patates üretim bölgesi olan Niğde ve çevresinden gelen katılımcılara Toros Tarım'ın doku kültürüyle patates tohumu üretimi hakkında bilgi verildi. ■

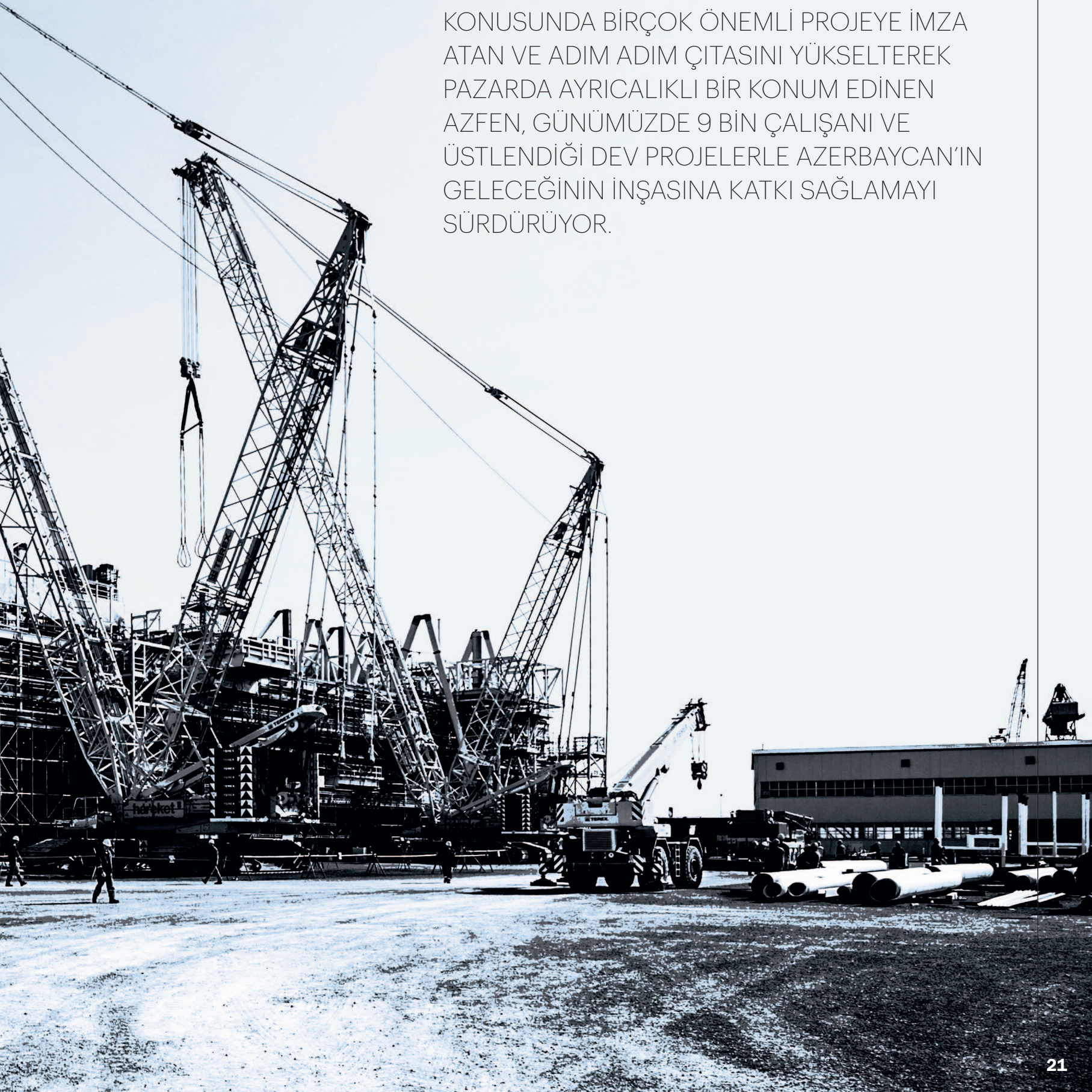

AZFEN

20 YAŞINDA

1996 YILININ BAŞINDA, AZERBAJCAN DEVLET PETROL ŞİRKETİ SOCAR İLE TEKFEN İNŞAAT ORTAKLIĞINDA KURULAN AZFEN, 20. YILINI HAKLI BİR GURURLA KUTLUYOR. KURULDUĞU GÜNDEN BU YANA PETROL VE GAZ YAPILARI KONUSUNDA BİRÇOK ÖNEMLİ PROJEYE İMZA ATAN VE ADIM ADIM ÇİTASINI YÜKSELTEREK PAZARDA AYRICALIKLI BİR KONUM EDİNER AZFEN, GÜNÜMÜZDE 9 BİN ÇALIŞANI VE ÜSTLENDİĞİ DEV PROJELERLE AZERBAJCAN'IN GELECEĞİNİN İNŞASINA KATKI SAĞLAMAYI SÜRDÜRÜYOR.

DENEYİM VE GÜVEN...

Bundan 24 yıl önce, 1991'de Sovyetler Birliği'nin dağılması ve Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan gibi eski Sovyet Cumhuriyetlerinin bağımsızlığını kazanması, dünya için olduğu kadar Tekfen tarihi açısından da geleceği etkileyen önemli bir köşe taşı oldu. Çünkü bu gelişme, eskiden kapalı Sovyet ekonomisinin kontrolünde bulunan Hazar Bölgesi'nin, dünyanın yeni enerji üretim merkezi olmasına yönelik engelleri ortadan kaldıran bir gelişmeydi. Bu nedenle Hazar Bölgesi, ana iş konusu petrol ve gaz tesisleri inşa etmek olan Tekfen İnşaat için önemli fırsatlar barındırıyordu.

Bu fırsatları değerlendirmek ve Azerbaycan'ın ihtiyaç duyduğu projeleri hızla hayata geçirmek amacıyla yapılan girişimler, 1996 yılı Ocak ayında Tekfen İnşaat (%40 pay) ile Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi'nin (%60 pay) birlikte Azfen'i kurmasını sağladı. Şirketin öncelikli amacı, faaliyet gösteren petrol şirketlerine inşaat ve mühendislik hizmetleri sunmaktı. Boru hatları, platform ve terminaller, şirketin öncelikli faaliyet alanlarını oluşturacaktı.

Tekfen'in o tarihlerde sahip olduğu uluslararası deneyim, BP gibi bölgede petrol ve gaz çalışmalarını sürdüren şirketlerle uyumlu bir çalışma ortamının yaratılmasına olanak veriyordu. Azfen, bu sayede kısa zamanda kendini gösterme olanağı buldu. Şirketin üstlendiği ilk proje, Sangaçal Terminalindeki bazı depolama tanklarının inşasıydı. Bunu, BP'nin taşeronu olarak aynı terminalde gerçekleştirilen mekanik, elektrik ve enstrümantasyon işleri izledi. 1999'da 95 milyon dolar bedelli Bakû-Supsa Petrol Boru Hattı projesi hayata geçirildi.

Bu projeleri, giderek büyüyen çap ve tutarlardaki yeni işler izledi. Projelerde elde edilen başarı, Azfen'in özellikle 2000 yılından itibaren büyük bir sıçrama gerçekleştirmesini sağladı. Bu sıçramanın tepe noktasını ise, 2002 yılında yapımına başlanan ilk offshore platformu oluşturuyordu.

Proje, BP'nin işletmecisi olduğu Azeri-Çırak-Güneşli Petrol Sahası'na yerleştirilecek bir deniz platformunun üst modülünün inşasını içeriyordu ve böyle bir proje bir Türk müteahhiti tarafından o güne kadar ilk kez gerçekleştiriliyordu. Tekfen, Azfen ve İngiliz AMEC şirketlerinin oluşturduğu ATA Konsorsiyumu tarafından inşa edilen

platform 2005 yılında denize başarıyla indirildi. Projenin hemen ardından, Azerbaycan Uluslararası İşletme Şirketi'nin (AIOC) açtığı ihale ile ikinci platformun inşasına başlandı. İkinci platform da 2008 yılında teslim edildikten sonra 18.500 tonluk ağırlığıyla o güne kadar Hazar Denizi'nde inşa edilen en ağır platform olan Batı Chirag Platformu'nun inşasına başlandı. 2013 yılında başarıyla tamamlanan bu projenin ardından, halen inşasına devam edilen biri 12 bin, diğeri 15 bin ton ağırlığındaki iki yeni platformun ihalesinde başarılı olunarak yapımına başlandı.

Azfen, platform inşası gibi yüksek uzmanlık ve sorumluluk gerektiren bir işte kazandığı başarılarla Azerbaycan'ın gururu oldu. Şirket, Azerbaycan'da Tekfen'le ortak faaliyetlerini halen iki farklı noktada sürdürüyor. Hazar kıyısında, Bakû'ya 7 km uzaklıkta yer alan Bayıl Çelik İmalat Tesisleri'nde, "Şah Deniz Faz 2 Projesi Offshore Tesislerin İmalatı ile Platformların Kalıcı Ayaklar Üzerine Yerleştirilmesi ve Denizdeki Devreye Alma İşleri İçin Destek Hizmetler" projesi kapsamında iki adet platformun imalatı yapılıyor. "Şah Deniz Faz 2 Projesi Sangaçal Kara Terminali Tesisleri" projesi kapsamında ise, TANAP boru hattından geçecek doğalgazın üretileceği Sangaçal Kara Terminali'nin inşası gerçekleştiriliyor. Azfen'in aynı zamanda tek başına yürüttüğü projeler de mevcut.

Azfen'in tek başarısı, üstlendiği projeleri zamanında ve en iyi şekilde yerine getirmekle sınırlı değil. Azfen, aynı zamanda elde ettiği kazasızlık başarılarıyla da dünyada örnek gösterilen bir şirket. Bugüne kadar çeşitli projelerde elde edilen 30 milyon, 25 milyon ve 10 milyon adamsaat gibi rekor kazasızlık başarıları, Azfen'i BP gibi çokuluslu şirketlerin bölgedeki en güvenilir çözüm ortaklarından biri haline getirdi.

Bugün Azfen, 20 yılın kazandırdığı deneyim ve güvenle, geleceğe koşmaya devam ediyor. Önündeki yolda onu daha da yükseltecek şeylerin başında, köklerini Tekfen ve SOCAR'ın çalışma ilkelerinden alan sözüne sadakat, disiplin, güvenilirlik, mükemmellik ve insana verilen önem gibi değerler geliyor. Bu uzun maratonda, çok daha büyük hedeflere ulaşacağından emin olarak, yolun açık olsun Azfen...

BOYNUMUZUN BORCU...

Nihat Gökyiğit, DEİK'te 1988-1998 yılları arasında sürdürdüğü Türk-BDT İş Konseyleri Başkanlığı sırasında Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi yönünde önemli çalışmalara imza attı. Gökyiğit'e göre Türk Cumhuriyetlerine verilecek en etkili destek, başlıca doğal kaynakları olan gaz ve petrolün serbestçe Türkiye üzerinden dünyaya sevk edilmesiydi. Gökyiğit, Kırgızistan'daki bir resepsiyonda şöyle diyordu:

Biz kardeşleriniz, buradan Anadolu'ya göç ederken at üzerinde fazla bir şey götüremezdik. Ancak, çok değerli iki şey taşıdık. Birincisi bize sevgi, paylaşma, uzlaşma, hoşgörü hasleti kazandıran Orta Asya genleri, Anadolu'ya aktarıldı. İkincisi, bölgede kutsallığıyla bilinen kavak ağacının nesli götürüldü. Geçtiğimiz yollarda dikilen kavak çelikleri yeşerdiğinde, sonradan gelecekler için iz oluşturdu. Bin yıl sonra aynı kavak izleri boyunca, bu defa boru hatları döşeyerek, Orta Asya'nın gaz ve petrolünün Anadolu'ya taşınması, boynumuzun borcu oldu.

MURAT GİGİN, AZFEN'İN KURULUŞUNU ANLATIYOR

Nihat Gökyiğit Bey, 1990'lı yıllarda Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu DEİK'in Türk-Sovyet İş Konseyi Başkanı idi. O tarihlerde çok girişimci olan DEİK, Sovyetler Birliği'nin dağılması süreci öncesinde ve hemen sonrasında bu coğrafyada, Nihat Bey'in başkanlığında çok aktif bir rol oynuyordu. Türk özel sektörünün "tarafsız temsilcisi" olarak, işadamlarından teşekkür eden büyük heyetlerle, o günlerde çokça kullanılan ifade tarzıyla "Türki Cumhuriyetler"e sık sık ziyaretler gerçekleştiriliyordu.

Uzun süredir Batı ile direkt teması olmayan bu Sovyet Cumhuriyetlerinde, DEİK ziyaretleri büyük bir ilgiyle takip ediliyordu. Ziyaret edilen ülkelerin bizim karşımıza koyacakları "özel sektör" temsilcileri olmadığından, muhataplarımız hep devlet ricaliydi. Bu surette, eski Sovyet coğrafyasında birçok üst düzey bürokratla temas imkânımız oluyordu.

Bu seyahatlerin birçoğuna ben de Tekfen İnşaat'ın İş Geliştirme Müdürü ve bilahare Genel Müdürü olarak katıldım.

Gözlemim şuydu: Özgürlüklerine kavuşmakta veya henüz kavuşmuş olan bu genç cumhuriyetler, ekonomik bağımsızlıklarını da öz-lüyor ve önümüze finansman gerektiren birçok proje sunuyorlardı. Ancak, bu projeleri gerçekleştirmek için değirmenin suyu bir yerden gelmeliydi.

Bu ülkelerin çoğunluğundaki ortak payda, petrol ve gaz varlıklarıydı. Ayrıca, örneğin Özbekistan pamuğunda olduğu gibi, Batı dünyasının ve Türkiye'nin ihtiyacı olan hammaddeler de mevcuttu. Bunların bir an önce pazara kavuşması için harekete geçilmesi gerekiyordu.

Aynı dönemde, Tekfen İnşaat da Türkiye ve yakın komşularının ötesinde, daha uzak coğrafyalara açılmak istiyor ve bu hedefe bilenmiş, inanmış, gittiği yerden ses getiren bir yönetim kadrosu ile yola de-

vam ediyordu. İşte bu süreçte bazı yerel işbirlikleri yapılarak Rusya'da, Azerbaycan'da, Kazakistan'da, Özbekistan'da ve Gürcistan'da bazı girişimlerde bulunuldu. Bu oluşumlarda Nihat Bey'in desteğini; Atilla Purut ve Ersin Altınordu Beylerin katkı ve emeklerini not etmeden geçmem mümkün değil. Nihat Bey'in bölgedeki çabaları öylesine takdir görmüştü ki, Azeri kardeşlerimiz kendisine "Akil Adam" anlamına gelen "Aksakal" derlerdi.

İşte Azfen, böyle bir ortamda kuruldu.

Azerbaycan, bize en yakın petrol ve gaz ülkesiydi. Tekfen için bu coğrafyada iş yapabilmek; Azeri dostlarımız için de uluslararası rekabetçi bir uzman kuruluşla işbirliği yapmak önemli bir fırsattı. Dolayısıyla hem o günlerin SOCAR'ı, hem de Tekfen için bir "kazan-kazan" ilişkisi kurmanın bir yolu vardı ortada. Bu temel üzerinde, büyük hürmetle yad etmek istediğim SOCAR Başkan Yardımcısı Ahmed Zeynelov Bey'le çok kısa zamanda bir ortak anlayışa ulaştık. Sektörde tecrübeli, dürüstlüğünü ve sıcaklığını her zaman hissettiğimiz SOCAR'lı dostlarımızla Azfen'in temelini beraberce attık ve bugünlere geldik.

Bölgedeki petrol ve gaz üretiminin "büyük çıkış yapacağı yer" kara değil, Hazar olacaktı; bu aşikârdı. Genç bir mühendisken, master eğitimimi okyanus mühendisliği dalında yaptığım yıllarda, Kuzey Denizi'ndeki araştırmaları ve muazzam gelişmeleri hatırlayıp, Hazar'da bir pozisyon almanın doğru olacağını düşünüyordum. Ayrıca bölgede deniz inşaatlarında hiçbir uluslararası oyuncunun olmamasını ve rekabetin görece daha az olacağını dikkate alarak, Tekfen'in offshore sahasında kendine önemli imkânlar yaratabileceğini öngörmüştüm o günlerde.

Çok şükür, bu "hayal" gerçek oldu. Azfen, şimdi başka "hayalleri" gerçekleştirme yolunda, bölgedeki en istikrarlı girişimimiz olarak sağlam adımlarla yoluna devam ediyor.

AZFEN'İN DOĞUŞU

Vagif Aliyev Azfen Yönetim Kurulu Başkanı

1 959 Gürcistan doğumlu Vagif Aliyev, Azerbaycan İnşaat Mühendisleri Enstitüsü'nden 1981 yılında mezun olmuş. O günden bu yana petrol sektöründe çalışan Vagif Aliyev, SOCAR'ın yatırımlarının yönetildiği Sermayeler İdaresi'nin başkanı. Aliyev aynı zamanda SOCAR'ın ortaklığı olan 25 şirketin yönetiminde yer alıyor ve Türkiye'deki SOCAR şirketlerinin Yönetim Kurulu Başkanlığını yürütüyor:

Azfen bundan 20 yıl önce doğdu. 20 Eylül 1994'te, Azeri-Çırac-Güneşli yataklarının işlenmesi amacıyla, o zaman için olağanüstü büyüklükte bir üretim anlaşması imzalandı. Bu, sonradan asrın anlaşması olarak kayıtlara geçti. Anlaşma imzalandığında bizim için yeni bir dönem başladı. Yeni bir iş tarzı, yeni talepler, yeni standartlar... Yabancı şirketlerle, yatırımcılarla milyarlık projeler... Büyük bir kalkınma... Fakat, "Azerbaycan'da bu işleri yapacak potansiyel var mı?" sorusu doğdu. Dünyanın ilk offshore petrol sahaları 1949 yılında Azerbaycan'da yapılmıştı. 7 Kasım'da 66. yılını kutluyoruz bu sene. 1994 yılına gelindiğinde artık belli bir tecrübe vardı. Ama yeni talepleri, yeni standartları karşılayabilecek bir potansiyel yaratılmıyordu. Bu yaratılacak potansiyel de mevcut imkânların üzerine konmalıydı. O zaman SOCAR'la Tekfen arasında yeni bir firma kurulması fikri ortaya çıktı. Niyet protokolünün ortaya çıkması zannediyorum 1994 yılıydı.

PETROL PROJELERİNDE UZMAN BİR ŞİRKET

Bu 20 yılda çok ciddi işler yapıldı. Tekfen o zaman belli başlı konularda iş tecrübesine sahip bir şirket olsa bile, burada yapılacak projelerin karakteri nedeniyle konu Tekfen için de yeniydi. Tekfen'in rafineri tecrübesi vardı; gübre, boru hattı, yol tecrübesi vardı. Ama offshore platform inşasında henüz tecrübesi yoktu. Bu 20 yılda Azfen doğdu, büyüdü. Tekfen de yeni tecrübeler kazandı. Bu avantaj tek ta-

raflı olmadı. Ortaklığımızın iki tarafa da kazancı oldu. Azfen, bugün Azerbaycan'da bir okul gibi oldu.

İlk büyük proje Supsa projesiydi. Petrol şirketleri arasında standartları en üst düzeyde olan BP'nin taleplerini yerine getirmek için çok zorluklar yaşandı. Ama hem ekip, hem yönetim kadrosu doğru yolu buldu. Başta Supsa, sonrasında da takip eden projelerde BP gibi bir müşteriyi tatmin edecek işlere imza atıldı.

Sangaçal'da bugün iki terminal var. Biri petrol terminali, diğeri de gaz terminali. Azfen olarak petrol terminali projesini ortağımızla beraber gerçekleştirdik. Orası artık dünyanın en büyük petrol terminallerinden biri haline geldi. Sonraki aşamada Şahdeniz 1. Faz Gaz Terminali'ni yaptık. Şimdi de Şahdeniz 2. Faz Gaz Terminali'ni inşa ediyoruz. Pratik olarak bu dört aşamadan oluşan bir iştir. Şahdeniz 2'nin inşaat işlerini BP, ihalesiz olarak tek başına Azfen'e verdi ve sonrasında çok memnun kaldı.

Azfen, bugün petrol projeleri üzerine uzmanlaşmış bir şirket haline geldi. Biz bu 20 yılda kazanılan tecrübenin, bilginin ve yönetim kabiliyetinin korunması ve daha da geliştirilmesi için çalışıyoruz.

AZFEN'DE HERKESİN KATKISI VAR

Hem Azfen, hem Tekfen, hem SOCAR'ı birbirinden ayırmayacağım. 20 yıl içinde Allah'ın rahmetine kavuşan insanlar olmuş burada. Onları da anmak istiyorum. Bizden önceki yöneticilerin büyük katkıları olmuş. Daha iyisi yapılabilir miydi? Bu, yaratılmış bir değerdir. Buna bir tek para makinesi gibi bakmamalıyız. Bu, bir hayat hikâyesidir. Bir insan hayatı gibi değerlendirmek lazım.

Çok şey öğrendik. Bazı şeyleri kazandık, bazı şeyleri kaybettik. 1994'te daha çok gençtik. Şimdi bu yaşlara geldik. Bu hikâyenin içinde olan herkesin katkısı var. Allah ne kadar kısmet ederse biz de Azfen'i ileri götürmek için çalışacağız. Ama artık bizden sonra gelecekler önemli. Bugün Azfen şapkasını takan insanlar, gençler bunun değerini bilsinler. Hayat ne kadar imkân verirse, bunun için çaba gösterebilirler. Hep olduğun yerde kalmak olmaz. Yeni şeyler düşünmek lazım. Dünyanın neresinde iş varsa, biz de oraya gitmeliyiz.

Bu, yaratılmış bir değerdir. Bu, bir hayat hikâyesidir. Bir insan hayatı gibi değerlendirmek lazım.

300 KİŞİDEN 9 BİN KİŞİYE

Hamid Hasanov Azfen Genel Müdürü

1 981 yılında Azerbaycan İnşaat Mühendisliği Enstitüsü'nü bitiren Hamid Hasanov, mezun olduktan hemen sonra SOCAR'da çalışmaya başlamış. 1997 yılında da Azfen ailesine katılan Hasanov, 2006 yılından beri şirketin genel müdürlüğünü yapıyor:

Azfen'in kurulması için SOCAR ile Tekfen İnşaat arasında 1994 yılında bir niyet protokolü imzalandı. 1995'in Eylül ayında da yeni şirketin mukavelesi imzalandı. 11 Ocak 1996'da Azfen kuruldu. Esas maksat, Azerbaycan'da petrol sektöründe olacak bütün teknolojik yatırımların mühendislik işlerini, satın alma, projelendirme ve diğer inşaat işlerini yapmaktı.

Azfen'in kurulduğu dönemde ben burada değildim. Ama çok az sayıda insanla başladığını biliyorum. Belki de 15-20 kişiydi merkez ofis. Sahada çalışan işçilerle beraber toplam 300 kişi vardı. Sonra yavaş yavaş bu sayı artmaya başladı. Bugün Azfen'in muhtelif projelerinde 9 bin kişi çalışıyor.

Azfen'in tarihinde yaptığı bütün işler çok önemli olmakla birlikte, ilk işleri tabii ki küçük ölçekliydi. İlk zamanlar Sangaçal Terminali'nde bazı inşaat işlerini yaptı. Elektrik işlerini, boya işlerini yaptı. Daha sonra boru hattı yaptı. Zamanla büyümeye başladı. Tekfen'le birlikte, terminalin kendisini yaptı. Bu da Azfen'in daha büyümesine yol açtı. Yeni teknolojiler, inşaat alanındaki gelişmelerle birlikte Azfen'in bütün sahaları gelişmeye başladı.

Bugün, Bayıl sahamızda 5'inci platformumuzu yapmaktayız. Eskiden platformları tek tek yaparken, bugün iki platform birden yapabilir durumdayız. Bundan önceki projelerde mühendislik yurtdışında yapılırdı, projeler çizilmiş olarak gelirdi bize. Bugün detay mühendisliğini Azfen kendisi yapıyor. 160-170 mühendisle, bu işi çok yüksek seviyede gerçekleştirdi. Bu noktada Tekfen Mühendislik'in bize çok desteği oldu, bir işbirliği yaptık burada. En son teknolojileri uygulamak suretiyle daha verimli, daha kaliteli bir iş çıkardık. Azfen'de toplam 1.200'e yakın mühendis/teknik işçi var.

BEN NEREYE GELDİM?

Bugün Bayıl sahası dünyada türünün birincilerindedir. Bu, gurur verici bir şey. Bayıl sahasının ne halden ne hale geldiğini gözümüzün önüne getirdiğimizde inanmak çok zor. Ben 2000 yılında Bayıl sahasında bulundum. Cenub Tikinti'nin arazisiydi, ama biz biraz daha genişletmiştik. O zaman her taraf petrole bulanmıştı. Tekfen'den bize bir arkadaş gelmişti. Ben şantiye şefiydim, o ise proje şefi olarak gelmişti. "Biz bu platformu nereye dikeceğiz?" diye sordu. Ben de gösterdim o petrol bulaşmış sahayı. Baktı baktı, iki elini başına götürdü, "Ben nereye geldim? Bu yapılır mı?" dedi. "Yapılır," dedik, "Yapılır!" Gece gündüz çalıştık. Gece 12'de bile sahadaydık biz. Sonunda da yaptık.

Bayıl sahasını iki kere genişlettik. Bir defa, platformla ilgili olarak 10 hektara yakın arazi eklendi. İkinci kez genişletilmesinde de, Şahdeniz 2 Projesi kapsamında, çelik imalat atölyesi hayata geçirildi. Bugün artık Sangaçal Terminali'nde yaşanan çelik konstrüksiyon imalatına bağlı problemler tamamen ortadan kalkmış oldu.

HEDEFİMİZ HAZAR BÖLGESİ'NİN ÜSSÜ OLMAK

Azfen ve kurucu ortağımız Tekfen ile bugün Şahdeniz 2 platformlarını ve Şahdeniz 2 Gaz Terminali'ni inşa ediyor, Saipem'le birlikte Güney Kafkas Boru Hattı'nın genişletilmesi projesini yapıyor, mevcut

Sangaçal Terminali'nin tamir-bakım-yenileme ve mühendislik projesini tek başımıza yürütüyor ve Boskalis şirketinin alt yüklenicisi olarak denize döşenen boru hatlarının kıyıya bağlantı işlerini yapıyoruz. Ayrıca Amec'e deniz platformları işinde mühendislik alanında yardımcı oluyoruz.

Azfen bugüne kadar Azerbaycan'ın dışında da işler yaptı. Mesela 1997 yılında Gürcistan'da Supsa Terminali'ni hayata geçirdi, orada birçok istasyon yaptı. Bugün de Gürcistan'da 63 kilometrelik bir boru hattı yapıyoruz. Bir de Gürcistan-Türkiye arasında bağlantı işleri var. Azerbaycan dışına çıkmaya hevesliyiz, ama bugün Azerbaycan'da yapılması gereken çok iş olduğu için bir yandan da buraya ağırlık vermemiz gerekiyor. Azfen, bugün Azerbaycan'da uzman. Gelecekte ise Azerbaycan dışına da açılıp Hazar Bölgesi'nin üssü olmak istiyoruz.

Azerbaycan, ülke içinde yapılan işlerin daha çok yerli kadrolarla gerçekleştirilmesini destekliyor. Biz de bunun için çalışıyoruz. Daha önceki projelerden farklı olarak, bugün yerli kadrolar %80-90 seviyesine ulaşmıştır. Üniversite mezunlarını alıp farklı projelerimize yerleştiriyoruz. Hem bizimle çalışıyorlar, hem de teknolojik yenilikleri öğreniyorlar. Gelecek için hazırlık yapıyorlar. Gerekli durumlarda kadrolarımızı eğitim amaçlı yurtdışına gönderiyoruz. Sertifikalarını alıp dönüyorlar, oralarda edindikleri tecrübeleri bizim projelerimizde uyguluyorlar.

Azfen, bugün Azerbaycan'da uzman. Gelecekte ise Azerbaycan dısına da açılıp Hazar Bölgesi'nin üssü olmak istiyoruz.

ÇOK CİDDİ BİR İŞ POTANSİYELİ BARINDIRIYORUZ

Gürhan Ünal Azfen Genel Müdür Yardımcısı

Gürhan Ünal, 1977 yılında Çukurova Üniversitesi'nden inşaat mühendisi olarak mezun olduktan sonra iş hayatına BOTAŞ firmasında atılmış. 2006 yılında çeşitli kademelerde görev aldığı BOTAŞ'tan ayrılarak GATE şirketine geçen Ünal, 2011 yılının Ekim ayında ise Azfen ailesine dahil olmuş:

Azerbaycan benim için yepyeni bir tecrübe oldu. BOTAŞ'ta çalıştığım dönemde açılış töreni vesilesiyle 2005 yılında Sangaçal Terminal'i görmüştüm. Daha sonra 2011 yılında geldiğimde her gün değişen, farklı bir Azerbaycan buldum. Azfen, yıllardan beri kendi mecrasında faaliyet gösteren bir şirket. SOCAR'la Tekfen birçok projede beraber çalışmışlar, bir ortaklık kurulmuş ve bu ortaklığın ileriye götürülmesi için her iki taraf da çaba göstermiş. Daha sonra projelerin yoğun bir şekilde üst üste gelmesiyle, Azfen çok ciddi bir atılım yapmış.

Tabii ki bu gelişme, Azfen'i kuran her iki şirketin de gayreti ve hedefleri doğrultusunda olmuş. Şu an Azfen olarak biz birçok projede ciddi sorumluluklar üstleniyoruz. Çok ciddi bir iş potansiyelini, iş yükünü ve işçi gücünü barındırıyoruz. Bu imkânların Azerbaycan projelerinde değerlendirilmesi elbette ki önceliğimiz. Ama bunun dışında Azfen olarak, imkânlarımızı ve tecrübemizi bölge ülkeleri için de rahatlıkla kullanabilecek durumdayız.

Halihazırda 9 bine yakın personelimiz var, çeşitli kademelerde, çeşitli branşlarda ve çeşitli mesleklerden müteşekkil. Bu kadro ciddi bir eğitimden geçti. Sahip olduğu bilgi ve kapasiteyle dünyanın birçok yerinde çalışabilecek elemanlara sahibiz. Tabii ki ihtiyaç duyulduğu takdirde dışarıdan da destek alınması gerekiyor. Tek başınıza her şeyi yapmanız mümkün değil. Çünkü her şey çok hızlı değişiyor. 30 sene önceki şantiye yönetimiyle bugünkü çok farklı. Hele BP ile çalışmak çok daha kompleks. Sizi yoruyor, ama netice itibarıyla şirket kültürünüze çok ciddi katkıları oluyor. Azfen, bu sayede edindiği bilgi birikimi ve tecrübeyle birçok yerde her işi yapabilecek durumda.

KAYNAĞIMIZ GENÇLER

Azfen'de yeni nesil ağırlıklı. Bir defa literatürü takip edebilmemiz için mutlaka İngilizce bilmeniz lazım. O bakımdan Azfen'de biz kadroyu lisan bilen, ufku açık, araştırma yapabilecek gençlerle mümkün olduğu kadar gençleştirmeye çalışıyoruz. Sürekli şirket içi eğitimlerimiz var. BP'nin projelerinde her kademedede eğitim şart. Şu anda çeşitli disiplinlerde 2 binin üzerinde kaynakçı çalışıyor. Çok ciddi bir sayı bu. Tabii kaynakçıyla beraber montajcısı, yardımcısı, vb. de demek. Bunların da yüzde 95'e yakını Azeri çalışanımız.

İş sağlığı ve güvenliği alanında işverenimizin bize koyduğu standartlar var. Ama bu tek başına yeterli değil. Bunun bir şirket kültürü olması lazım. Ben Tekfen'in bu konuda ne kadar hassas olduğunu biliyorum. SOCAR'da da bu konu çok ciddi bir şekilde takip ediliyor. Azfen olarak da yıllardır BP ve petrokimya sektörü ile çalışmaktan kaynaklanan çok ciddi bir birikim ve şirket kültürü oluşmuş. Şu anda Azfen'de 150 arkadaşımız doğrudan SEÇ alanında çalışıyor. Bunun aslında bir sonucu yok. Ne yaparsanız yapın, sonuçta insanla çalışıyorsunuz, bazen hatalar olabiliyor. Ama bugün gelinen noktada görüyoruz ki işlerimizi milyon adamsaatlara ulaşan kazasızlıklarla bitiriyoruz. Mesela şu anda yaklaşık 20 milyon adamsaate yakın işgücü sarf ettik, Allah'a şükür ciddi bir kazamız olmadı. Neticede olmaması için her türlü tedbiri alıyoruz ve bu işe çok ehemmiyet veriyoruz.

İKİ DEVLET, BİR MİLLET, BİR ŞİRKET

Her ortaklık bir konsensus demektir, anlaşmak demektir, her konuda ortak düşünebilmek, her türlü şartta birlikte olabilmek demektir. Bu ortaklık çok güzel bir ortaklık. Bunu ilk kuranlar, ilk karar verenler gerçekten çok akıllıca hareket etmişler. Ciddi bir strateji kurmuşlar. Bugün dünyanın çeşitli yerlerinden büyük şirketler gelip, Azfen'le ortaklık kurmak istiyor. Azfen'in kurulması ve 20. yılını kutlaması hakikaten herkesin gıptayla baktığı bir şey.

Tabii ki ağız tadıyla iş yapmak en önemlisi. İlk defa rafineri, ilk defa platform kuran bizler değiliz. Bizden önce yüzlercesi yapılmış. Bizim misyonumuz ve vizyonumuz, öncelikle bu yaptığımız işlerin hepsini keyifle, karşılıklı sevgi ve saygı içerisinde yapmak olmalı. Bu ortaklığın 20. yılında bulunmak bize nasip oldu. Bu bir bayrak yarışı. Bizden öncekiler çok gayret göstermişler, bu şirketi buralara getirmişler. Bizler de elimizden geldiğince ileriye götürmeye çalışıyoruz. Benim tüm arkadaşlarımıza mesajım şu: iki devletiz, ama bir millet ve bir şirketiz. Dolayısıyla daha ileriyle gitmemizin yegâne unsurlarından biri öncelikle paylaşmayı ve her türlü kederde, tasada her şeyi beraber yapmayı, yaptığımız her şeyden beraberce keyif almayı bilmemizdir.

OH BE!

Azerbaycan insanı yemeği içmeyi çok seviyor. Sohbeti çok seviyor. Kendi aralarında çokça fıkrâ anlatıyorlar. Çok da güzel, hoş fıkraları var. Çok nüktedan bir halk. Edebiyata çok önem veriyorlar. Elbette yaşadığınız topluma uymanız lazım. Her ne kadar bir milletin çocuklarıysak da, iki ayrı devletiz. Biz, onların ülkesinde misafiriz. Bütün örf ve törelerine saygılı olmak mecburiyetindeyiz. Onlar da bize karşı çok saygılılar. Gerçekten geldiğimden beri hep hüsnükabul gördüm.

Bir gün Azeri vatandaş Bakü sokaklarında dolaşırken bir anda omzunda bir el hissetmiş. Dönmüş bakmış, Azrail! "Hayırdır?" demiş. "Vakit tamam, götüreceğim seni." Adam demiş ki, "Benim yoldaşım var, bebelerim var, uşaklarım küçük, atam sağ. Beni niye götürüyorsunuz?" "Emir böyle, seni götüreceğiz," demiş Azrail. "Peki, emir böyleyse, kaçınılmazsa bana 24 saat mücadele et, gideyim yoldaşımla, çocuklarımla, atamla vedalaşayım." Azrail de "Peki," demiş, kaybolmuş. Bizim Azeri doğru havaalanına. İlk uçakla Moskova'ya kaçmış. Gitmiş Kızıl Meydan'a. "Oh be!" demiş, "Canımızı kurtardık. Az kalsın götürüyordu bizi." Keyifle etrafı gezerken, tekrar omzunda bir el. Dönmüş bakmış, Azrail! "Başa düşmemişsem, buraya da siz bakırsınız?" demiş. Yani, "Anlayamadım, buraya da mı siz bakıyorsunuz?"

DÜNYA ÖLÇEĞİNDE BİR ŞİRKET

Ali Özcan Azfen Genel Müdür Yardımcısı, Mali İşler

Ali Özcan, bu sene Tekfen bünyesindeki 10. yılını tamamlamış. 2012 Temmuz'unda Katar'daki görevinden ayrılarak Azerbaycan'a gelen Özcan, son üç yıldır Azfen bünyesinde Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapıyor:

Benim gözlemlediğim şey şu ki, 1996'da kurulduktan sonra SOCAR'ın da kendine güvenini artıran, yeni projeleri bizzat yerli işgücünden yararlanarak yerine getirebileceğine ikna eden firma Azfen olmuş. Azfen, şu anda 89'uncu projesini gerçekleştiriyor. Bunların yüzde 90'ı Tekfen'le ortak projeler. Halihazırda 9.000 personeli var. Ben geldiğimde 1.700 civarındaydı. 3 yılda katlanarak arttı. 2013'ün sonunda aldığımız iki büyük proje, bu konuda Azfen'e ivme kazandırdı. Azfen, tarihinin en yüksek proje büyüklüğüne ulaşmış oldu. Dolayısıyla her geçen gün bu özgüvenle hem Azerbaycan'a, hem SOCAR'a katkılarını devam ettirmeyi sürdürüyor.

2014 yılında 344 milyon dolarlık bir ciroya ulaştı Azfen. Bugün devam eden projelerin Azfen payı (backlog) 1 milyar 778 milyon dolar. İçinde bulunduğu projelerin toplamını ifade edersek 2,9 milyar dolar. Eylül sonu itibariyle güncel rakamlar bunlar. Dünyanın neresine giderseniz gidin, bu ölçek hatırı sayılır bir ölçektir. Bunun altından da başarılı bir şekilde kalktığımızı düşünüyoruz.

AZERBAYCAN'IN İLK 24 ŞİRKETİNDEN BİRİ

Azerbaycan Maliye Bakanlığı 2014 sonu itibariyle ülkedeki 24 şirketi, uluslararası muhasebe standartları tebliğine uygun kayıt tutma ve raporlama yapmakla yükümlü kıldı. Bunlardan bir tanesi de Azfen. Dolayısıyla bankaları dışarıda tutarsak, şirket ya da ortaklık anlamın-

da Azfen Azerbaycan'da ilk 24 şirketten biri diyebiliriz. Bu, şirketin kurumsallaşma adına da geldiği düzeyin bir ifadesi.

Sovyetler Birliği döneminde yine SOCAR ya da petrol departmanlarında çalışmış mali ve idari işler personeli, Azfen kurulduktan sonra burada görev almışlar. Burada, başarılarını ifade edebilme imkânı bulmuşlar. Mali İşler Müdürümüz, Mali İşler Müdür Yardımcımız Azfen'in kuruluşundan beri burada olan insanlar. Azfen'in her aşamasını biliyorlar. Ayrıca Tekfen'in getirdiği mali standartlara adapte olma konusunda da çok başarılılar. Yıl sonlarında yaklaşık bir aylık bir denetime tabi tutuluyoruz. Bunun yanı sıra devlet vergi departmanı da iki yılda bir tüm kayıtları inceliyor. Bugüne kadar bu konuda hiçbir sıkıntı olmaksızın, arzu edilen seviyede raporlamamızı yaptık. Başarılı, sorumlu, kendini geliştirmeye adanmış bir şirket kimliğiyle çalışmaya devam ediyoruz.

BURADA SÜRPRİZE YER YOK

Tekfen Mühendislik'in Azerbaycan'daki yapılanmasında Azfen'in çok ciddi katkısı oldu. Şu anda burada belki 50'den fazla personeli çalışıyor Tekfen Mühendislik'in. 2013 sonunda imzaladığımız projeler çerçevesinde, Azfen ve Tekfen Mühendislik arasında bir mukavele yapıldı. Tekfen Mühendislik burada bir şube kurdu. Yani Tekfen Mühendislik artık Azerbaycan'da da var.

Tabii Azfen ile Tekfen arasında çok benzerlikler mevcut. Azfen'de görev aldığımızda biliyorsunuz ki yine Tekfen gibi çalışan, Tekfen gibi düşünen bir firmada çalışıyorsunuz. Dolayısıyla hiç yabancılık hissetmiyorsunuz. Konu ne olursa olsun, kimin hangi tepkiyi vereceğini öngörebiliyorsunuz. Sürprize hemen hemen hiç yer yok.

BİZ BİR AİLEYİZ

Aslan Aliyev Platform - Azfen Proje Müdürü

Borçalı'da doğan Aslan Aliyev, ortaöğrenimini Gürcistan'da yaptıktan sonra Bakû'da inşaat mühendisliği okumuş. 1986'da iş hayatına atılmış ve tam 15 yıl boyunca Azerbaycan'da Hazar Denizi üzerinde kurulmuş bir petrol kenti olan Neftaşlar'da çalışmış. Böyle bir ortamda aile kurmanın zorluklarını da yaşamış olan Aliyev, Bakû'da hayatlarının çok daha keyifli olduğunu söylüyor.

Ben 1997'de Azfen'de 8 ay kadar çalıştım, daha ilk başlarda. Bir sahil kentinde küçük bir fabrika inşaatı vardı. Ondan sonra geri, öz işime döndüm. 2001 yılında yeniden Azfen bünyesinde çalışmaya başladım, o günden beri de Azfenliyim.

2003'ten bu yana çok büyük bir değişim oldu. Hem sahanın büyümesi, hem insanların görevlerinin yükselmesi, hem Azeri arkadaşların burada yeni görevlere başlaması... Bunların hepsi benim gözümün önünde oldu. O nedenle burada çalışmak benim için gurur verici. Ben fabrika süpervizörü olarak işe başladım, daha sonra da proje müdürü oldum. Başladığımız sahanın 3 misline çıktık bugün. Aynı zamanda iki platform işi yapılabiliyor burada. 2003'ten beri geldiğimiz noktayı gösteriyor bu da. Şu anda toplam 4.950 işçi çalışıyor sahada. Bunun 3.811'i Azfen personeli.

Azfen büyük bir aile. Bu ailemiz gittikçe de büyüyor. Biz burada Tekfen, Amec ve BP şirketlerinin çalışanlarını da özümüzde ailenin bir parçası gibi hissediyoruz. Azfen zaten ilk günden beri Tekfen'le bir arada çalışmıştır.

AZFEN BİR NUMARA

SOCAR bugün Azfen'i Azerbaycan'ın en büyük şirketlerinden biri olarak görüyor ve destekliyor. Büyük işlerin BP'ye siparişi SOCAR tarafından veriliyor. SOCAR'ın böyle mesuliyetli bir işin Azfen tarafından yapılmasına razı gelmesi, SOCAR'ın Azfen'e büyük bir ümitte yaklaştığını ve ona inanıyor olduğunu gösteriyor. Dünya standartlarındaki projelerin yerine getirilmesinde, Azfen'in mühendis kadrosu Azerbaycan'da birinci sırada gelir. Çünkü bu işleri yerine getiren az

sayıda yerli şirket var memleketimizde. Bunlardan da en önemlisi Azfen'dir. Verilen işi en iyi şekilde, vaktinde ve güvenli bir şekilde yerine getiriyoruz.

Bu sahada SEÇ alanında görevli 22 çalışmamız bulunuyor. Her hafta ödüllendirme yapılıyor. Ödül almaya namzet kişiler seçiliyor. SEÇ kurallarını uygulayan, tehlikeli bir durumda doğru hareket eden kişiler için bu sistemden istifade ediyoruz. Her hafta bir ödül toplantısı yaparız. Bir de ödül merasimi vardır. Yemekhanenin önünde, tüm çalışanların önünde kasketlerine yıldız, gümüş yıldız, altın yıldızlar takılıyor ve ayrıca mükâfatlar alıyorlar.

TEKFEN MÜHENDİSLİK'LE İŞBİRLİĞİ

Tekfen Mühendislik'le bir işbirliği kurduk. Daha önceki projelerden farklı birtakım ihtiyaçlar doğdu. Çünkü proje mühendisliği henüz Azerbaycan'da yerleşmedi. Daha önceden bu mühendislik, Amec şirketi tarafından ülke dışında yerine getiriliyordu. Bu projede ise saha detay mühendisliği, projenin gidişine çok etki edecekti. Doğrudan sahada gerçekleştirilen mühendislik çalışmaları, işin yerine getirilmesine çok büyük katkı sağladı. Know-how'ı Tekfen Mühendislik sağlıyor, biz ise sahada detay mühendisliği yapıyoruz. Azfen olarak gerekli yazılımları aldık. Tekfen'de daha önceden bu işte tecrübesi olan arkadaşlarla burada bir eğitim düzenledik. Bir tecrübe aktarımı oldu. Ondan sonra büyüye büyüye bugünkü mühendislik seviyesine geldik.

BEN KARIMA NE DİYECEĞİM?

Her işin bir başlangıç ve bitiş tarihi var. Ona göre planlanmış bir düzenle işlerimizi yürütüyoruz. Planda geri kalmamak için çok titiz çalışmak zorundayız. 2003 yılından beri çalıştığımız işçilerimiz var. Pazar günleri mesaiden sonra dahi kalıp çalışırdık. Kış döneminde Bakû'da hava çok zorlar. Hem kış şartlarıyla mücadele ediyoruz, hem BP'nin taleplerini yerine getirmek için çabalyoruz. Dört pazar çalışıyorsak, hiç olmazsa bir pazar bu arkadaşlara istirahat verelim, aileleriyle olsunlar istiyorduk.

Bu arkadaşlardan biri, bir ay bütün pazar günleri çalışmıştı. Bir gün dedim ki, "Bu pazar dinleneceksin, çalışmayacaksın." Bana çok tuhaf baktı, "Nasıl çalışmıyorum?" dedi. Dedim, "Dinleneceksin. Pazar günü ailenle zaman geçir." Durdu durdu, "Ben gidip karıma ne diyeceğim? Ben bugün çalışmıyorum diyeceğim, inanmayacak!" Bu arkadaş hâlâ bizimle çalışıyor. Şimdi başka bir sahada.

Azfen büyük bir aile. Bu ailemiz gittikçe de büyüyor. Biz burada Tekfen, Amec ve BP şirketlerinin çalışanlarını da özümüzde ailenin bir parçası gibi hissediyoruz.

ÖNEMLİ PROJELER, GÜZEL İNSANLAR

Etibar Siracov Platform - Genel İdari ve Sosyal İşler Müdürü

Tam 10 yıllık Azfenli olan Etibar Siracov, aslında inşaat mühendisi. Hem saha hem ofis tecrübesi kazanmış ve bir dönem SOCAR'da da çalışmış olan Siracov, Azfen'den teklif geldiğinde hemen kabul etmiş:

Ben bu işe yıllarca tecrübe kazanarak geldim. Sahada da çalıştım, ofis işlerinde de. Azfen'den teklif gelince de memnuniyetle başladım burada çalışmaya. Çok önemli projelerde, çok güzel insanlarla karşılaştım. Burada herkes birbirine çok hürmet ediyor. Tüm işçiler bir aile olmuş. Azfen'de çalıştığımızı söylediğimizde zaten herkes hayranlıkla bakıyor.

12 kişilik bir departmanız. İşimize çok önem veriyoruz, mesuliyet hissediyoruz. Böyle büyük bir projede İdari İşler Müdürlüğü ciddiyet ve titizlik gerektiriyor. Prosedürler bazında sistemimizi kurduk. Biz burada, herkesin işini yapabilmesi için uygun ortamı sağlamaktan sorumluyuz. Projeye başlarken bizim ekibimiz ilk toplananlardan biri olur. Proje bitiminde ise son ayrılanlardandır.

SAHAMIZ BİRDİ, ÜÇ OLDU

Standart bir iş gününde biz işe kabullerle ilgileniriz, izin vakitlerini tayin ederiz, iş görüşmeleri yaparız, yani insan kaynağıyla ilgileniriz.

Sahadan gelen sorular olur, onları cevaplandırırız. Ben kendi personelim arasında bir iş bölümü planlamışım, onları kontrol ederim. Sahada bulunmamız gereken durumlar da olabilir. O zamanlarda çalışanlarla sohbet ederiz, bir sorunları varsa çözmek için elimizden geleni yaparız. Problemi çözmenin dışında, o problemin neden kaynaklandığını bulmaya ve onun önüne geçmeye çalışırız. Şükür Allah'a ki bugüne kadar çözemediğimiz bir sorunla karşılaşmadık.

Sahamız birdi, üç oldu. Proje oldukça büyüdü. Biz de ona göre vaktimizi daha verimli kullanmaya çalışıyoruz. Bir önceki projemizin iki katı büyüklüğünde bu projemiz. Bu kadar büyük bir projede her işin vaktinde hallolması daha da önem kazanıyor. BP bizi denetliyor. Bir kalite belgemiz var. Onlar da senede bir defa, bu kalite belgesine uygunluğu denetliyor.

TARİHE YAZILAN PROJELERE İMZA ATIYORUZ

Hem Azfen hem Tekfen'e uğurlar, başarılar diliyorum. Çok seviniyorum ki doğrudan projeler kazanıyoruz. Çok güzel projelere imza atıyoruz. Bizim ülkemizin iktisadiyatında önemli işler görüyoruz. Tarihe yazılan işler bunlar. Bizim ülkemizin gelirlerinin artmasında, ilerlemesinde çok büyük rolü var bu projelerin. Bu projelere emeğimizi koyuyoruz. Bundan güzel bir şey olamaz.

10 YILDA 10 BİN KİŞİ

Şafaq Tanrıverdiyeva Platform - Azfen İnsan Kaynakları Müdürü

Azerbaycan Devlet Neft Akademisi Elektrik Mühendisliği'ni bitiren Şafaq Tanrıverdiyeva, mühendislik eğitimine rağmen hep İnsan Kaynakları alanında çalışmış. Biraz da tesadüf olarak nitelediği meslek seçiminden oldukça memnun olduğunu dile getiren Tanrıverdiyeva, Azfen bünyesinde çalışmaya 2006 yılında Bayıl sahasında başlamış:

İşe başlayalı neredeyse 10 yıl olacak. Bu 10 yılda insanları tanımayı öğrendim. İnsanlarla ne kadar münasebette olursan, onları o kadar iyi tanıyorsun. İşini daha iyi öğreniyorsun, işine daha çok bağlanıyor-

sun. 10 yılda belki 10 bin kişiyle tanıştım burada. Belki daha bile fazladır. Azfen'in kadrosu son üç yılda çok genişledi. 5 bine yakın çalışmamız var şu anda. Hepsiyile bire bir görüşüyoruz. Bazen sinirli giriyorlar odaya, gülerken çıkıyorlar. Dertleri ne ise dinlemek bile yetebiliyor. Karşındakini anlamaya çalıştıktan sonra çözülemeyecek sorun yoktur. Bizim kapımız hep açıktır.

2003 yılından bu yana bizim bu sahada, 10'a yakın düğün oldu. Yani burada çalışanlar burada buluştular. Bizim düğünler çok güzel olur. Bir hafta önce bir Azfenci ile bir Amecci nişanlandı. Birbirlerini sevdiler, nişanlandılar. Aile konsorsiyumu.

SAHAYI GEZİP İŞÇİLERLE SOHBET ETMEK

Projemizde iki vardiya çalışılıyor. Sabah 8'de ilk vardiya başlar, ikinci vardiya da sabah 4'te biter. 500'e yakın mühendisimiz, 147 formenimiz var. Bu sahada 110 kadın çalışıyor. Az değil aslında. Ben esasen çalışan dosyalarıyla meşgul oluyorum. Bu dosyaların toplanması, özlük hakları, anlaşmalar, vb... Bir de bunların kullandığımız sisteme işlenmesi gerekiyor. Bunların mektuplarının, emirlerinin hazırlanması gibi işlerin hepsiyle ben meşgul oluyorum. Tek değilim, bir ekibim var. Toplam 8 kişiyiz. Sahayı gezmeyi çok seviyorum ben, işçilerle sohbet etmeyi. Diğer ofisleri de geziyoruz zaman zaman. Azfen'in 20. yılını kutluyorum. Daha da büyük projelere imza atmayı diliyorum.

İLK GÜNDEN BUGÜNE ÇOK ŞEY DEĞİŞTİ

İlgar Hasanov Platform - Azfen Teknik Ofis Müdürü

kazandığımız parayı hesaplayıp, senetleştirip, BP'ye bunu onaylatıp parayı almaktan sorumludur. Hak edişlere kadar bütün senet işlerini Teknik Ofis yürütüyor. Ondan sonra kabuller yapılır, bütün saha toplanır, BP'ye teslim edilir. BP, her şeyden önce iş güvenliğine önem veriyor. Güvenli olmayan yerde hiçbir iş yapılamıyor. Ondan sonra dünya standardında kalite istiyor. Üçüncüsü de disiplin.

Burada iki platform birden yapılıyor. Saha ekipleri çift. İki platformun da taşeronu ayrı, mühendisi ayrı. Ama maliyetler bir hesaplanır. İki platform olması heyecanlı, mesuliyetli. Şükür ki her şey güzel gidiyor. Platformlardan biri yaklaşık 12 bin ton, diğeri 15 bin ton. Onları birleştiren bir de köprü var. Onun inşasına projenin sonuna doğru başlanacak. İki platform ayrı ayrı yüzdürülecek, montajları yapıldıktan sonra köprü de gidecek, yerine yerleştirilecek.

Azfen yirmi yılı geride bıraktı. Bundan sonraki yirmi yılda dilerim ki dünyaya açılın. İtibar etsinler, yaptığımız platformlar başka denizlerde de yüksün. Uğurlu günler olsun. Daha iyi projelere katılım ve devam etsin böyle.

Ilgar Hasanov, sanayi inşaat mühendisi. Üniversiteden sonra bir süre SOCAR'da çalışmış, ardından 1996'da Azfen'den teklif almış. Azfen'de ilk terminal projesinde çalışan Hasanov, bu projeden sonra bir süreliğine SOCAR'a dönse de, 2002'de platform projelerinin başlamasıyla yeniden Azfen ailesine katılmış:

İlk günden bugüne çok şey değişti. Platformdan platforma, projeden projeye. Gittikçe daha mükemmel işler yapmaya başladık. Bu projede konsorsiyum olarak çalışıyoruz. Birbirimizden çok şey öğrendik. Ekibimiz öyle büyük bir tecrübe kazandı ki, dünyanın herhangi bir yerinde, her seviyede işi başarıyla yapabilecek duruma geldi.

Bu projede Teknik Ofis tamamen yenilendi. Tecrübeli arkadaşlarımız da var, daha yeni arkadaşlarımız da. Zaten hepsi beraber çalışıyor. Yeni kadrolar da bu şekilde yetişiyor. Tekfen'in personeliyle birlikte toplam 20 kişi var ekibimizde. Teknik Ofis, konsorsiyum olarak bizim

ULUSLARARASI BİR EKİP

Elman Şarifov Platform - SEÇ Müdür Yardımcısı

Elman Şarifov 7 yıllık bir Azfenli. Daha önce Kazakistan ve Bakü'da benzer projelerde deneyim kazanmış olan Şarifov, Azfen'deki ikinci projesinde SEÇ Müdür Yardımcısı olarak görev alıyor:

Bizim projemiz uluslararası bir proje gibi kabul görüyor. Dünyanın çok yerinden çalışmaya geliyor insanlar. Katar'dan, başka ülkelerden gelip tecrübe kazanmak için projemizde çalışıyorlar. Azfen zaten her zaman ilgi çeken projelere imza atıyor. İki platform da Azerbaycan'da çok dikkat çekti. Sangaçal'daki çalışmalar aynı şekilde.

Azerbaycan'ın bugün en büyük şirketi Azfen diyebilirim. Azfen'e gelen gençler burada çok şey öğreniyor, büyük tecrübe kazanıyor. Bilinç seviyeleri, öz bilgileri artıyor. Daha önceki işlerimde yöneticilik yapmıştım, ama Azfen'e ekip üyesi olarak dahil oldum. İdarecilerim benim performansımı takdir etti ve beni bu pozisyona layık gördü.

ÖRNEK BİR SAHA

Biz bugün 11 milyon adamsaat kazasızlık seviyesini geçtik. Geçtiğimiz projede 20 milyon adamsaati geçmiştik. Azfen olarak toplamda belki 30 milyonun üzerine çıkmış olabiliriz. Çünkü, Sangaçal da 10 milyonu geride bıraktı. SEÇ açısından en önemli projelerden biridir bu. SOCAR ayrı denetliyor, BP ayrı denetliyor. Devlet denetimi de var. Biz Azfen olarak işverenin bize, "Şunu yap, şöyle yap" demesine fırsat vermeden, proaktif bir şekilde çalışıyoruz. Çoğu zaman programın önünde ilerliyoruz. BP'den olsun, konsorsiyumdan olsun, buraya gelen VIP ziyaretçiler bu sahayı örnek bir saha olarak görüyorlar. Proje Müdüründen en alt seviyeye kadar, herkes tam bir takım gibi hareket ediyor. Biz burada artık tam anlamıyla bir ekip olmuşuz.

Biz, önümüzdeki ay hangi işler yapılacak, bunların riskleri nedir, işçilere ne lazım olacak gibi kalemleri bilir ve planlarız. İşin yönetimini ona göre gerçekleştiririz. Önlemlerimizi alarak, kişilerin zarar görmesine, dolayısıyla da işin akışına zarar gelmesine engel oluyoruz. Bizim ekibimizdeki tüm SEÇ çalışanlarının mühendislik eğitimi var. 40'a yakın kişi çalışıyor ekibimizde. Üç tane SEÇ koçumuz var. Bunların tecrübeleri, ekipteki diğer arkadaşlardan daha ileridir. Ekibe destek olurlar. Bize haftalık raporlar gelir. İş bazında onları analiz edip haftanın iş programına göre, yapılacak işe göre tavsiyelerde bulunuruz.

FABRİKAYI ÜÇ KEZ BÜYÜTTÜK

Ziraddin Allahverdiyev Platform - İmalat Müdürü

Ziraddin Allahverdiyev, Bakû Devlet İnşaat Enstitüsü'nü bitirdikten sonra, Sovyetler Birliği'nde 18 ay askerlik yapmış. Daha sonra SOCAR'ın Petrol ve Gaz Araştırma Enstitüsü'nde proje başmühendisliğine kadar yükselmiş. 2002 yılında Azfen'de çalışmaya başlayan Allahverdiyev, üstüne basa basa işini çok sevdiğini söylüyor:

İyi bir ekibimiz var. Ekibimizi öyle kurduk ki, her biri sabah kalkıp işine severek, isteyerek gelsin. Daha önceden başka yerlerde çalışmış olan arkadaşlarımız, farkı gördükleri için daha da memnunlar. Azfen'de çalışan güvenliği en birinci şart. Sonra da işin kalitesi geliyor. Bir de arkadaşlarımız işine severek gelip giderse, biz de akşam evimize yüzümüz gülererek gidiyoruz. Ben de işimi çok seviyorum.

Burada boru spool hazırlık, boya ve metal konstrüksiyonların hazırlanması olarak üç ayrı ünitemiz var. Cenub Tikinti'nin eski, biraz da köhne fabrikasını 2002 yılında restore edip geliştirdik. O zamanlar büyük parçalar Ceyhan'da yapılıp gelirdi. Ondan sonra bunların da Azerbaycan'da yapılması mümkün oldu. Bizim insanlarımız daha çok tecrübe kazandıkça, daha iyi öğrendikçe o işler burada yapılmaya başladı. Bunun üzerine biz 2010 yılında ikinci kez fabrikayı genişlettik. 2011 yılında tamamladık. Bu döneme kadar hep bir platforma hizmet ediyordu fabrika. İki platform birden yapılacak olunca, şimdi üçüncü geliştirmemizi tamamladık.

BEN GİTMİYORUM!

Fabrikada adam sayısı işe göre değişir. Şu anda boru kısmında 300 kişi, boyada 100 kişi, structure'da 300 kişi çalışıyor. Şimdi sayı biraz düştü. En yoğun döneminde structure'da 500 kişi çalışabiliyor. Kalite departmanı, yapılan tüm işi denetliyor. Halihazırda %2,43 seviyesinde kaynak tamiri çıkıyor. Bu çok büyük bir başarı. Bundan önceki projede kayıp %4'e yakındı. Ama biz oranlarımızı daha da iyileştirmek istiyoruz. Proje bitene kadar %2'nin altına inmesi için çabalıyoruz.

Elimizdeki işin durumuna göre eleman sayısı ayarlanıyor. Bir gün işçinin birini çağırdım. "İşimiz bitti. Sen artık gidebilirsin," dedim. "Ben iyi işçiyim. Beni işten neden çıkartıyorsun?" dedi. "Senin bir hatan yok. İş bitti. Eve gitmelisin," diyorum. "Ben iyi işçiyim. Ben gitmiyorum, kalıyorum," diyor. "Yahu sen hiç evde tamir yaptırmıyor musun?" "Yapmışam!" "Usta iyi diye, iş bitince 'Sen gitme, bizimle burada yatarsın' mı diyorsun?" Öyle deyince anladı. Ondan sonra bu hikâye yayıldı işçiler arasında. Başka departmanlar da kullanmaya başladı. Zaten o işçimiz gitti, üç ay sonra geri geldi. Çünkü en iyileri ilk çağırıyoruz.

BEN ÇALIŞACAĞIM KI DAHA İYİ İŞLER YAPALIM

Qorxmaz Tagiyev Platform - Formen, İmalat Süpervizörü

Azfen ailesine 19 sene önce katılan Qorxmaz Tagiyev, eşsiz olarak nitelendiği Azfen'de çalışmaktan çok memnun olduğunu anlatıyor. Tagiyev, ekip başı olarak geldiği sahada şu anda İmalat Süpervizörü olarak çalışıyor:

İlk gelişim, Sangaçal Terminali'nin temel atma merasimiyle oldu. Sonra Supsa projesinde çalıştım. Halihazırda Azfen'in en büyük projesi olan Şahdeniz projesinde çalışıyorum.

Azfen'den önce SOCAR'da çalışmıştım, denizde. Azfen'e geldiğimden beri hep büyük projelerde, büyük şantiyelerde çalıştım. Azfen'den de gitmek gibi bir fikrim yok, çünkü Azfen'i çok beğeniyorum, severek çalışıyorum. Azerbaycan'da Azfen gibi bir şirket daha yoktur. Müdürlerimizden saygı görüyoruz, bütün çalışma arkadaşlarımızla da çok güzel anlaşıyoruz. Bu nedenle Azfen'e minnettarlığımı bildirmek istiyorum. Ben çalışacağım ki bundan sonraki projelerde de daha iyi ve emniyetli işler yapalım.

AZFEN'İN AZERBAJYAN'A KATKISI ÇOK BÜYÜK

Elçin Yusifov Platform - Ambar Müdürü

Azfen'de çalışmaya 2003 yılında başlayan Elçin Yusifov, ilk 3 yıl Personel Bölümü'nde çalıştıktan sonra Ambar Bölümü'ne geçmiş. Projede Ambar Müdürü olarak görev alan Yusifov, Azfen'de çalışmaktan gurur duyduğunu söylüyor:

Buradaki işimiz gelen malların kabul edilmesi, tasniflenmesi ve gelen talepler doğrultusunda sahaya dağıtılmasıdır. İşimi çok seviyorum. 12 yıldır bu işi yapıyorum. Azfen'le birlikte Azerbaycan'ın gelişmesine emeğimizle bir katkımız olabiliyorsa ne mutlu bana.

Bu benim 6. projem. Azfen, Azerbaycan'da gelişmiş bir firmadır. Azerbaycan'ın çeşitli yerlerinde Azfen'in projelerini görebilirsiniz. Azerbaycan'ın bugünlere gelmesinde Azfen'in katkısı çok büyüktür.

PERSONELİMİZ ÇOK GELİŞTİ

Vasif Abbasov Platform - Kalite Kontrol Müdürü

Azerbaycan Devlet Neft Akademisi'nden 1995 yılında metroloji (ölçüm bilimi) mühendisi olarak mezun olan Vasif Abbasov, iki sene bir devlet kurumunda çalıştıktan sonra 1997 yılında Türkiye'de doktora eğitimine başlamış. Dokuz Eylül Üniversitesi'nde burslu olarak işletme doktorası yapan Abbasov, Azerbaycan'a döndükten birkaç ay sonra, 2002 yılının Ekim ayında Azfen ailesine katılmış:

Babamın tavsiyesi üzerine bu mesleği seçtim. Ben üniversiteye girdiğimde henüz çok yeni bir alandı. Her şeyde bir hayır var. O projeyi bitirelim, şu projeyi tamamlayalım derken 13 sene göz açıp kapayıncaya kadar geçti. Ben 2002'de çalışmaya başladığımda daha bu projeler yoktu. Bir fabrika çalışmamız vardı. Daha sonra sahanın geliştirilmesi işi başladı 2003 yılında. Azfen'in henüz kendi kalite yönetim sistemi yoktu o yıllarda. Tekfen'in kalite yönetim sistemi kullanılıyordu. Tecrübe edindikçe, 2006 yılında biz Azfen olarak kendi kalite yönetim sistemimizi kurduk. Denetlememiz yapıldı ve sertifikamızı aldık. Şimdi senede bir defa geliyorlar, sistemimizi denetliyorlar.

Kaliteyi uygulamak istiyorsak, mutlaka tepe yönetimden destek olması lazım. Ondan sonra da saha çalışanlarının eğitimi. Kaliteyi oluşturacak olanlar sahadaki kaynakçı, boyacı...

BUGÜNÜN KALİTESİ, YARININ SEÇİ

Şahdeniz 2 projesinde, Kalite Kontrol Grubu'nda yaklaşık 130 kişi çalışıyor, sadece Bayıl'da. Sangaçal'da da bir ekibimiz var. Onların bir problemi olursa geliyorlar, ben de danışmanlık yapıyorum. Ayrıca senede bir toplantılarımız oluyor. Tüm istatistikleri inceliyoruz, üst yönetime sunuyoruz. Projede ne sorunumuz var, nasıl çözülebilir, nasıl bir desteğe ihtiyacımız var? Üst yönetimden de o desteği alıyoruz. Yarın bu platform yüzdürüldüğünde, bugün çözümlenmemiş bir hata ortaya çıktığında büyük felaket olur. Bugünün kalitesi, yarının SEÇİ.

Proje bazında zaten ayrı bir eğitim departmanımız var. Orada projenin gereksinimlerine uygun olarak eğitim programları hazırlanıyor. Projenin özelliği gereği denetçilerin de belli bir kalifikasyonu olması gerekiyor. Onlar da eğitim görüyor ve sertifikalarını alıyor.

SORULAR ÇOK GÜZEL, AMA...

İlk projemizde, 2002'nin sonlarındaydı, sistemi daha yeni kurduk, prosedürleri yazdık, eğitimlerden geçtik. Denetleme planımızı yaptık, denetlemelere başlayacağız. Benim de o zamanlar fazla deneyimim yok. Kalite Kontrol Müdürümüzle birlikte kaynak işlerinin denetimini yaptık. Müşteri olarak BP tarafından da denetim sırasında bir gözlemci bulunuyor. İngiliz. Çok sert bir adamdı. Denetimimizi yaptık, sorularımızı sorduk, raporlarımızı yazdık. Denetimden sonra gittik müdürümüzle, "Beğendiğiniz mi denetimi?" diye. "Çok güzel yaptınız, güzel sorular sordunuz. Ama sorularınızın yüzde 50'sini kendiniz cevapladınız," dedi. Yani sorunun cevabı sorunun içinde olunca, biraz yardım etmiş gibi olduk. Bu da bir deneyim oldu bizim için.

Maksim İbrahimov, kuruluşundan yalnızca 3 ay sonra Azfen'de çalışmaya başlamış. 20 yıl boyunca hiç ayrılmadığı Azfen'den başka bir firmada çalışmayı hayal bile edemediğini söyleyen İbrahimov, Azfen'i Azerbaycan'ın en iyi şirketi olarak tanımlıyor:

Bu proje Azfen'in 86. projesiyse, ben belki 80'inde çalışmışımdır. Şu anda İnşaat Lojistik Koordinatörü olarak çalışıyorum. Boya, kaldırma,

BEN AZFENLİYİM!

İlham Rahimov Platform - Şantiye Şefi

1995 yılında Azerbaycan Devlet Neft Akademisi Mühendislik Fakültesi'nden mezun olan İlham Rahimov, 22 yıldır petrol sektöründe çalışıyor. Rahimov, projede Şantiye Şefi olarak görev alıyor:

Muhtelif şirketlerde muhtelif pozisyonlarda çalıştım. 5 yıldır da Azfen'de çalışıyorum. İlk geldiğimde mühendis olarak görev aldım. Daha sonra çelik şefi oldum. Yaklaşık bir yıldır da şantiye şefi olarak çalışıyorum. Benim için büyük bir sorumluluk bu. Çünkü bildiğiniz gibi bu proje bizim için, Azfen ve Azerbaycan için çok büyük önem taşıyor. Halihazırda Azfen-Tekfen ortaklığında 5 bine yakın kişi çalışıyor. Bu kadar insanı idare etmek çok büyük bir sorumluluk. Ama bir Azfenli olarak büyük bir gururla bu işleri yerine getiriyorum. İşlerimi yerine getirirken kendi kendime tekrar ediyorum: "Ben Azfenliyim!" Bu da işlerimi idare etmemde, başarılı olmamda beni motive ediyor.

EKİP OLARAK İYİ ÇALIŞIYORUZ

BP'nin Azerbaycan'da yaptığı projelerin yedincisi bu. Şahdeniz 2 projesi en önemli projelerden biridir. Bizim işçilerimizin tecrübesi yıllar içinde arttı. Kaliteli iş yapmayı, emniyet kurallarını öğrendiler. Artık dünya standartlarında projeler yapabilecek düzeyde tecrübeye sahibiz.

Biz şu anda burada Tekfenli kardeşlerimizle, ağabeylerimizle bir arada çalışıyoruz. Amec firması da aynı şekilde. Konsorsiyum olarak, bir ekip olarak iyi çalışıyoruz. Bir ekip olarak el ele verebiliyoruz. Muhtelif milletlerden insanlar var burada. Sistem çok iyi kurulmuş ve aramızdaki münasebetler bizi daha da uğurla geleceğe taşıyor.

AZFEN BİR OKULDUR

Maksim İbrahimov Platform - İnşaat
Lojistik Koordinatörü

iskele ve PFP (Pasif Yangın Koruma Sistemi) benim sorumluluğumda. Yani boya, kaldırma ve iskele gruplarının kaynak ve montajla koordinasyonunu sağlıyorum. En çok boya grubuyla ilgileniyorum. Çünkü diğer grupların her birinin başında kendi uzmanı bulunuyor. Boya grubu ise sadece lokal işçilerden oluşturulmuş bir grup. Onların başına da bir uzman gerekli. Boya deyince aslında o kadar basit değil. En önemlisi yıpranmayı önleyici işlemlerdir. Çünkü bu platformlar denizin ortasında kalacak yıllarca.

Azfen'le beraber büyüdük, geliştik, uzmanlık kazandık. Bir de Tekfen faktörü var. Azfen'in neredeyse bütün projeleri Tekfen'le ortak çünkü. Azfen'de 20 yılda 20 gün izin kullanmışımdır. Devamlı çalıştım. Bayramlarda üç-dört gün evdeyimdir, onun dışında hep çalıştım. Azerbaycan'da çalışılabilecek, Azfen'den daha iyi bir şirket yok. Azfen'de çalışma tecrübesi olan bir kişi, istediği firmada istediği işi yapabilir. Azfen birçok kişi için bir okul gibi. Eğitimlerimiz var, çeşitli sertifikalar alıyoruz. Gerçekleştirdiğimiz projeler çok büyük ve çok önemli. Bir platformu boyayan adam, zaten her türlü projede boya işi yapabilecek tecrübeyi edinmiş olur.

İŞİMİZE SEVEREK SARILİYORUZ

Elçin Canmirzayev Platform - Güvenlik Müdürü

Azfen, Elçin Canmirzayev'in ilk işyeri. 2002 yılından bugüne kadar Azfen bünyesinde birçok farklı görevde bulunan Canmirzayev, son 7 yıldır Güvenlik Müdürü olarak çalışıyor:

Azfen'de bulunduğum 13 yıl boyunca 5 projede çalıştım. Bizim işimiz, projenin güvenliğini sağlamaktan ibarettir. Güvenlik ekibi olarak 7 gün, 24 saat iş sahasının emniyetini koruyoruz. 60 kişiden oluşan bir ekibimiz var. Personelimizin tamamı bu alanda eğitimden geçmiştir ve muhtelif programlardan sertifikaları vardır.

Azfen benim çalıştığım ilk şirket. Bu projede başka firmalar da var. Amec, Tekfen, BP ve diğer taşeron firmaların çalışanları da burada. Biz vazifesiyle, kimliğiyle, milliyetiyle, devletiyle kimseyi ayırmadan bir ekip şeklinde çalışıyoruz. Şunu da vurgulamak istiyorum ki biz burada hem dost kazandık, hem ünsiyet kazandık. Bunda da bizim çalıştığımız tüm şirketlerin payı var.

YEMEĞİN DE SEÇ KURALLARI VAR

Tacir Qurbanov Platform - Kamp Amiri

Tacir Qurbanov, 2002 yılında Azfen'e girdiğinden beri dört projede çalışmış. Başlangıçta gümrük ve vize işleriyle ilgili bir görev üstlenen Qurbanov, Kamp Amiri olarak çalıştığı Azfen'i ailesi olarak gördüğünü söylüyor:

Bizim Azfen olarak yapamayacağımız bir şey yok artık. Bunu bir mühendis olarak söylüyorum. Çok güzel mühendisler yetiştirdik. Ben bunları görünce çok seviyorum. Ben de burada yeni insanlarla tanıştım, tecrübemi ve bilgimi artırdım. Azfen benim için de büyük bir mektep oldu. Azfen'le gurur duyuyorum.

Benim en öncelikli görevim bu kadar insanın doyurulması. Sahamızda dört yemekhane çalışıyor. En hassas görevim bu benim. Sabah kahvaltısı, öğle yemeği, akşam yemeği ve gece yemeği. Yaklaşık 3.600 kişiyi doyuruyoruz öğle yemeğinde. Gece 300-350 kişi oluyor. Akşam yemeğinde daha az, seherde ise 50 kişi kadar olur.

Yemeklerde aksama olmaması çok önemli. Ocaklar, tavalar, tence-reler, buzdolapları, yemeklerin saklandığı sıcak tepsiler, salataların saklandığı kaplar... Bunların da nasıl olacağına dair SEÇ kuralları var. Mesela salatalar, BP'nin kurallarına uygun sunulmak zorundadır. Belli bir sıcaklığın altında veya üstünde saklanamaz, çünkü bozulmamalı. Eğer yemekler buzdolabına konduysa, 63-64 dereceye kadar ısınmalıdır ki zehirlenme riski olmasın.

KALORİ HESABI

Haftalık menüler hazırlanıyor. Bize yemek pişiren bir firma var. O firmanın müdürü ve bizim kantin süpervizörüyle beraber haftalık menüleri belirleriz. Belli bir kaloriyi tutturmamız gerekiyor ki işçiler rahat çalışabilsin. Süpervizörler gider yemekhanenin mutfağını kontrol ederler, erzakların ve önceden hazır tutulan yiyeceklerin saklanma

koşullarını denetlerler, hijyene dikkat ederler. Dört yemekhanenin dördünde de ekibimiz bu kontrolleri yapar. Dört yemekhane olmasının sebebi mesafeler. Tek mönümüz var. Ama örneğin et yemiyorsanız vejetaryenlere uygun yemeklerimiz de var.

Sahada günde iki kere çay molası verilir. Saat 10 ve saat 16'da. Sahada çalışan bütün insanların çayını vaktinde temin ediyoruz. Sahada çay alanlarımız var. Yazın çok sıcaklarda çalışmamız gerekiyor. O nedenle buz makinelerimiz var. İçme sularını ve isteyenlere buzu biz temin ediyoruz. Çünkü insanların ferahlaması gerekir ki rahat çalışabilsinler. Suyun temizliğine de çok özen gösteriyoruz. Her ay düzenli bir şekilde analiz yaptırıyoruz.

HAYALİM, BİR GÜLİSTAN

Çim alanlar da bizim sorumluluğumuzda. Benim bir hayalim var, Mart ayında güzel bir gülistan yapacağım. Tohumları hazır şimdiden. İnsanların yüreği sevinir. 14 sene önce burada hiçbir şey yoktu. Şimdi diktiğimiz çamlar büyüdü. Ben yeşili çok severim. İnanın onlarla nefes alıyorum.

KASANDA BİR ŞEY VAR MI?

Shohrat Kahramanov Platform - Azfen Muhasebe Müdürü

Azfen'deki görevine başlamadan önce SOCAR'da çalışmış olan Shohrat Kahramanov, Azfen'e geldiğinde önce gaz hattında, sonra da 7 yıl kadar Azeri-Çırac-Güneşli Deniz Terminali projesinde çalışmış. Kahramanov, Azfen'de çalıştığı her projeden ve Azfenli olmaktan gurur duyduğunu söylüyor:

Muhasebe şefi olarak şirketin mali durumu ile ilgileniyorum. Bütçesi kuvvetli olan, kasası dolu olan şirket her zaman önde gider. Gelecek masraflarını planlayan şirketin işleri de yolunda gider, her zorluktan kolaylıkla çıkar. O zaman proje müdürümüz Levent (Kafkaslı) Bey'di. Aramızda bir espri vardı. Her zaman derdi ki "Şöhretçiğim, kasanda bir şey var mı?" Ben de derdim, "Yok!" Ama kasamız doluydu tabii. Bunun anlamı neydi? Bütçeni korursan, gelecekte yapacağın işler de yolunda gider. Bütçenin korunması her şeyden önce gelir.

YAPACAKLARIMIZ DA, ÖĞRENECEKLERİMİZ DE ÇOK

Azfen, benim için ikinci bir ailedir. Günümün, vaktimin büyük bölümünü burada geçiriyorum. Ben bununla gurur duyuyorum. Arkadaşlarımızla ilişkilerimiz çok güzel. İşimden de yorulmuyorum. Atılan her temelde, biten her işte kendinden bir parça görüyorsun. Termin-

lin oradan geçerken Levent Bey derdi ki, "Göreceksiniz, iş bittikten sonra bile bütün bu projeleri bırakmak istemeyeceksiniz." Gerçekten de öyle oldu. Bugün orada yanan ışıkları gördüğümde, sanki benim kalbimin ışıkları yanıyor, sanki evimin ışıkları yanıyor. Seviniyorum ki ülkem, Azerbaycanım için böyle bir terminal kurduk. Benim için gerçekten şanslı, güzel bir işti. Paha biçilemez. Ben bununla her zaman övünüyorum. Gurur duyuyorum. Şimdi yeni platform işlerimiz de aynı şekilde hem sevindirici, hem gurur verici.

Beni sevindiren bir şey de, aybaşında çalışan işçinin hakkının hesaplanıp ödenmesidir. İşçilerin hesabına para yattığı gün, benim için en aziz gün olur. Bu zahmetinin karşılığını görüyor, alın terinin hakkını alıyor. Biz de işçilerimize zamanında, kusursuz bir şekilde hakkını vermek için çalışıyoruz. Çalışanımız alsın parasını, evine götürsün. Bir aile sevinirsin.

Azfen'e ve kurduğu her türlü ortaklığa uğurlar diliyorum. Yapabileceğimiz işler çoktur. Öğreneceğimiz işler çoktur. Gelecekte Allah'ın izniyle, ben inanıyorum ki bütün zorlukların da üstesinden şerefle, layıkıyla geleceğiz.

AZFEN'DE ÇALIŞMAK BÜYÜK MESULİYET

Sadaqat Hasanov Platform - Bayıl İnşaat Sahası Geliştirme Müdürü

Yaklaşık 19 yıldır Azfen'de birçok projede görev almış olan Sadaqat Hasanov, daha öncesinde 15 yıl kadar da SOCAR'ın offshore ve onshore projelerinde çalışmış. Azfen'de çalışmanın gurur verici olduğu kadar ciddi bir sorumluluk da getirdiğini anlatan Hasanov, projede Saha Geliştirme Müdürü olarak görev alıyor:

1997 yılından bu yana Azfen'de çalışıyorum. Saha Mühendisi olarak göreve başladım. Şu an yönetici olarak çalışıyorum. Nezaretimde 5 tane montaj-boru atölyesi var. 19 yıl içinde 40'tan fazla projede görev aldım. Yaklaşık 500 kişiyle her gün temas-tayız. Esasen görevim, verilen projelerin tam olarak, kaliteli bir şekilde ve vaktinde teslim olmasını sağlamak. Azfen'de çalışmak gurur verici. Hem de çok mesuliyetli. Çünkü yapılan işin mutlaka kaliteli, emniyetli olması lazım.

Azfen, benim için ikinci bir ailedir.
Günümün, vaktimin büyük
bölümünü burada geçiriyorum.
Ben bununla gurur duyuyorum.

VATANIN GELECEĞİ İÇİN TARİH YAZIYORUZ

İbadov Namık Abasoğlu Sangaçal -
Azfen Proje Müdürü

Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi'nde Uluslararası Ekonomi İlişkileri Bölümü'nde lisans ve lisansüstü eğitimini onur derecesiyle tamamlayan İbadov Namık Abasoğlu, Şahdeniz 2 Terminal Projesi'nde Azfen Proje Müdürü olarak görev alıyor:

Ben 2005 yılında Azfen'e girdim. Bu proje, Azfen'de çalıştığım üçüncü projem. İlk geldiğimde PCWU (Platform) projesinde sözleşme mühendisi olarak başladım. Sonra Teknik Ofis Müdürü ve Tedarik Müdürü olarak projeyi tamamladım. 2008 yılında kısa bir süre Azfen'den ayrıldım ve Azerbaijan International Mineral Resources Operating Company'de Teklif Komisyonu Başkanlığı yaptım.

2011 yılında Şahdeniz 2 Early Works projesinde proje müdürü olarak görev almak üzere yeniden Azfen'de çalışmaya başladım. Bu proje, Azfen'in BP ile tek başına gerçekleştirdiği en büyük projeydi. 2014 yılında 100 milyon dolar bedelle tamamlanan proje, %100 yerli işçiler tarafından yapıldı ve 2,7 milyon adamsaat kazasızlık başarısına ulaştı.

Projenin Azfen tarafında Proje Müdürü, ortaklık bünyesinde ise Proje Müdür Yardımcısı olarak çalışıyorum. Bizim esas amacımız, projenin kazasız, kârlı, zamanında ve kaliteli, işvereni ve proje ortaklarını memnun edecek şekilde tamamlanması. Bildiğim kadarıyla Azfen, Bakanlar Kurulu tarafından "24 Büyük Şirket" listesine dahil edildi.

Halihazırda 6 bine yakın çalışmamızın 4.400'ü Azfen işçisidir. Azfen, bir okuldur. Burada çalışan herkes büyük tecrübe kazanır. Yarattıkları, çalıştıkları projelerle vatanın geleceği için bir tarih yazıyor olmanın bilinciyle, herkes elinden geldiğince katkıda bulunur.

NAMIKS

Bu projede Tekfen tarafında Namık Taner Bey'le 18 ay beraber çalıştık. Namık Bey'le adaş olduğumuz için, özellikle işveren tarafında bazen karışıklık olabiliyordu. Mesela toplantılarda "Namık Bey" dediği an biz birbirimize bakardık, acaba hangimiz diye. Eğer ikimizi birden toplantıya çağıracaklarsa, bir süre sonra "Namiks" demeye başladılar. O zaman anlardık ki ikimizi de çağırıyorlar.

İş sağlığı ve güvenliği alanında çalışmaya 2001 yılında başlayan Azad Yahyazade'nin Singapur ve Kazakistan tecrübeleri bulunuyor. 2014'ün Şubat ayında Azfen'e katılan Yahyazade, Sağlık, Emniyet, Güvenlik ve Çevre Denetim Sistemi'ni yönetmekten sorumlu:

Azfen çok ilgi çeken bir firma. Dünya standartlarında iş yapan, insanlara değer veren, işçilerinin keyifle çalıştığı bir firma. Azfen'in geleceğinin çok parlak olduğu fark edildikçe insanların ilgisi de artıyor.

Azfen'i emniyete önem veren bir şirket olarak görüyorum. Burada prosedürlerin en düzgün şekilde takip edilmesine çok önem veriliyor. Azfen ve Tekfen'in SEÇ kurallarına gösterdiği dikkat takdire layıktır. Her iki firmaya da teşekkür ediyorum. Azfen'de bu görevi yerine getiriyor olmaktan son derece memnunum. Projemiz 10 milyon adamsaat

HEDEF: 15 MİLYON ADAMSAAT KAZASIZLIK

Azad Yahyazade Sangaçal - SEÇ Müdürü

*at kazasızlık ödülü aldı. Şu anda 13 milyon adamsaat seviyesindeyiz. Projenin başlangıcından sonuna kadar tahminen 17 milyon adamsaat seviyesine ulaşacağız. 10 milyon adamsaat kazasızlık ilk hedefimizdi ve buna ulaştık. İkinci hedefimiz, 15 milyona ulaşmak artık.**

ÖNCELİKLİ AMACIMIZ, ÇALIŞANLARIN GÜVENLİĞİ

Aslında SEÇ departmanı olarak bizim bu projeye katkımız, ilk önce insanların manevi değerlerini yükseltmek; SEÇ ile münasebetlerinin bir hayat unsuru olduğu fikrini aşılama; yalnızca işte değil, evde de ve her an sağlıklı düşünmek, "tehlikesizliğin" öncelik olmasını sağlamaya çalışıyoruz.

Çok büyük bir proje olduğu için sürekli yeni eleman alıyoruz. İçlerinde tecrübeliler olduğu gibi daha az tecrübeliler de var. Her yeni çalışan bir eğitimden geçiriliyor burada. Ama eğitime rağmen deneyim kazanmak zaman alıyor. Bir çalışanın ayağı kayıp düşüyor diyelim. Nasıl oldu diye sordüğümüzde, "İşe geç kalacaktım, telaşım vardı," diyor. İnsan psikolojisi tabii. Halbuki biz onlardan bunu istemiyoruz. Biraz geç kal, ama emniyet kaidelerine uyararak gel. Böyle durumlar olabiliyor. Ama bunlar da inşallah çok yakında kalmayacak. Herkes işe geldiği gibi, evine de sağlıklı dönecek. Bizim en önemli amacımız bu.

* Dergimizin basıldığı sırada 15 milyon adamsaat kazasızlığa ulaşılmıştır.

ZAMANIN NASIL GEÇTİĞİNİ ANLAMİYORUM

Ali Rzali Sangaçal - Azfen Finansman ve İdari İşler Koordinatörü

İlk kez 13 yıl önce Azfen ailesine katılan Ali Rzali, bu süre zarfında birçok projede görev almış. Sangaçal ekibinin tecrübeli bir kadro olduğunu belirten Rzali, Azfen'in üstlendiği projelerde gururla çalıştığını söylüyor:

2002'den beri Azfen'de çalışıyorum. Apşeron bölgesinde bir doğal gaz boru hattı projemiz vardı. Buradan muhasebeci olarak teklif aldım. O zamana kadar SOCAR'da çalışıyordum. Bir buçuk sene sonra Azfen'in küçük bir projesinde hem Tekfen'in hem Azfen'in muhasebesini yaptım. O projeyi bitirdikten sonra CWP platform projesine geldik. Faz 2'de de çalıştım. Bizim devletimiz için stratejik öneme sahip bütün projeleri Azfen-Tekfen olarak yapmaya başladık. Bizim için de çok gurur verici bir şeydi bu projelerde çalışmak. Bakû'da çok kişi ister ki böyle projelerde çalışsın.

Azfen'in yetiştirdiği kadrolar başka teşkilatlarda da sistem kurmaya başladılar. Ben de 2006 yılında ayrıldım Azfen'den, 2013'te geri çağıldılar. Zaten CWP projesinde çalışan kadro tekrar burada bir araya geldi. Başka tecrübeler de ediniş yine burada buluştuk. Burada işimiz oldukça ağır. "Bugün çok rahat geçti, pek bir şey yapmadım," dediğim bir gün olmuyor. Mümkün değil. Bir giriyorum ofise, zamanın nasıl geçtiğinin farkına varamıyorum.

GÜVENİLİR VE ŞEFFAF BİR ŞİRKET

Arslan Aynur Adaletkızı Sangaçal - İnsan Kaynakları Koordinatörü

Master eğitimini tamamladıktan bir sene sonra Azfen'de çalışmaya başlayan Arslan Aynur Adaletkızı, 8 yıldır çalıştığı Azfen'i ailesi olarak gördüğünü söylüyor. Adaletkızı, Tekfenli olan eşiyle de bu sayede tanışmış:

Ben buradan önce 2012 yılında 84'üncü projemiz olan Early-Works'te çalıştım. O zaman bu şantiye hazır değildi. Bir sene merkez ofiste çalıştık. Bu hale gelene kadar ne yollardan geçtik...

Azfen'de çalıştığımız projeler çok önemli projeler. Şahdeniz 2 gibi büyük bir projede çalışmışsanız, tabii ki farklılaşıyorsunuz, büyük bir artınız oluyor. Bizim tek bir projemizde 4 bin kişi çalışıyor. Bir personel için 4 bin kişiyle çalışmak çok önemli bir tecrübe. Bu işlerin üstesinden gelebilmek, stresin altından kalkabilmek önemli. İşçilerin işe alımı, izinleri, hastalıkları, raporları... Bildiğiniz bütün personel işleriyle ilgileniyorum ben. Yaklaşık 10 kişilik bir ekip olarak çalışıyoruz.

İŞTE DE, İŞ HARİCİNDE DE BİRLİKTE

Azfen, güvenilir ve şeffaf bir şirket. Türkiye'de Tekfen nasıl tanınıyorsa, Azerbaycan'da da Azfen o şekilde tanınıyor. Bu nedenle aslında

EMNİYETE ÇOK ÖNEM VERİYORUZ

Bir de projenin finans tarafı var. Hem Tekfen hem Azfen'in muhasebesinden sorumlu çok iyi bir kadromuz var burada. İnşaat esas işi yapan bölümse, biz de inşaatın sahadaki işine yardım için varız. Emniyete çok önem veriyoruz. Bakmıyoruz makineler kiralık mı, Azfen'in mi, Tekfen'in mi diye. Kendi makinemiz gibi bakımını, kontrolünü yapıyoruz. İşçilerimize verilen bütün hizmetler, yani temizlik işleri, yemek servisi bize bağlı. Catering hizmetini bir taşeronumuz verse de, kontrolü yine bizim tarafımızdan yapılıyor. Ayrıca 650 kişilik bir kamp alanımız var. Yaklaşık 6 bin kişinin getirilip götürülmesi, Ulaşım Bölümü tarafından sağlanıyor. 300'den fazla otobüsümüz var.

AZFEN, TABAN KADRO YETİŞTİRİYOR

Sahada iş güvenliğini temin etmek için birçok prosedür ve yönergelerimiz var. Emniyet çok önemli bu projelerde. Kadrolarımız çok iyi. Herkes işini biliyor. Zaten daha önce de bizimle çalışmış, o tecrübeyi kazanmış kadrolar çalışıyor. Hakikaten Azfen'den başka bir yere gittiğinizde görüyorsunuz farkı. Azfen 20 yaşında. Tecrübe kazanmış, bunu çalışmalarında tatbik etmiş ve o sistemi öz kadrolarına yansıtmış bir şirket. O kadro da bu sistemi gördükten sonra, başka bir yere gitse bile yine bu sistemi tatbik etmek istiyor. Taban kadro yetiştiriyor Azfen. Bir okul gibi.

başka yerlerden iş teklifleri aldığımız oluyor. Ama çalıştığımız yer çok önemli. Azfen'e alıştık ve burada devam ediyoruz. Burada çalışan arkadaşlarımızın bazılarını uzun süredir tanıyorum. Diğer projelerde de birlikte çalıştık çünkü. Ailemizin bir parçası gibi oldular. Çünkü Azfen gerçekten bizim ailemiz gibi. İş çevremiz çok güzel. Bazen Bakû dışında pikniğe gidiyoruz arkadaşlarımızla. Bir işçimizin düğünü olsa, herkes katılır mutlaka. Fotoğraflara bakıyorum, akraba düğünü mü, iş arkadaşı düğünü mü ayırt edemiyorum.

DOĞDUĞUMUZ TOPRAKLARIN ŞİRKETİ

Vidadi Hasanov Sangaçal - Kidemli Şantiye Şefi

Yalnızca iki yıldır Azfen'de bulunan Vidadi Hasanov, daha önce 10 sene uluslararası bir firmada çalışmış. "Keşke 20 yıl önce Azfen'de çalışmaya başlasaymışım" diyen Hasanov, bundan sonraki iş hayatına Azfen'de devam etmek arzusunda:

Azfen'de çalışmak elbette bizim için daha şerefli. Doğduğumuz toprakların şirketi. Bize daha bir gurur veriyor. Memnunuz Azfen'de çalışmaktan. Burada 5 tane inşaat müdürümüz var. Benim esas vazifem koordinasyon. Alt yükleniciyle olan ilişkiler, sahada nizam-intizam, verimlilik, kalite ve güvenlik bizim vazifemizin birer parçası. Biz de elimizden geleni yapıyoruz ki her şey gerektiği gibi işlesin.

Azfen 20 yıllık bir şirket. Ben de 20 yıl önce buraya gelmeliymişim. Kısmet, 20 değil, ama 2 yıl önce geldim Azfen'e. Azerbaycan'da iyi bilinen bir şirket. Azerbaycan'ın en önemli projeleri Azfen-Tekfen'e verilir. Azfen de üzerine düşen vazifeyi şerefle yerine getirir.

HERKESİN ÇALIŞMAYI HAYAL ETTİĞİ YER

Yusifov Kamran Meheroğlu Sangaçal - Metal İşleri
Süpervizörü

Azfen'de çalışmaya 2001 yılında başlayan Yusifov Kamran Meheroğlu, projede Çelik Montaj Süpervizörü olarak görev alıyor:

İşteyken gün ne zaman bitmiş, akşam olmuş anlamayız bile. Hiç boş vaktimiz olmaz. 20-30 kişilik bir grup olarak çalışıyoruz genelde. Elimizdeki iş programına göre ekiplere ayrılırız. Azfen'de çalışmak çok güzel, çok keyifli. Azfen her zaman çalışanının arkasındadır. Rahatsızlansak, bir sıkıntımız olsa izin almaktan asla çekinmeyiz. Üstünlükleri çoktur Azfen'in de, Tekfen'in de. Bu yüzden de herkesin çalışmayı hayal ettiği firmalar zaten.

HER ŞEYİN TEMELİNİ BİZ ATIYORUZ

Zülfüqarov Ömürzade Şahkeremoğlu

Sangaçal - İnşaat Ustası

Zülfüqarov Ömürzade Şahkeremoğlu, 2001 yılında Şahdeniz 1 projesiyle Azfen bünyesinde çalışmaya başlamış. Şahdeniz 2 ve Bayıl projelerinde de görev almış olan Şahkeremoğlu, projede inşaat ustası olarak çalışıyor:

40 yıllık çalışma hayatımın neredeyse 15 yılı Azfen'de geçti. Azfen ve Tekfen'le çalışmaktan çok memnunum. Sahadaki boru taşıyıcıların temellerini biz yapıyoruz. Sonrasında da temelin üzerine taşıyıcıları koyup montajını yapıyoruz. Platform onun üstünde yükseliyor. Burada ne varsa hepsinin temelinin biz atıyoruz.

Azfen'de çalışmak gurur verici.
Hem de çok mesuliyetli. Çünkü
yapılan işin mutlaka kaliteli,
emniyetli olması lazım.

Türkiye'nin "Tahıl Ambarı"

iÇ ANA

Sayırsız uygarlığa ev sahipliği yapan İç Anadolu Bölgesi, tarih boyunca hep önemli bir tarım merkezi oldu. Geçmişi yaklaşık 9 bin yıl geriye uzanan Çatalhöyük ve Aşıklı Höyük gibi neolitik yerleşimler, tarımın yerleşik olarak yapılmaya başlandığı ilk örneklerdi. İç Anadolu, binlerce yıl boyunca bereketli topraklarını bu coğrafyada yaşayan halkların hizmetine sundu. Bölgenin, günümüzde de Türkiye'nin "tahıl ambarı" olarak adlandırılması, onun bu tarihi rolüne işaret ediyor.

ADOLU

Anadolu'nun orta kısmında yer alan İç Anadolu Bölgesi, 151.000 km² büyüklüğüyle Doğu Anadolu'dan sonra Türkiye'nin ikinci büyük bölgesi. Bölgedeki şehirler, nüfus büyüklüğü itibarıyla Ankara, Konya, Kayseri, Eskişehir, Sivas, Çorum, Yozgat, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırıkkale, Karaman, Kırşehir ve Çankırı şeklinde sıralanıyor. Toros Tarım'ın bölge yapılanması nedeniyle Niğde ve Nevşehir, Akdeniz Bölge Müdürlüğü'nün sorumluluk alanına giriyor. Diğer yandan Bartın, Bolu, Düzce, Çankırı, Karabük, Kastamonu ve Zonguldak illeri, İç Anadolu Bölge Müdürlüğü'nün sorumluluk alanında bulunuyor.

İç Anadolu Bölgesi, iklim ve coğrafi yapısı itibarıyla dört ana bölüme ayrılıyor. Bölgenin ortasında, geniş bir kapalı havza oluşturan Konya Bölümü yer alıyor. Büyük ovaların, plato düzlüklerinin, Tuz Gölü, Akşehir ve Eber Gölleri ile Karacadağ ve Karadağ volkanik dağlarının bulunduğu bu bölüm, ülkenin en kurak ve nüfus bakımından en tenha bölümlerinden biri olmasına karşın çok önemli bir tahıl alanı. Eski bir göl tabanı olan Konya Ovası'nın bir özelliği de, Türkiye'nin en büyük ovası olması.

İç Anadolu'nun kuzeybatı kısmında bulunan Yukarı Sakarya Bölümü, orta Kızılırmak boylarından İçbatı Anadolu'ya kadar uzanıyor. Yer şekillerinin daha engebeli, ikliminin ise biraz daha nemli olduğu bu bölüm, iklim ve ulaşım koşullarının elverişli olması nedeniyle, bölgenin en yoğun nüfusunu barındırıyor. Eskişehir ve Ankara bu bölümde yer alıyor.

İç Anadolu'nun Çankırı'dan Toroslar'a kadar uzanan Orta Kızılırmak Bölümü, bölgenin orta kesimini oluşturuyor. Geniş Kızılırmak platosunu barındıran bu bölümün güneyinde Hasan, Erciyes ve Merlendiz sönmüş volkanları bulunuyor. Kuzey kısmı ise biraz daha engebeli bir coğrafyaya sahip olan bu bölümde yaşayan nüfusun büyük bölümü geçimini tarımla sağlıyor.

Son olarak Yukarı Kızılırmak Bölümü, Kızılırmak'ın Karadeniz Bölgesi ile Doğu Anadolu arasına sokulan yukarı çıkırını kaplıyor. Oldukça engebeli bir araziye sahip olan bu bölüm, ortalama yüksekliği 1.300-1.650 metre arasında olan, dağlarla kuşatılmış bir havzadan oluşuyor. Engebeli olduğu için sınırlı tarım yapılabilen Yukarı Kızılırmak Bölümü, aynı zamanda İç Anadolu Bölgesi'nin en soğuk iklimine sahip.

İç Anadolu Bölgesi'nin çevresi yüksek dağlarla çevrili olduğundan, denizlerin nemli ılıman havası bölgeye giremiyor. Bu nedenle de bölgede yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlı karasal bir iklim hüküm sürüyor. Doğuya doğru gidildikçe, yüksekliğin artmasına bağlı olarak karasallık artıyor ve kış sıcaklıkları çok düşük değerlere ulaşıyor. İç Anadolu Bölgesi, aynı zamanda ülkemizin en az yağış alan bölgesi (ortalama 400 mm). Yağışlar genellikle ilkbahar aylarında sağanak şeklinde düşüyor. Yazları kuraklığın erken başlaması, özellikle sebze tarımı üzerinde olumsuz etki yapıyor. Bölgenin doğal bitki örtüsü bozkır; ormanlar ise %7 gibi oldukça düşük bir orana sahip.

EN ÖNEMLİ ÜRÜN BUĞDAY

İç Anadolu Bölgesi'nde yetiştirilen ürünler arasında tahıllar, bunun içerisinde de buğday ve arpa başta geliyor. Ülkemizde gerek insan beslenmesinde gerekse hayvancılıkta önemli bir yere sahip olan her iki bitki de ekonomiye önemli katkı sağlıyor. Türkiye genelinde yaklaşık 8 milyon hektar alanda 19 milyon ton buğday üretimi gerçekleştiriliyor. İç Anadolu'da buğdayın ekim alanı ise 3 milyon hektar civarında. Konya, Ankara, Sivas, Yozgat ve Çorum illeri ülke buğday ekim alanlarının %25'ini, sadece Konya ise yaklaşık %10'unu kaplıyor.

İç Anadolu Bölgesi hem ekmeklik hem de makarnalık buğday üretimi açısından uygun bir iklime sahip olmakla birlikte, sulama imkânlarının çok sınırlı olması nedeniyle üretim genellikle kuru ta-

TÜBİTAK destekli yeni bir tohum

Türk çiftçisine Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından geliştirilmiş üç çeşit buğday tohumu sunan Toros Tarım, Türkiye'nin geleneksel olarak buğday ekimi yapılan bölgelerindeki koşullara uygun türlerin ıslah edilerek geliştirilmesi amacıyla 2013 yılında, "Ülkemizin Farklı Ekolojik Bölgeleri İçin Biyotik ve Abiyotik Stres Koşullarına Dayanıklı, Kaliteli ve Yüksek Verimli Ekmeklik Buğday Çeşitlerinin Islahı" projesini başlattı. Bilimsel bir çerçevede, bu konuda uzman akademisyen ve ziraatçıların katkısıyla geliştirilen proje, 2013 yılından bu yana TÜBİTAK tarafından da destekleniyor.

Söz konusu proje ile, Anadolu'da tarihsel geçmişe sahip ama yabancılaşmış yerel buğday genlerinden, tamamen Türkiye'ye özgü ve su-suz tarıma uygun bir buğday çeşidinin geliştirilmesi amaçlanıyor. Gerek Agripark bünyesinde, gerekse deneme tarlalarında fiilen sürdürülen projenin 7 yıl içerisinde sonuçlandırılması hedefleniyor.

Anadolu uygarlıklarının izinde buğday

İç Anadolu dendiğinde, hiç kuşkusuz ilk akla gelen tarım ürünü buğdaydır. Gerçekten de Türkiye'nin "tahıl ambarı" olarak nitelendirilen bu bölge, Türkiye'de ekmeklik buğdayın %36'sını, makarnalık buğdayın ise %28'ini üretir. Buğday, ekonomik öneminin yanında, İç Anadolu'nun toplumsal ve kültürel, hatta arkeolojik bir değeridir.

Bundan yaklaşık 11 bin yıl önce, avcı-toplayıcı insanlar yerleşik düzene geçmeye doğru ilk adımlarını attılar. Urfa yakınlarında yer alan Göbekli Tepe, bu geçişin en önemli ipuçlarını barındırır. İnsanlar, artık avcılık-toplayıcılığın yanında, depolayabilecekleri yabani buğday, yabani arpa ve mercimek, nohut gibi diğer yabani bitkilerin hasadına yoğunlaştılar. Çünkü bu gıdaların hem elde edilmesi daha kolay, hem de besleyici değeri yüksekti.

Doğadaki yiyeceklere erişim bakımından Anadolu ve Mezopotamya'da yaşayan insanlar, başka yerlerdeki orana çok daha şanslıydı. Çünkü bu bölge, başta buğday ve arpa olmak üzere, pek çok tahılın yabani atalarının merkeziydi. İnsanlar önceleri bu iki tahılı doğadan toplarken, zamanla onları ekip biçmeye başladılar. Bu da insanların yerleşik düzene geçip, çiftçiliğe başlamasına olanak sağladı. Günümüzden yaklaşık 10 bin yıl önce, yeryüzünde tarım yapan ilk insanların kurduğu köyler Güneydoğu Anadolu'da ve kuzey Mezopotamya'da görülmeye başladı.

Bundan sonraki 1500 yıl içinde buğday tarımı giderek Orta Anadolu'ya doğru yayıldı. Anadolu'nun neolitik döneme ait en eski yerleşimleri arasında yer alan Aşıklı Höyük (Aksaray), Can Hasan III (Karaman) ve Çatalhöyük'te (Konya-Çumra) yaşayan atalarımız, yabani buğday ve arpayı tarıma almış, ayrıca bezelye ve mercimek gibi bitkileri yetiştirmeye başlamışlardı. Yapılan kazılarda ele geçirilen buğday kalıntıları, bu bitkinin insanlar için vazgeçilmezliğini ortaya koyuyordu. Nitekim nüfusu 8 bine kadar ulaşan Çatalhöyük gibi yerleşimlerdeki nüfusu doyurmak, başka hiçbir şekilde mümkün değildi.

Tarım, daha sonraki çağlarda da önemini korudu. Orta Anadolu'nun iki önemli uygarlığından biri olan Hititlerde iktisadi hayatın temel dayanağı topraktı. Hitit Anadolu'sunda, bugün yetiştirilen tarım ürünlerinin çoğunu görmek mümkündü. Her tarım ürününün top-

lumsal ihtiyaca göre yönetim tarafından belirlenmiş bir fiyatı vardı. Halkın geçim kaynağının temelini oluşturan buğdayın fiyatı, diğer ürünlerden daha hesaplıydı ve halkın alabileceği düzeydeydi. Hititlerde, tarım arazileri ve onlardan elde edilen ürünler yasalarla koruma altına alınmıştı. Ekin alanının ateşe verilmesi, ekinlerin çalınması, meyve ağaçlarına el konulması ve tarla sınırlarının ihlal edilmesi gibi suçlara karşı caydırıcı cezalar öngörülmüştü.

MÖ 12. yüzyıl başlarında Ege Göçleri ile Anadolu'ya girip Sakarya boylarına yerleşen Frigler de tarımsal üretimi koruyan yasalar oluşturmışlardı. Frigler için tarımın önemi, taptıkları Kibel'e'den (toprağın simgesi olan ana tanrıça) belliydi. Yaşamak ve kalkınmanın öz kaynağının tarım olduğunu bilen Frigler, toprakları ekip biçerken imeceyi etkili bir şekilde kullanıyorlardı.

Tarihi bu kadar eskiye giden ve antik insanların beslenmesinde kilit rol oynayan buğdayın Anadolu'daki sosyal ve kültürel hayata etkileri de çok çeşitliydi. Binlerce yıl boyunca kaya resimlerine işlenen, kilim desenlerine, manilere, destanlara konu olan buğday, Anadolu folklorunun en önemli öğelerinden biri olarak öne çıktı. Gerçekten de hemen tüm uygarlıklar tarafından bereketin ve bolluğun sembolü kabul edilen buğday başağı, adeta kutsal bir figür olarak saygı gördü.

Buğdayın tarihçesinin, dünyanın hiçbir yerinde olmadığı kadar eskiye gittiği Anadolu, aynı zamanda yabani buğday türlerinin genetik çeşitlilik merkezi konumundaydı. Ortadoğu, Batı Asya ve Akdeniz bölgelerine özgü 22 yabani buğday türünün 14'ü, günümüzde de Anadolu'daki varlığını sürdürüyor. Ülkemizin her köşesine yayılan bu türler hem buğdayın ıslahı, yayılışı ve evrimi ile ilgili bilimsel çalışmalara yol gösteriyor, hem de buğday kalitesinin artırılması amacıyla yapılan genetik iyileştirme çabalarına önemli katkı sağlıyor.

rım şeklinde yapılıyor. Bölgede yağışın az olmasının yanı sıra aylara göre düzensiz bir dağılım göstermesi de, buğday üretimini olumsuz etkiliyor.

Diğer taraftan bölgede sertifikalı tohumluk üreten çok sayıda kamu ve özel sektör kuruluşu bulunması, buğday yetiştiricilerine daha yüksek verim elde etmek için bir avantaj yaratıyor. Ayrıca Ankara'da Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü, Konya'da Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve Eskişehir'de Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü gibi buğday ıslahı ve yetiştiriciliği ile uğraşan üç büyük kuruluşun ve üç tane gelişmiş ziraat fakültesinin bulunması, bölgedeki tarımın gelişmesine olumlu katkı yapıyor.

İç Anadolu Bölgesi'nde tahıl dışında, büyük ölçekte şekerpancarı, ayçiçeği, fasulye, nohut, soğan, patates, kabak, mısır, çeltik, fındık, sarımsak, havuç, domates ve meyve üretimi de gerçekleştiriliyor. Toros Tarım'ın bölge sınırları içerisinde yer alan Bolu, Düzce, Zonguldak ve Bartın gibi illerde ise fındık, mısır ve tütün gibi endüstri bitkilerinin ekimi yapılıyor.

TOROS TARIM VE İÇ ANADOLU BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

25 yılı aşkın süredir gübre sektöründe faaliyet gösteren ve bunun 17 yılını Toros Tarım çatısı altında geçiren Bekir Berker, İç Anadolu Bölge Müdürü olmadan önce Trakya Bölge Müdürü olarak çalışmış. Başında bulunduğu müdürlüğün oldukça geniş bir alandan sorumlu olduğunu belirten Berker, ürünlerini 18 ildeki 176 bayi ve 16 yetkili satıcıyla çiftçiye ulaştırdıklarını söylüyor.

Bekir Berker, son on yıl içinde başta Konya, Ankara, Eskişehir, Kayseri ve Karaman olmak üzere bölgede sulanabilen alan miktarında önemli artış yaşandığına ve modern sulama sistemlerinin devreye girmesiyle ürün çeşitliliğinde artış olduğuna dikkat çekiyor. Özellikle damla sulama sistemlerinde bölge genelinde önemli gelişmeler kaydedildiğini belirten Berker, tarım teknikleri açısından sağlanan iyileşmenin gün geçtikçe daha ileri boyutlara ulaştığını görmekten memnun olduklarını söylüyor.

BEKİR BERKER
İÇ ANADOLU BÖLGE MÜDÜRÜ

Berker'e göre Türkiye genelinde üretilen arpanın %45'i, buğdayın %33'ü, şekerpancarının %70'i, ayçiçeğinin %29'u, fasulyenin %55'i ve nohutun %37'si İç Anadolu Bölgesi'nde yetiştiriliyor. Berker, Toros'un bölgede sahip olduğu konum hakkında ise şunları söylüyor:

"Bölge genelinde Toros'un marka imajı çok üst düzeyde. Toros, çiftçi tarafından en çok tercih edilen gübre olarak ön plana çıkıyor. Son beş yıllık ortalamaya göre bölgemizdeki gübre tüketimi 1,3 milyon ton düzeyinde. Ürünlerimizin kalitesi, marka imajımız ve güçlü bayi ağımız sayesinde pazar payımız %42-48 arasında seyrediyor. Yüksek üretim kapasitemiz, ürün çeşitliliğimiz ve bayiler yoluyla hep çiftçinin yanında olmamız, Toros markasını çiftçinin gözünde her geçen yıl daha da güçlendiriyor." ■

“BİZ, ÇİFTÇİ İÇİN ÇALIŞIYORUZ”

Toros Tarım'ın tüm Türkiye'ye dağılan bayileri sadece Toros ürünlerini ihtiyaç sahiplerine ulaştırmakla kalmıyor, aynı zamanda buldukları bölgelerde doğru gübrenin, doğru şekilde kullanılmasını sağlamak için de çiftçilerin elinden tutuyor. Tarımsal üretimin ve verimliliğin artması, öncelikle çiftçinin daha iyi yaşam koşullarına kavuşması demek. Ayrıca daha kaliteli, daha bol ürün elde edilmesi, ülkemiz ekonomisi açısından da hayati öneme sahip. Toros bayileri ile çiftçiler arasındaki güçlü ilişki, bu yönüyle Türk tarımının ilerlemesi yolunda değerli bir işbirliğini ve dayanışmayı simgeliyor.

“ANLADIM Kİ MARKA BÖYLE OLUNUYORMUŞ”

AYHAN ATALAY
POLATLI BAYİSİ

Ardahan, Göleli olan Ayhan Atalay, üniversitede tarih öğretmenliği eğitimi aldığı halde bu mesleği hiç yapmamış. Erken yaşlardan itibaren kendini tarımın içinde bulduğunu ifade eden Atalay, tam 26 yıllık bir Toros bayisi:

1983 yılından beri hububat ve gübre işiyle uğraşırız; 1989 yılından beri de Toros Tarım gübre bayiliği yapıyoruz. Bayiliğimizi ilk aldığımızda çiftçi, Toros ürünlerini daha az tanıyordu. Şu anda ise Polatlı'da ciddi bir pazar payına sahibiz.

BUĞDAY BORSASININ MERKEZİ

Polatlı, hububat tarımında Türkiye'nin önde gelen bölgelerinden biri. Ayrıca pancar ve soğan üretiminde de ciddi bir yere sahip. Bölgemizde hem sulu hem kuru tarım yapılıyor, ama kuru ziraat alanı daha fazla. Gübre kullanımı da ol-

dukça iyi bir seviyede. Topraklarımızın organik yapısına bakıldığında, buğday tarımı açısından son derece uygun bir bölge. Polatlı havzası, aynı zamanda Türkiye'nin buğday kalite bölgesi. Yani burada üretilen buğdayın kalitesi, Türkiye genelinde fiyatların belirlenmesinde etkili oluyor. Polatlı'da etkin çalışan bir ticaret borsası var. Türkiye'deki serbest piyasa fiyatları Polatlı baz alınarak oluşuyor. Toprak Mahsulleri Ofisi bile Konya ve Polatlı fiyatlarını dikkate alıyor.

Bölgemizdeki çiftçinin tarımdaki tecrübe ve bilinç seviyesi Türkiye ortalamasının üzerinde diyebilirim. Bu nedenle gübre kullanımı da ortalamanın üzerinde. Çiftçimiz kaliteye, yüksek proteine önem verdiği için ekim sezonunda birinci gübre olarak DAP kullanılıyor. Bazı çiftçilerimiz de kompoze gübreyi tercih ediyor. Polatlı Organize Sanayi Bölgesi'nde tarım makineleri üreten firmalarımız var. O nedenle bölgede makineleşme de iyi düzeyde. İç Anadolu'da çok sık kuraklık yaşanıyor. Kuraklık olduğunda tabii üretim ve çiftçinin geliri düşüyor. Bu sefer de gübre ve diğer tarımsal girdilerin kullanımı azalıyor. Buradaki en büyük sıkıntımız bu.

Toros, ciddi bir marka. Toros'un ürettiği ürünlere güven duyuluyor. Çiftçi, aradığı güveni bulmuş durumda. Bayi seçiminde Toros seçici davranıyor. Bayiye de güvendiği zaman, çiftçi açısından sıkıntı kalmıyor.

TARIM ARAZİLERİ ÇOK KÜÇÜK

Türkiye'de 3 milyonun üzerinde tarımsal işletme var. Bu işletmelerin ortalama büyüklüğü 59 dekar. Dünya geneline baktığımızda oldukça küçük bir rakam. Zaten tarımdaki sıkıntının en

büyük nedeni de toprakların aşırı parçalanmış olması. Bu 59 dekarlık ortalama büyüklük bazı bölgelerdeki bitki deseni açısından belki uygun olabilir, ama İç Anadolu Bölgesi ve kuru tarım yapılan yerler için oldukça yetersiz. Ama Polatlı, toprak büyüklüğü açısından da Türkiye ortalamasının üzerinde.

Biz firma olarak, 1993 yılından beri aynı zamanda hububat tohumu üretiyoruz. TÜBİTAK projesi de yürüttüğümüz için bir danışman profesör hocamız, doktoralı bir ilaahçımız ve 6 tane ziraat mühendisimiz var. Çalışanlarımızın içinde beyaz yakalılar, mavi yakalılardan daha fazla. 30 kişiyiz toplam. Bunların yarısından fazlası beyaz yakalıdır.

“HABİL HOCA'DAN ÇOK ŞEY ÖĞRENDİM”

Çiftçi eğitimleri de veriyoruz. Yayınlarımız var. Çiftçiye tohum ve gübre ile ilgili broşürler, kataloglar dağıtıyoruz ve toplantılar düzenliyoruz. Bir keresinde çiftçilerle yaptığımız bir toplantıda, çok değerli Habil (Çolakoğlu) Hocamız gübre kullanımını anlattı. Habil Hoca, toprağı, gübreyi anlatırken adeta kendinden geçiyor. Toros Tarım'ı temsilen orada, ama anlatırken Toros demiyor, “Üreyi şurada, DAP'ı şurada kullacaksın. Şunu şöyle yapacaksın...” şeklinde anlatıyor. Yani bir firma temsilcisi gibi değil de, öncelikle bilimadamı kimliğiyle çiftçiye eğitim veriyor. Ne zaman ki gübreyle ilgili anlatacakları bitiyor, ondan sonra Toros'la ilgili çok kısa genel bir bilgi veriyor. Çok dikkatimi çekmişti bu. Ondan sonra anladım ki marka böyle oluyor. Ben, kendi adıma Habil Hoca'dan çok şey öğrendim.

"ÇİFTÇİNİN BİR NUMARALI TERCİHİ TOROS"

İSMAİL GÜVEN
POLATLI BAYİSİ

Polatlı'nın Yenice köyünden olan İsmail Güven, 1990 yılında başladığı gübre bayiliği boyunca yalnızca Toros ürünleri satmış:

25 yıldır Toros dışında hiçbir firmanın ürünlerini satmadım, çünkü tarıma hizmet eden en kaliteli firma Toros Tarım. Onun dışında başka bir firmadan mal alıp ticaret yapmaya hiç gerek duymadım. Bütün ürünlerinden çok memnunuz.

Bölgemiz kurak bir bölge. Her yıl beklenen yağış olmayabiliyor. Son yıllarda bazı sulak bölgelerde ürün deseninde çeşitlenmeler başladı. Geçmişte kuru tarımda buğday ve arpa ekilirken, sulu tarımda çoğunlukla pancar ekilirdi. Şimdi soğan, kavun, karpuz, silajlık mısır gibi ürünler de eklendi. Kuru tarımda genellikle kompoze ve DAP gübreleri kullanılıyor. Yeşil ürünlerde de yine kompoze gübre çeşitleri tercih ediliyor. Soğanda verimliliği ve kaliteyi artırmak için Potasyum Nitrat ve Potasyum Sülfat gibi özel ürünleri de çiftçimize temin ediyoruz. Toros Tarım'da her çeşit gübre mevcut. Bunun için ayrıca yöneticilerimize teşekkür ederim.

TÜRKİYE'DE ÖNCÜ UYGULAMALAR

Kullanılan tarım teknikleri açısından bölgemiz, diğer bölgelere göre biraz daha önde diye düşünüyorum. Biz aynı zamanda Polatlı Ticaret Borsası'na üyeyiz, buğday ticareti yapıyoruz. Dünya piyasalarında Türkiye'yi temsil eden konumdaki borsa biziz. 1990'lı yıllarda süne zararlısı nedeniyle Türkiye'de buğday kalitesi büyük düşüş yaşamıştı. Süne zararlısıyla mücadelenin Türkiye'deki ilk uygulaması, bizim borsamızın önceliğinde olmuştur. Çünkü kaliteli buğday ticaretiyle öne geçmek istedik ve çiftçimizi bu şekilde organize ettik. Süne zararlısıyla mücadelede, kaliteli ürün yetiştirmede, yüksek verim almada gerçekten çok ciddi mesafe aldık.

Toros Tarım, saha çalışmalarında zaman zaman çok ciddi destek veriyor bize. Habil Hocamıza inanın 24 saat ulaşılabilir. Kendisi de söyler, "Benim için zaman mevhumu yoktur, istediğiniz zaman arayabilirsiniz," der. Ben bizzat kendim görüştüğüm gibi, üreticilerimi de telefonla görüştürerek sorunlarını iletmelerini sağlıyor, hocamızdan tavsiyelerini alıyoruz.

Polatlı çiftçisi yeniliklere açıktır. Toprak analizini yaptırır. Hep yeni ürün arayışındadır, hem gübre hem de ürün yetiştirme anlamın-

da. Toros yeni bir gübre çıkardığı zaman çiftçimize anlatıyoruz, onlar da tavsiyemizi dinliyorlar. Çiftçimizi en çok zorlayan şey girdiler. Son yıllarda ithalat politikası da çiftçimizi ciddi şekilde zorluyor.

Biz burada Toros'u iki bayi ile temsil ediyoruz. Bizden başka Polatlı'da aşağı yukarı yirmi tane gübre bayisi var. Bütün bunları topladığımız zaman, iki bayinin satışını yakalayamazlar. Çiftçinin gübrede bir numaralı tercihi Toros'tur. Çiftçi, tecrübesine dayanarak gelip Toros istiyor. Kendi başlarından geçen olayları anlatıyorlar geldiklerinde. Bir de bizim şu özelliğimiz var: Biz çiftçiye mal satarken, "Ürünü tarlada kullandığın ana kadar ürün bizimdir," diyoruz. En ufak bir şikâyetinde ya ücretini geri veriyoruz ya da malını değiştiriyoruz. Bu garantiyi veriyoruz. Fakat bugüne kadar hiç böyle bir durumla karşılaşmadık.

"İNSANLIĞA BIRAKILACAK EN GÜZEL ESER, AĞAÇ"

TEMA'nın kurucularından ve Tekfen Holding'in sahiplerinden Nihat Gökyiğit, Antalya'daki bir toplantıda Toprak Ana adlı bir şiirini okumuştur. O toplantıdan iki yıl önce de ben kendi şahsi gayretlerimle, devletin hiçbir desteği olmadan kendi köyümde 50 bin ağaç diktim. Bakanlık bunu örnek proje kabul etti. Sadece yakın akrabalarım, 15-20 kişi her sene çalıştık ve şu anda görmeye değer bir proje haline geldi.

Nihat Bey'in okuduğu Toprak Ana şiiri beni çok duygulandırmıştı. Biz de tarıma hizmet ediyoruz. Ben bir vatansever olarak bir şeyler yapmaya çalışıyorum. Burada ticaret yapıyoruz, para kazanıyoruz, ama insanların bir de eserinin olması lazım. Parayı kendisine kazanır insanlar, kendisine harcar. Ama ülkesine, vatanına, insanlığa bir eser bırakması gerekmez mi? İsmail Güven, bir bayi olarak var. Ama bu dünyadan göçüp gittikten sonra, geride bırakılacak en güzel eser ne? Ağaç! Biz köy kökenli bir aileyiz. Toprağı seviyoruz. Tarımı seviyoruz. Toplantıdan sonra Nihat Bey'e de söylemişim, "Bir Toros Tarım bayisi olarak böyle bir eser yaptım," diye. Kendisi de bana teşekkür etti.

Toros Tarım dışındaki bir firmada, bu kadar iç içe, sıcak bir ortamda, bağı koparmadan, insanlara değer verildiği hissettirilerek ilişkilerin sürdürülebildiğini zannetmiyorum. Toros bizleri bir aile olarak görüyor ve hiç bağı koparmıyor.

TOPRAĞIN BAŞI DERTTE, TOPRAK ANA DERT YANIYOR

Beni yeşile hasret kılarken, sizin de aşı, işe, suya, mutluluğa
Hasret kaldığınızı niye anlayamadınız?

Benim aşınıp taşınmam, size hayır mı getirdi?
Tarım alanlarınız, meralarınız verimsizleşti, göçleriniz hızlandı,
Biyolojik zenginliğiniz elden gitti, afetler şiddetlendi,
Barajlarınızın ömrü kısaldı. Sularınıza sahip çıkamadınız.

Seller benim canımı yakarken size de ıstırap getirmedim mi?
En çok ağrıma giden, sellerden sonra canlı cansız kayıplarınızdan
Yanar yakılırken, bir kul çıkıp da beni aklına getirmedi.
Benim de canlı olduğum, geri gelmeyeceğim hiç umursanmadı.

10 cm derinlikte verimli toprak olabilmem için
2.000 ila 10.000 yıl gerektiğini neden unutupyorsunuz?

Daha kar kalkarken üzerime sürdüğünüz hayvanların,
Size mera, bana örtü olmaya çalışan yavru otları tahrip edip
almaları
Ve beni çiğneyerek sıkıştırmaları ve oksijensiz bırakmaları var ya,
Bu acı için sizi affetmem demek geliyor içimden ama, ana yüreği,
diyemiyorum.

Köklerin açıkta kalmasının aç ve açıkta kalmanız demek
Olduğunu hadi anlamadınız, ben size ne yaptım ki,
Beni tutduğum bu köklerden ayırdınız.

Buna rağmen yağışın, rüzgârın önünde direndim ve sizin için
Şehit oldum, denizler, barajlar, göllerdeki mezarlara gömüldüm.
Çok gücüm gidiyor, arkamdan bir kul çıkıp da yaş dökmeydi.

Benim dertlerime çare için çırpınan toprak-su teşkilatı
Dağıtılırken nerede idiniz?

İnsan haklarını gündemden düşürmezken,
Toprağın hakkı da bir gün olsun aklınıza niye gelmiyor?

Çok ağrıma giden, beni inciten bir yalnızlığa daha ittiniz.
Bana bir yasa bile layık görmediniz (nihayet yasa çıktı)
Benim hukukum yokmuş, kimin umurunda ?

Yeşilimi tahrip ederek tarla açana, tapu verebilmek için
İttifakla yasa yapmayı bildiniz.
Tarım alanlarının amaç dışı kullanılması için
Yönetmelik çıkarmayı da ihmal etmediniz.

Can dostum suyu rasgele kullanarak tuzlanmama sebep
oldunuz.
Beni yanlış kullanmada, yanlış işlemede yarış ettiniz.

Beni meyilli arazide yukarıdan aşağıya sürerek
Aşınıp taşınmama, en şiddetli erozyona maruz kalmama yol
açtınız.

Benim canlı olduğumu umursamadan, üzerimde anız yakarak
Bağrımda barınan birçok faydalı canlının canına okudunuz.

Ürün değiştirmeyi ihmal ederek beni daha yoksul,
Zararlıları daha azgın yaptınız, tarım ilacı ile beni zehirlediniz.

Siz ilaç almadan önce doktora gidip tahlil yaptırmayı
biliyorsunuz. Ben de canlı değil miyim?
Benim aşırı ve yanlış gübre ile bozulmamı önlemek için
toprak tahlili yaptırmak neden aklınıza gelmiyor?

Benden hep aldınız, helal olsun
Ama hiç bir şey geri vermediniz, yoksul düştüm.
Hayvanlara ürünlerimi yedirdiniz, onlara da afiyet olsun
Ama dışkılarını olsun geri vermediniz, tezек dediniz yaktınız.

Tarım hocaları, "Hayvancılık ve yoksul topraklar için yem bitkisi
şart"
Diye feryat ediyordu, kulak asan olmadı.

Meralarınızı aşırı ve düzensiz otlatarak verimsiz hale getirirken
Beni erozyonun kol gezdiği yerler haline getirdiniz.

Elinize traktör geçince, meyiline bakmadan mera alanlarını sürüp
Tarım alanı yapmaya kalktınız. Kısa sürede aşındım verim
kaybettim.
Meranız zaten elden çıkmıştı, göçten başka çaremiz kalmadı.

Çok çocuk yapmak hakkınız olabilir, ama onlara miras olarak
Pay ederken, hepsinin yola ve suya cephesi olacak diye
Beni karpuz dilimi gibi şeritler halinde doğramaya ve
işlenmez hale sokmaya ne hakkınız var?

En verimli en sulak yerlerimi, deprem ve sel bakımından
En tehlikeli araziler olduğunu hiç umursamadan,
Yollar, sanayi tesisleri ve yerleşim alanları ile kapattınız.

Koynumda muhafaza ettiğim yeraltı değerleri, pek içimden
gelmiyor ama,
Hadi çıkarın alın diyelim, ancak yeşilimi tahrip etmeye,
Beni dünya harbinden çıkmış gibi perişan terk etmeye ne
hakkınız var?

Bir zamanlar Anadolu'nun yeşil meşe denizi ile birlikte çok
mutluyduk,
Bütün canlılara hizmet ediyor, onlara barınak olmuştuk.

Benim can dostum meşemin yapraklarını yem,
Dallarını yakıt yaptınız. Buna da helal olsun diyorum,
Çünkü meşemin dalları yeniden sürüyor, sizinle baş etmeye
çalışıyordu.
Ama meşemin köklerini çıkarıp yaktınız, kökünü kazıdınız.

Aşınıp taşınıyordum, sessiz çığlıklarımı hadi duymadınız,
Ama dünya, "Anadolu çöl oluyor" diyordu,
TEMA ortaya çıkana kadar sesinizi niye yükseltmediniz?

Ben size ne yaptım?
Sizin için erozyona karşı tutunmama, direnmeme yardım eden
Meşemin köklerinden ve yaprakları ile verdiği organik maddeden
Beni yoksun bıraktınız. Yorgun düştüm, direncim, takatım azaldı.
Sizden yorganımı geri istiyorum, meşelerimi geri verin.

Hep siz istediniz, ben verdim, ben de sizden şimdi iki şey
istiyorum:
Beni yeşilime hasret kılmayın, beni doğru işleyin.

Ne olur saygı için bir yer arıyorsanız, beni de hatırlayın.

Diyeceksiniz ki "Tanrı'ya sığınırken koynuna giren biz değil miyiz?
Bu saygı değil de nedir?" Ben de diyorum ki
Bana zarar veremeyecek hale gelmeden saygı gösterin.

Siz katlanarak çoğalırken, ben tahrip olup azalıyorum.
Ben Ana'yım, size "yatacak yeriniz yok" diyemiyorum.
Ama korkarım, ağızdan yel alsın, yatacak toprak
bulamayacaksınız.

A. Nihat Gökyiğit
TEMA Vakfı Kurucu Onursal Başkanı

“PAZAR LİDERİ, TOROS”

MEHMET AKSOY
KONYA BAYİSİ

Kendisi de bir çiftçi olan Mehmet Aksoy, 20 senelik Toros Tarım bayisi. Bununla gurur duyduğunu belirten Aksoy, kendi bölgesinde büyük bir dayanışma olduğunu söylüyor:

Bizim bölgede kuru tarım yapılıyor, buğday ve arpa ağırlıklı. Kimyon ve şeker pancarı da ekiliyor bir miktar. Sulu tarım çok az. Bölgemizde makineleşme ileri seviyede. Son yıllarda çiftçimizin bilinç seviyesinde bir yükselme var. Toprak analizi destekleri başladıktan sonra çiftçilerimiz bu analizi yaptırmaya başladılar. Çiftçi yeni teknolojilere alışıyor artık. Eskisine göre daha açıklar yeniliklere. Bize gübre almak için gelen çiftçinin bir kısmı bilinçli, toprak analizini yaptırmış olarak geliyor. Taban gübresi olarak DAP'tan vazgeçmiyorlar, böyle bir alışkanlık var. En yüksek

satışımız DAP gübresinde oluyor. Habil Hoca'yla da zaman zaman bir araya geliyoruz. Bize çeşitli bilgiler aktarıyor. Biz de ondan öğrendiklerimizi bayi olarak gerektiği zaman çiftçilerle paylaşıyoruz.

Bizim bölgemizde gübre pazarının yaklaşık yüzde 70'i Toros'un. Bayinin de rolü var burada, firmanın da. Ürün kaliteli. Çiftçi ihtiyacı olan her çeşidi bulabiliyor. Sipariş veriyoruz, üç beş gün sonra elimizde oluyor. Bu büyük bir avantaj. 20 senedir istediğimiz bir ürüne ulaşamadığımız hiç olmadı Toros'ta. Böyle olunca da Toros ismi güven veriyor. Sektörün en iyi, en güvenilir firması. Biz bayi olarak memnunuz, çiftçi de aldığı ürününden memnun. Bütün Toros çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

“SANA BÜYÜK İŞLER DÜŞÜYOR!”

MUSTAFA UĞUR
KASTAMONU - TAŞKÖPRÜ BAYİSİ

2 yıldır tarım sektöründe bulunan Mustafa Uğur için bayilik, aslında baba mesleği. Nasıl Toros bayisi olduğunu kendisi şöyle anlatıyor:

Babam, Zirai Donatım bayisiydi. KİT'ler özelleştirilirken benim de kendime bir yol çizmem gerekiyordu. Ben 1993'te vergi kaydımı yaptırdım ve Ankara'ya geldim. Daha 20-21 yaşlarındaydım. O zamanki bölge müdürüne dedim ki, “Böyle böyle, ben bayilik istiyorum.” Vergi levhasına baktı, kayıt bir hafta öncesi. “Gübreyi bilmiyorsun. Nasıl gireceksin bu sektöre?” diye sordu. “Efendim, ben Taşköprü'de 9 bin ton civarında Zirai Donatım gübresi satıyorum,” dedim. “İnan-

mam!” dedi, “Öyle bir satış olmaz!” “Sayın müdürüm, siz bana bayiliği verin, memnun olmazsanız geri alırsınız,” dedim. Geldiler sağ olsunlar, incelediler ve bayiliği uygun gördüler. Biz de öylece çalışmaya başladık. İki sene sonra İrfan Bey teşekkür için telefon açtı. “Mustafacığım, sana daha büyük işler düşüyor,” dedi.

TAŞKÖPRÜ SARMISAĞI

Kastamonu dağlık bölgeye yakın. En büyük tarım ilçelerinden bir tanesi de Taşköprü. Bölgede en çok buğday ve pancar ekiliyor. Tosya'da aynı zamanda çeltik ekimi var. Ama Taşköprü, sarmısağıyla ünlü. Adına festivaller düzenlediğimiz bir ürünümüz. Yaklaşık 4 bin 500 aile bununla geçiniyor. Yani birinci ürünümüz, sarmısak. Taşköprü, Türkiye'nin sarmısak ihtiyacının yüzde 14'ünü karşılıyor. Yıllık 18-25 bin ton arası ürün çıkıyor. Taşköprü sarmısağının en büyük özelliği, içinde selenyum bulunması. Topraklarımızın verimli olmasından kaynaklanıyor bu. Tadı, aroması Türkiye'de üretilen diğer sarmısaklardan daha farklı.

Sarmısak çok su ister. Zahmetli bir iştir. Tek tek diş olarak toprağa ekiliyor. Bitkinin ihtiyacı olan su, yağmurlama sistemiyle veriliyor. Karadere Barajı geçen yıl hizmete girdi. Taşköprü'de 126 tane köy var. Baraj, daha kurak olan köylerimizdeki su ihtiyacını gidermiş oldu.

Bölgemizde makineleşme yeni yeni başladı. Biz 29 yıldır Sarmısak Festivali yapıyoruz, 7 yıldır da çiftçilerimizi bilinçlendirmek üzere bir tarım fuarı düzenliyoruz. Bu fuara sarmısak için gerekli bütün tarım alet ve makineleri getiriliyor, çiftçilere anlatılıyor, çalışmalar yapılıyor. Tabii makineleşme, çiftçinin cebinden çıkan işçi maliyetini düşürmüş oluyor.

1996 ve 2009 yıllarında Habil Hocam geldi, sağ olsun. Taşköprü'deki çiftçilerimizi ve bizi sarmısak gübrelemesi konusunda bilinçlendirdi. Toros Tarım'ın bize çok büyük emeği oldu. Toros'un özel ürünleri de çok kullanılır burada. 9-10 ay bizim satışlarımız devam eder. Hayvancılık da olduğundan, yem bitkileri de ekilir.

“ÇİFTÇİ TOROS'TAN BAŞKA MARKA İSTEMİYOR”

Çiftçilerle bizim ilişkimiz çok önemli. Toros markası dışında ürün istemiyor çiftçi. Çünkü memnun. Güveniyor. Biz de Toros Tarım'la çalışmaktan çok memnunuz. Ben aynı zamanda tohum bayiliği de yapıyorum. Buğday tohumu, mısır tohumu satıyoruz. Ben çiftçime ne kadar para kazandırabilirsem, bize dönüşü o kadar çok olur. Bunu düşünerek, çiftçimin yanında olmak için elimden gelen her şeyi yapıyorum. Çiftçimizin ne gübreye ihtiyacı varsa, biz de o gübreyi temin ediyoruz. Yeter ki daha kaliteli ve verimli ürün yetiştirmesine destek verebilelim. Biz onun için çalışıyoruz.

88 YILLIK AİLE MESLEĞİ

MUZAFFER OĞUZ
ESKİŞEHİR BAYİSİ

Eskişehirli Muzaffer Oğuz, iki çocuk babası. Oğlu makine mühendisi, kızı işletme mezunu olan Oğuz, aynı zamanda Eskişehir Ticaret Odası Meclis Başkan Vekili olarak görev yapıyor:

Rahmetli dedem 1927 yılında kendine ait bir işyeri kurmuş. 1960'ta hac görevini yaptığı sırada rahmetli oldu. Babam da, üç erkek kardeşiyle beraber bir şirket kurmuş, zahire, yem alım satımı ve zirai ilaç konusunda. O günden bu yana tohum, gübre, kimyasal ilaç tedarik ve satışı yapıyoruz. Çiftçinin ürettiği arpa, buğday, mısırı satın alıp pazarlıyoruz. Bu arada 1994 yılında, Eskişehir'de modern bir yem fabrikası kurduk. Gübre konusunda daha önce başka bir firmanın bayiliğini yapıyorduk. Ama rahatı biz, Toros'ta gördük. Toros'un hem çeşitleri bol, hem de kalitesi çok daha farklı.

“ESKİŞEHİR ÇİFTÇİSİ BİLİNÇLİDİR”

Eskişehir ve yöresi bir ovadır. İçerisinden Porsuk Nehri geçer. Porsuk, büyük bir ovayı sular. Sulu tarım fevkalade iyidir. Ama bunun yanında kıraç bölgelerimiz de var. Malum Anadolu toprakları, insanlık oldu olalı hep ekilip biçilmiş; o nedenle de biraz yorgun. Dolayısıyla kıraç yerlerde toprak bir yıl nadasa bırakılır. Ama sulu yerlerde verim gayet yüksek. Kaliteli tohum kullanılır. Çiftçi bilinçlidir. Çiftçiliği bilerek yapar. Neyin iyi, neyin kötü olduğunu bilir. Kaliteli malı bilir. Yeniliklere her zaman açıktır.

En çok ekilen ürünümüz arpa, yem sanayiinde kullanılmak üzere. İkincisi de buğday. Fakat buğdaydaki verimimizin yüksek olmasına rağmen elde edilen ürün unluk evsafıta değil, daha ziyade yemlik evsafıta. Çiftçimizin daha iyi kazanç elde edebilmesi için buğday kalitesini yükseltmesi lazım. Fakat ne kadar iyi tohum kullanılırsa kullanılsın, toprağın yapısı da kalitede etkili oluyor. 5-6 yıl önce pancar alanları azaltıldı, yerine yemlik mısır ekilmeye başlandı. Gece gündüz sıcaklık farkının fazla olması nedeniyle, nişasta sanayiinde çok aranan bir mısırdır Eskişehir'in üretimi.

SİYAH DAP

Toros, yenilikçi bir marka olarak tanınıyor. Ürünleri elekten geçirip paketler; her zaman çiftçiyi düşünür, tozlu satmaz. Benim çok hoşuma gider bu. Biz Toros'un ürünlerini her zaman kalitesiyle lanse ediyoruz. Çiftçi de bunu gördüğü, tecrübe ettiği için onaylıyor.

DAP gübresinin rengi eskiden siyahtı. Hava şartlarının çok iyi gitmesi ve yağışların iyi olması nedeniyle bir sene çok iyi ürün alındı. Ertesi sene de gübrenin rengi değişti. Aslında çok basit, üretim tekniğiyle ilgili bir şey gübrenin rengi. Kalitesiyle, verimiyle ilgisi yok. Ama herkes ille de siyah DAP diye tutturdu. Oysa siyah da kullansanız aynı şey, mor da. O tarihten sonra bir iki sene çiftçiler, “Rengi siyah olsun, bir lira fazla olsun,” dediler.

RAKAMLARLA İÇ ANADOLU

Türkiye'nin tahıl ambarı olarak nitelendirilen İç Anadolu Bölgesi'nde tahıl dışında başka ürünler de yetiştirilir. Şeker pancarı, elma, armut, baklagiller, ayçiçeği ve patates, bölgede öne çıkan ürünlerdir. Ayrıca volkanik kesimlerde bağcılık yoğun olarak yapılır.

%19

Türkiye'nin ikinci büyük bölgesi olan İç Anadolu, Türkiye topraklarının %19'unu oluşturur.

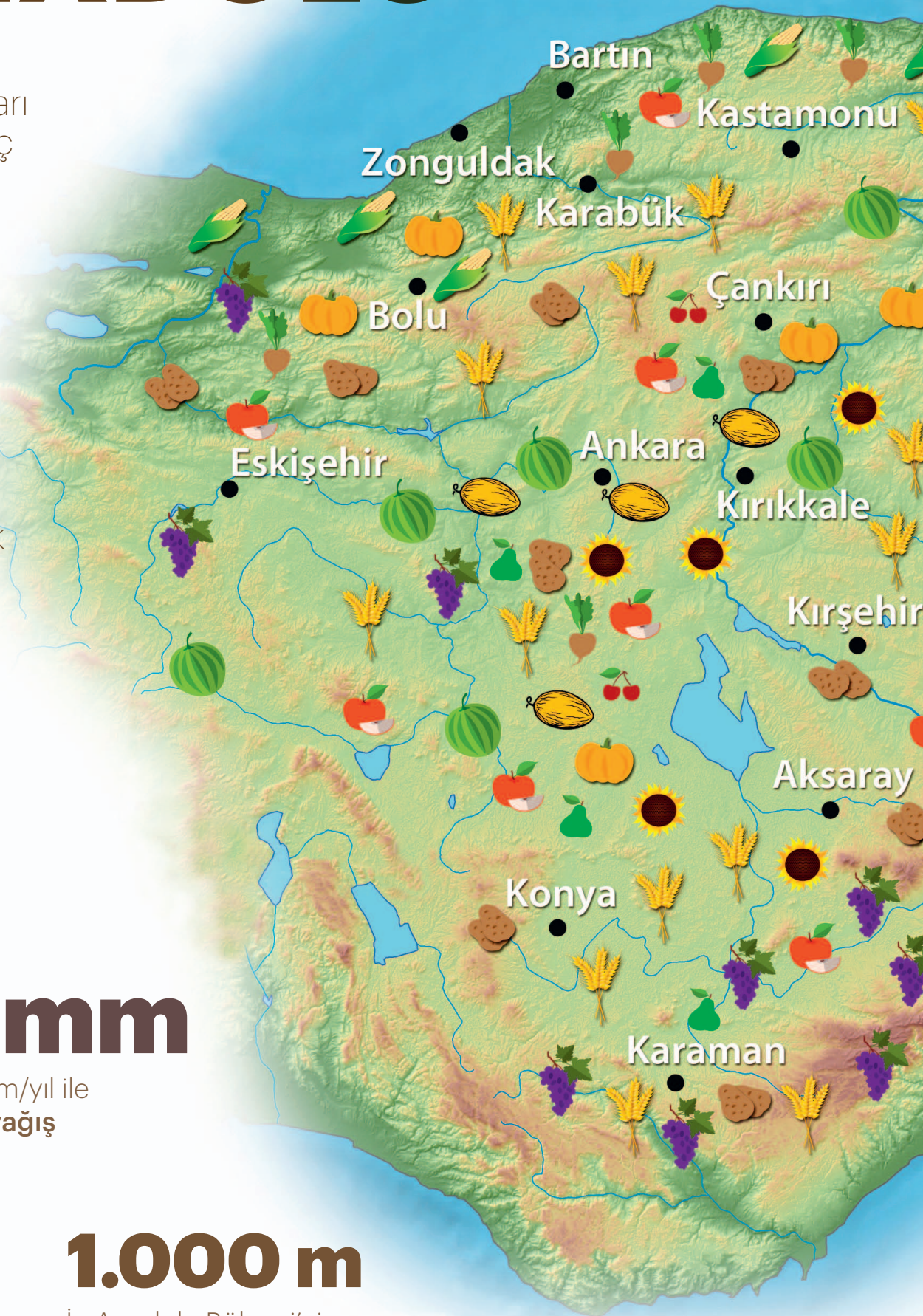
400 mm

İç Anadolu, 400 mm/yıl ile Türkiye'nin en az yağış alan bölgesidir.

1.000 m

İç Anadolu Bölgesi'nin ortalama yüksekliği 1.000 metredir.

%85

Orta Anadolu'daki toplam ekim alanlarının %85'ini tahıllar oluşturur.

%9

Bölgedeki toplam orman alanı %9'dur (Türkiye genelinde 5. sırada).

%14

Türkiye'de toprağı **nadasa bırakma oranı en yüksek il** %14 ile Konya'dır. Onu Ankara, Sivas, Kayseri ve Çorum takip eder.

14

Ortadoğu, Batı Asya ve Akdeniz'e özgü **22 yabancı buğday türünün 14'ü** Anadolu'dadır.

%45

Türkiye'de üretilen arpanın %45'i

%33

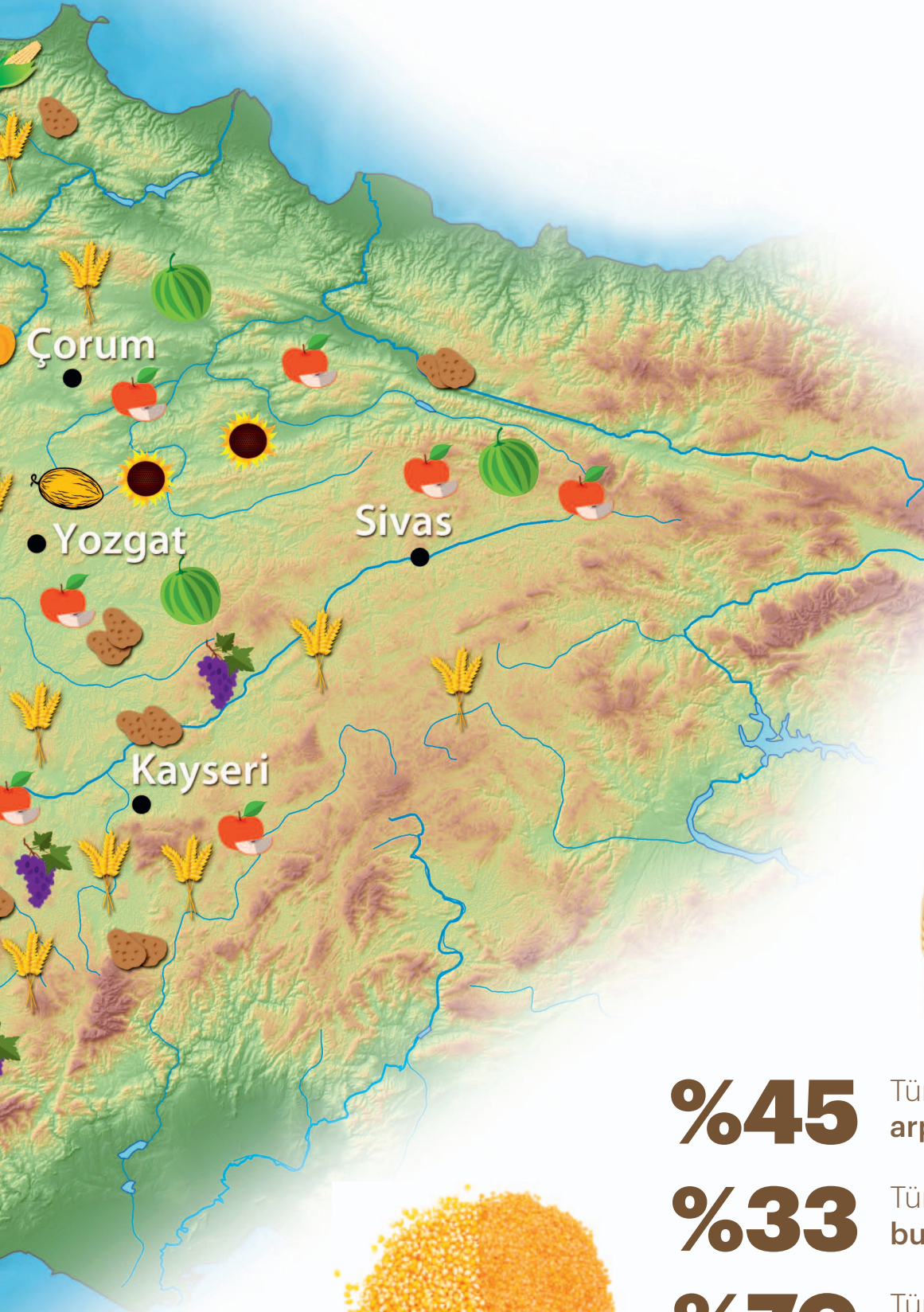
Türkiye'de üretilen buğdayın %33'ü

%70

Türkiye'de üretilen şeker pancarının %70'i

%55

Türkiye'de üretilen fasulyenin %55'i İç Anadolu Bölgesi'nde yetişir.

AĞAÇ TARIMI 10 YAŞINDA

DÜNÜN FİDANLARI, BU GÜNÜN AĞAÇLARI

Nihat Gökyiğit'in öncülüğünde Türkiye'de ilk kez 2005 yılında başlatılan ağaç tarımı, başarılı bir girişim olarak 10. yılına ulaştı. Dikildiklerinde boyları 10-15 santimetre olan fidanlar, bugün 6-7 metre yüksekliğinde birer ağaç oldular. İlk aralama işlemi de bu yıl gerçekleştirildi. Odun hammaddesi ihtiyacının karşılanması bakımından en ekonomik ve kalıcı çözüm olan ağaç tarımı, her biri hazine değerindeki doğal ormanlarımızın korunması yönünde bugüne kadar atılmış en önemli adımlardan biri.

Ağaç tarımı ya da endüstriyel orman plantasyonu, doğal ormanlar üzerindeki baskıyı azaltmak amacıyla, endüstrinin ihtiyaç duyduğu odun hammaddesinin insan eliyle yaratılan ormanlardan karşılanması anlamına geliyor. Ağaç tarımı, dünyada özellikle son 50 yılda yaygınlık kazanmış bir uygulama.

Yapılan tespitlere göre, dünya ölçeğinde orman azalması ve nüfus artışı süreçleri 1990 yılında çok kritik bir eşikten geçti. Bu tarihte, dünyada doğal ormanlarla kaplı toplam alan 3,6 milyar hektarın altına inerken, insan nüfusu da 5 milyarın üzerine çıktı. Bu eşik, doğal ormanların odun hammaddesi üretim kapasitesi ile global odun hammaddesi talebinin birbirine eşitlendiği noktayı işaret ediyordu. 1990 yılından bugüne kadar olan süreçte insan nüfusu artarken, doğal ormanlar azalmaya devam etti. Bu nedenle de, artan talebin sadece doğal ormanlardan sağlanacak odun hammaddesi ile karşılanması artık mümkün olmaktan çıktı.

Rakamlar bize, mevcut tüketim şeklinin aynen devam ettiği takdirde, doğal ormanların tüm dünyada yok olma tehlikesiyle karşı karşıya geleceğini gösteriyor. Bu nedenle, odun hammaddesinin doğal ormanlar yerine, endüstriyel plantasyonlardan karşılanması düşüncesi gün geçtikçe daha fazla kabul görüyor. Birçok ülkede hükümetlerin ağaç tarımını teşvik etmesi, büyük yatırımların bu alana yönelmesini sağladı. Klon-genetik mühendisliği ve yeni yetiştirme yöntemlerinin ağaç tarımını daha verimli hale getirmesi de konunun ticari cazibesini artırdı. Günümüzde, dünyadaki ormanların yüzde 5'ini oluşturan ağaç tarımı, odun hammadde ihtiyacının yaklaşık yüzde 35'ini karşı-

lıyor. Özellikle Şili ve Yeni Zelanda gibi ülkelerde ağaç tarımı ciddi büyüklüklere ulaştı. Kereste ihracatının yılda 2 milyar dolara ulaştığı Şili'deki endüstriyel ağaç plantasyonları, doğal ormanlar üzerindeki baskıyı neredeyse tamamen ortadan kaldırdı.

ÇEVRE DOSTU BİR UYGULAMA

Giderek artan karbon salınımı ve yarattığı iklim değişikliğiyle mücadele açısından, yeşil örtünün genişletilmesi ve korunması birincil derecede önem taşıyor. Bu gerçeğe karşın dünyamızda her yıl Portekiz büyüklüğünde bir orman alanı kaybediliyor. Artan odun hammaddesi ihtiyacını plastik, alüminyum, çelik gibi malzemelerle karşılamaya çalışmak ise soruna bir çözüm getirmiyor. Çünkü, bu malzemeleri üretebilmek için oduna göre 6 ila 120 kat daha fazla enerji harcamak gerekiyor. Bu da, dünyamızın başına dert olan karbon emisyonunun daha da artması demek.

Odun hammaddesine olan ihtiyaç kaçak kesimlere yol açtığından, biyolojik zenginlik kaynağı olan doğal ormanlar üzerindeki baskıyı artırıyor. Bu sürecin en etkili çaresi, hızlı yetişen türlerle yapılan ağaç tarımını yaygınlaştırmak. Ağaç tarımı yatırımcılara uzun vadede kazanç sağlarken, aynı zamanda çevreye de hizmet etme fırsatı veriyor. Çevre bilinci yüksek ülkelerdeki tüketicilerin ormanlara karşı hassasiyetinin artması da ağaç tarımını teşvik ediyor.

Gerçekten de doğal ormanlara yönelik tahribatın durdurulması, çevre örgütleri tarafından birçok ülkede kitlesel kampanyalara konu ediliyor. Örneğin tüketiciler, üzerinde "doğal ormandan kesilmemiştir"

ibaresi olmayan mobilyaları satın almamaları yönünde uyarılıyor. ABD’de kereste ticaretiyle uğraşan büyük firmalar, doğal ormanlardan kesilen kereste ticareti yapmayı durdurma yönünde hazırlık yapıyorlar. Aynı şekilde birçok büyük kâğıt üreticisi, hammaddelerini kendi oluşturdukları ormanlardan temin etme yoluna gidiyor.

ÜLKEMİZDEKİ DURUM

Türkiye, sahip olduğu biyolojik zenginlikler ve doğal ormanlarıyla dünyada ayrıcalıklı bir konumda bulunuyor. Orman varlığının yüzde 93’ünün doğal ormanlardan oluşması, Türkiye’yi dünyadaki birçok ülkeden ayıran bir özellik. Dolayısıyla bu ormanların sahip oldukları ekosistemle birlikte korunması, ülkemizin doğal zenginliklerinin gelecek kuşaklara bırakılması anlamında büyük önem taşıyor.

Orman Bakanlığı’nın verilerine göre Türkiye’de 21,7 milyon hektarlık alana yayılan ormanlar, ülke yüzölçümünün yüzde 27,6’sını kaplıyor. Bu ormanların yüzde 35’ini yapraklı ormanlar (meşe, kayın, kızılğaç, kestane ve gürgen gibi ağaç türleri), yüzde 54’ünü iğne yapraklı ormanlar (kızıl çam, kara çam, sarı çam, göknar, ladin ve sedir gibi ağaç türleri), yüzde 11’ini ise karışık ormanlar oluşturuyor.

Mevcut ormanların yaklaşık yüzde 40’ı verimli orman statüsünde; geri kalan yüzde 60’ı ise düşük verimli bozuk orman alanlarından

oluşuyor. Hem ormancılık, hem de çevre koşullarının iyileştirilmesi açısından elbette en ideali, bu alanların yöreye uygun doğal orman ağacı türleri ile ağaçlandırılması ve yeniden verimli doğal orman formasyonuna dönüştürülmesi. Fakat böyle bir çalışmanın, mümkün olabilecek en yüksek kapasitede sürdürülse bile 60-70 yıldan önce tamamlanabilmesi mümkün değil.

Oysa ülkemizde, odun hammadesi üretim açığının 2020 yılında 42 milyon m³ düzeyine çıkması bekleniyor. Doğal ormanlarımızın odun hammadesi üretim kapasitesi ise en çok 15 milyon m³/yıl düzeyinde. Dolayısıyla, hızla artan odun hammadesi talebini karşılayabilmek için, kısa dönemde odun üretimini artıracak ve sorunlarımızı hafifletecek bir çözüme ihtiyaç duyuluyor. Bu konuda yapılan tüm araştırmalar, tek bir doğruyu işaret ediyor: Türkiye’nin şartlarına uygun, hızlı gelişen orman ağacı türleri ile endüstriyel plantasyonlar tesis etmek.

AĞAÇ TARIMINA YÖNELİK İLK GİRİŞİMLER VE ENAT’IN KURULUŞU

Dünyadaki başarılı uygulamalarına karşın ağaç tarımı, yakın zamana kadar Türkiye’de ilgi uyandırmamış bir konuydu. Orman Bakanlığı tarafından bu yönde yapılan çalışmalar da sadece araştırma ve deneme düzeyinde kalmıştı.

DÜNYADAKİ PLANTASYONLARDA ÜRETİLECEK TOMRUK MİKTARI (TAHMİNİ)

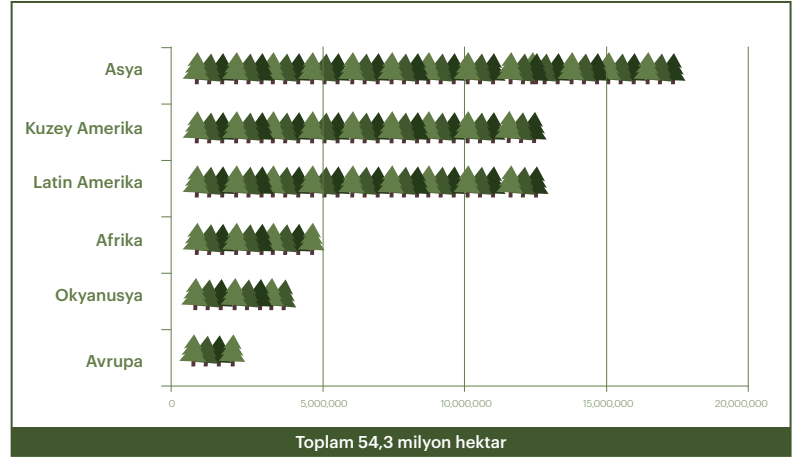
Bu yöndeki ilk adım, bir TEMA projesi olarak 2003 yılında uluslararası bir konferans düzenlenmesiyle atıldı. Bu konferansa Orman Bakanlığı'ndan yetkililerin ve çeşitli üniversitelerden uzmanların yanı sıra Avustralya, Yeni Zelanda, Finlandiya, Almanya, Şili ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nden temsilciler de katıldı. Konferans sonunda, Türkiye'de ağaç tarımı olanaklarını incelemek üzere dört kişilik bir İzleme Komitesi kuruldu. Bu dört kişiden biri de, TEMA Vakfı Onursal Başkanı ve ANG Vakfı'nın kurucusu Nihat Gökyiğit'ti. Gökyiğit'e göre konunun, bu işi endüstri haline getiren ülkelerde olduğu gibi "özel sektör dinamizminde" ele alınması gerekiyordu.

Nihat Gökyiğit, İzleme Komitesi'nin yaptığı çalışmaların değerlendirileceği 2004 yılındaki son toplantıya, kurulması planlanan Endüstriyel Ağaç Tarımı (ENAT) şirketine hissedar olabilecek, sektörle ilgili 100 kadar işadamını da davet etmişti. Gökyiğit, toplantıda yaptığı konuşmada, 20 yıl boyunca hiçbir getiri sağlamayacak böyle bir yatırıma soğuk bakan işadamlarına şöyle sesleniyordu:

Bu işe bir yerden başlamazsak, ormanların tahribi daha çok yirmi seneler devam eder. Bugün aranızdan hiçbir iştirakçi çıkmasa bile, ben kalan servetimi yatırarak bu işe başlamayı aklıma koydum. Ancak bu girişime, geniş katılımı ile iş dünyasının sahip çıkmasında yarar görüyorum.

ENDÜSTRİYEL ORMAN PLANTASYONLARININ DÜNYADAKİ DAĞILIMI

Çok hayırlı ve doğa dostu üretim olduğuna inandığım ağaç tarımının, başarılı bir örnek halinde yaşatılması benim için en büyük mükâfat olacaktır.

Ali Nihat Gökyiğit

asıl maksadının ağaçlandırma değil, araziyi kapatmak olduğu konuşuluyor, köylülere bu girişime karşı çıkmaları yönünde telkinlerde bulunuluyordu. Hiç kimse bir şirketin, 20 yıl boyunca para kazanmadan ağaçlandırma yapacağına inanmak istemiyordu.

Ancak ENAT'ın ağaçlandırma çalışmalarına ciddiyetle devam etmesi ve ağaç tarımı kavramının ısrarlı bir şekilde yöneticilere ve yerel halka anlatılması, bu konudaki tereddütlerin yavaş yavaş ortadan kalkmasını sağladı. Yönetmeliklerle ilgili bazı yasal zorluklar da, yine ısrarlı bir bilgilendirme çalışması ve yöneticilerin saha uygulamalarını görmesinin sağlanması ile yavaş yavaş ortadan kaldırıldı. Sonunda, 2013 yılından itibaren, ağaç tarımının çok daha yaygın bir şekilde yapılmasına izin veren yasal bir platform oluşturulmuş oldu.

ENAT, ağaç dikimi gerçekleştirdiği bölgelerde sosyal projelere de imza atarak, halkın desteğini kazandı. Ağaçlandırma ve bakım işleri için gereken işgücünün köylerden temin edilmesi sayesinde yöre halkına ek bir gelir imkânı sağlandı; ayrıca arıcılık gibi bazı ek gelir kaynaklarının yaratılmasına destek verildi. Bu gibi sosyal faydalar, şirketin faaliyet gösterdiği bölgelerde güven ve itibar kazanmasını sağladı.

İlk ağaç dikiminin gerçekleştirildiği 2005 yılından 2014 yılına kadar, toplam 12.500 dönüm arazide 2 milyondan fazla fidan dikimi gerçekleştirildi. Bugün çalışmalar, her yıl 2.000 dönüm yeni alana 300 bin fidan dikimi hedefiyle devam ediyor. Dikildiklerinde boyları 10-15 cm olan fidanlar, bugün 6-7 metre yüksekliğe ulaşmış durumdadır. İlk boşaltma kesiminin ise, ilk fidan dikiminin 18'inci ve Cumhuriyetin 100'üncü yılı olan 2023'te yapılması hedefleniyor. ■

O gün, 22 işadamı, şirketin iştirak taahhüdünü imzaladı. Böylece ağaç tarımının Türkiye'deki ilk uygulayıcısı olan ENAT, 2005 yılında, 26 kurucu ortak ve 2 milyon TL sermayeyle resmen faaliyetlerine başladı.

Şirketin önündeki en önemli sorun, arazi teminiydi. Bu konuda, ANG Vakfı'nın desteğiyle çeşitli bölgelerde araştırmalar yapıldı. Sonunda, ilk arazinin Bursa'nın Karacabey ilçesine bağlı Kıranlar Köyü yakınlarında alınmasına karar verildi. Yine yapılan araştırmalarla, dikilecek ağaç türleri de saptanmıştı. Buna göre Karadeniz Bölgesi için kızılçam, Marmara Bölgesi için sahil çamı, Akdeniz Bölgesi için ise kızılçam en uygun türler olarak belirlenmişti. İlk dikim çalışmalarına 2005 yılında başlandı. Karacabey'de düzenlenen törenle, ilk etapta 50 bin sahil çamı toprakla buluştu. Ardından 2006 yılında, hazırlık çalışmaları tamamlanan 1.200 dönüm arazide 313 bin sahil çamı fidanı dikildi.

ENAT kurulurken, her yıl en az 1.000 dönüm arazide ağaçlandırma yapılması planlanmıştı. Ancak uygulama başladıktan sonra, önceden öngörülmemiş bazı zorluklar baş gösterdi. Arazi temini, bunların başında geliyordu. Özellikle bozuk orman arazilerinin tahsisinde, yöre halkının ciddi itirazlarıyla karşılaşılıyordu. Bazı çevrelerde, ENAT'ın

Yaşar KEMAL'e saygı konseri

Tekfen Filarmoni Orkestrası, yılın son konserini 30 Kasım gecesi Yaşar Kemal'e Saygı temsiliyle verdi. Orkestra, konserde izleyicilere Yaşar Kemal'in derlediği ağıtlardan Zülfü Livaneli'nin *Yer Demir Gök Bakır*'ına, Gara Garayev'den Adnan Saygun'a, La Scala'da sahnelenmiş *Teneke Operası*'ndan İdil Biret yorumuyla Beethoven'a uzanan, yerelle evrenselin buluştuğu zengin bir program sundu.

Türk edebiyatının çınarı Yaşar Kemal'in geçtiğimiz Şubat ayındaki kaybının ardından Tekfen Filarmoni, yılın son etkinliğinde İstanbulluların karşısına "Yaşar Kemal'e Saygı Konseri"yle çıktı. Doğan Hızlan tarafından "Yaşar Kemal'in müzik anlayışının bir tür ses haritası" olarak nitelendirilen konserde, usta yazarı anmaya yönelik geniş bir programa yer verildi.

Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda, Şef James Judd yönetiminde verilen konser, Yaşar Kemal'in çok severek okuduğu ağıtlardan biri olan *Kozanoğlu'nun Ağıdı* ile başladı. Yaşar Kemal, henüz ço-

cuk denecek yaşta Anadolu folklor hazinesinin bir parçası olan ağıtlara merak salmış ve Çukurova'da köy köy dolaşarak bir ağıt derlemesi yapmıştı. Bu ağıtlardan ilk 30 tanesi 1943 yılında Adana Halkevi tarafından yayımlanmıştı. Bu, aynı zamanda Yaşar Kemal'in yazarlığa giden yoldaki ilk adımıydı.

Konserde, Emre Gültekin'in vokal ve bağlama ile seslendirdiği *Kozanoğlu Ağıdı*'nın ardından Zülfü Livaneli'nin *Yer Demir Gök Bakır* film müziği ve Azeri besteci Gara Garayev'in *Üç Minyatür: Ninni, Ayşe, Dans* adlı eseri seslendirildi. Bunu, Fabio Vacchi'nin *Teneke* adlı operasından kesitler izledi.

YAŞAR KEMAL VE MÜZİK

Evrende iki sonsuz doğurgan yaratıcı güç vardır. Biri insan, öbürü doğa. İnsan yaratıcılığını yitirdiği gün, doğa yaratıcılığını bitirdiği gün... Her şey bitecektir!

Türk edebiyatının çınarı, büyük ustası Yaşar Kemal, işte bu sözlerle özetliyordu hayatına yön veren gayeyi. Onun için yaratmak, var olmanın tek yolu. Yaratıcılığının ilham kaynağı ise doğduğu topraklar, o toprakların binlerce yıllık geçmişi, değerleri, inanışları, kültürü ve elbette engin insan sevgisiydi. Yaşar Kemal, iyi bir yazar olduğu kadar, tutkulu bir müzik dinleyicisiydi. Onun müzik sevgisinin tohumları, henüz 15 yaşında ortaokul öğrencisiyken, bir süre memleketine giden öğretmeninin evinde kaldığı sırada atılmıştı. Evde, zengin bir taş plak koleksiyonu vardı. Yaşar Kemal, bütün harçlığını gramofon iğneleri ne harcayarak, klasik müzik eserlerinden oluşan yüzlerce plağı baştan sona dinledi. Bu deneyim, onda müziğe karşı kalıcı bir sevgi ve merak uyandırdı.

Yaşar Kemal, hep "Dünya binbir çiçekli bir kültür bahçesi," derdi. Bizim orkestramız da öyle. 23 ülkeden müzisyenlerin buluştuğu bir kültür bahçesi...

Ali Nihat Gökyiğit

Teneke Operası'nın Yaşar Kemal'in hayatında ilginç bir yeri var. Yazının çeltik ekimiyle geçinmeye çalışan köylüler, toprak ağası, doktor, sıtma hastalığı ve idealist bir kaymakam arasında geçen olayları anlatan *Teneke* adlı eserinden yola çıkılarak bestelenen eser ilk kez 2007 yılında, operanın mabedi olarak bilinen La Scala'da sahnelendi. Operanın yönetmenliğini Ermanno Olmi yaparken, librettosunu Franco Marcoaldi kaleme aldı; bestesini ise Fabio Vacchi yaptı. Operayı Yaşar Kemal, eşi Ayşe Semiha Baban ve sayısız kez La Scala'ya çıkmış ünlü soprano Leyla Gencer'le birlikte kraliyet locasından izledi. Opera sona erdiğinde, Yaşar Kemal de oyuncularla birlikte izleyicileri selamlamak üzere sahneydi.

İtalya'da sahnelendiği sırasında büyük ilgi uyandıran ve eleştirmenlerden övgüler alan *Teneke*'den iki arya, Tekfen Filarmoni tarafından Türkiye'de ilk kez seslendirildi. Konser öncesinde, *Teneke Operası* için La Scala tarafından hazırlanan belgeselin Türkçe altyazılı gösterimi de yapıldı.

Ahmed Adnan Saygun'un *Orkestra Süiti Op. 14 - Meşeli, Halay, Horon* adlı parçasıyla devam eden konser, Beethoven'ın bestelemiş olduğu yegâne konser ayağı *Ah! Perfido*'nun ardından, piyano, koro ve orkestra için bestelediği *Koral Fantezi* ile sona erdi. Parçayı, Yaşar Kemal'in büyük hayranlık beslediği ve "Türkiye'nin mucizesi" dediği İdil Biret çaldı. İdil Biret'e göre bitiriş parçasının, Yaşar Kemal'le benzerlik kurduğu Beethoven'den seçilmesi çok anlamlıydı: "Ben Beethoven ile Yaşar Kemal arasında bir yakınlık görüyorum: İkisinin de sınır tanımayan yaratıcılıkları var. İkisi de çok bağımsız. Bunlar ortak yanları."

Konser, aralarında kültür ve sanat hayatının önemli isimlerinin de bulunduğu, kalabalık bir topluluk tarafından izlendi. Özellikle dünyaca ünlü mezzo soprano Anna Smirnova ve Türkiye'nin en önemli tenorlarından Bülent Bezdüz'ün performansları dinleyicileri büyüledi. ■

İdil Biret

James Judd

Smirnova Anna

TENEKE OPERASI

Yaşar Kemal'in İtalyancaya ilk kez 1997'de Antonella Passaro tarafından, özgün adı korunarak çevirilen romanı *Teneke*, Fabio Vacchi tarafından bir opera eseri olarak bestelendi. Ermanna Olmi'nin *Il Mestiere delle Armi* adlı filminin müziğini yapan, *El Fuego Fatuo Operası*'ni besteleyen ve başta İtalya olmak üzere dünyanın birçok yerinde eserler sahneleyen, Koussevitzky ödüllü Vacchi, eser üzerinde uzun süre çalıştıktan sonra besteyi 2005 yılında bitirdi. Vacchi, *Teneke* için şunları söylüyordu:

"Yaşar Kemal'de tam aradığımı buldum. Epik, hümanist bir yapıt, üst düzey bir anlatım. *İnce Memed*'i de operaya yansıtmak isterdim. Ancak çok güç bir iş o, Homeros'un *İlyada*'sını çevirmek kadar zor."

Teneke Operası'nın prömiyeri ilk kez 2007 yılında, ünlü La Scala'da gerçekleşti. La Scala'nın internet sitesinde *Teneke*, "20'nci yüzyılda Türkiye'de yaşanan bir medeniyetler çatışması; belki de ileride tüm ırklara ve kültürlerle hoşgörülü davranacak iki kültürü temsil eden iki adamın öyküsü," şeklinde özetlenmektedir.

KOZANOĞLU'NUN AĞIDI

Yaşar Kemal, henüz çok genç yaşta Çukurova'da ve Toroslar'da köy köy dolaşarak ağıt toplamaya başlar. İlk başta onun bu çabası çevresindekilerce garipsenir. Oysa o, ölüme karşı etkin bir direniş olan ağıtların binlerce yıllık hikâyesinin peşindedir. Dağ bayır dinlemeden köy köy dolaşır, buruşuk sarı kâğıtlar üzerine dinlediği türkülerin sözlerini, destanları, ağıtları kaydeder. İşte o ağıtlardan biri de, devlete isyan eden Kozanoğlu Ahmet Paşa ve kardeşi Yusuf Ağa hakkındadır. Devlet, isyanı bastırmak için iki kardeşin üzerine Derviş Paşa'yı gönderir. Çıkan çatışmada Yusuf Ağa asker tarafından süngülenir, Ahmet Paşa da esir düşer. Bunun üzerine ailenin kadınları, Yusuf Ağa için şu ağıdı yakar:

Çıkdım Fekenin dağına
İrembil atdım başına
Aşiretten imdad olamaz
Gaç gurtul Gâvırdağına

Çıkdım Fekenin dağına
Garı dizleyi dizleyi
Yarelerim göz göz oldu
Cerrah gözleyi gözleyi

Odasında terzi işler
Küfaylanlar yeri dişler
Ünü büyük Gozanoğlu
Kürk geydirir at bağaşlar

Gutnu zubunun gardağı
Elinde gümüş bardağı
Zahmerinin ortasında
Oda vermişler çardağı

Amanın böyle olur mu
Oğul babayı furur mu
Padişah esgerleri
Bu dünya size galır mı

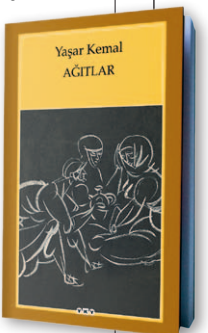
Gara çadır eğmeyinen
Ucu yere değmeyinen
Ne kaçarsın Gozanoğlu
Beşyüz atlı gelmeyinen

Gozan dağı dağ dağal mı
Çevre yanı bağ dağal mı
Gozanoğlunu furmuşlar
Bu da bize ar dağal mı

Gozan suyu akmam demiş
Dört yanımı yıkmam demiş
Ünü büyük Gozanoğlu
Ben yurdumdan çıkmam demiş

Hezerine hüzerine
Işık yağmış mezerine
Kalk gidelim Kozanoğlum
Bin kır atın üzerine

Karalı yağlık karası
Adana Kozan arası
Ben öpmeğe kıyamazdım
Ak göğsü süngü yarası

ÖNCE VE DAİMA İŞ GÜVENLİĞİ

Geçtiğimiz günlerde, Tekfen İnşaat'ın üç önemli projesinden yüz güldüren kazasızlık haberleri geldi. 2014 Ocak ayında anlaşması imzalanarak çalışmalara başlanan Şahdeniz Faz-2 Kara Terminali'nde 15 milyon adamsaatlik önemli bir kazasızlık başarısına ulaşıldı. Yine Şahdeniz Faz-2 kapsamında inşa edilen platform projesinde 10 milyon adamsaatlik çalışma, kayıp zamanlı bir kaza olmaksızın geride bırakıldı. Bu başarı, BP tarafından "HSSE Excellence / SEÇ-G Mükemmellik Ödülü"ne de layık görüldü.

Türkiye'de devam etmekte olan TANAP projesinden de ilk kazasızlık haberi geldi. Projedeki ilk 1 milyon adamsaatlik çalışma, kayıp zamanlı bir kaza olmaksızın tamamlandı.

Göğsümüzü kabartan bu başarılar için tüm proje çalışanlarımızı ayrı ayrı kutluyor, kazasız günlerin proje sonuna kadar devam etmesini diliyoruz. ■

Somalı kadınlardan el emeği göz nuru

Tekfen Vakfı'nın 13 Mayıs 2014'te yaşanan elim maden kazasından sonra Soma'da açtığı Mikro kredi Şubesi, Somalı kadınların kendi işlerini kurarak ailelerinin geçimine katkı sağlamaları yönünde bugüne kadar önemli çalışmalara imza attı. Türkiye Grameen Mikrofinans Programı kapsamında kurulan mikro kredi şubesi, kendi işini kurmak isteyen Somalı kadınlara 1.000 TL tutarında kredi veriyor. Ayrıca her üye, çok küçük bir bedelle mikro sigorta ve mikro konut sigortası yaptırabiliyor. Programın ilk yılının sonunda mik-

rokrediden yararlanan Somalı kadınların sayısı 300'e ulaştı.

Tekfen, kredi alan kadınlara pazar yaratılması için de kendi imkânlarını seferber ediyor. Daha önce Ramazan Bayramı'nda hediye olarak Somalı kadınların yaptığı çilek reçelleri dağıtıldı. Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi'nde bu yıl 6.sı düzenlenen Ertuğrul Fırkateyni kazasının şehitlerini anma etkinliği sırasında da, katılımcılara Somalı kadınların yaptığı tığ oyası sakura çiçekleri armağan edildi. ■

Aramıza katılan arkadaşlarımıza hoş geldiniz diyor, terfi eden arkadaşlarımıza yeni görevlerinde başarılar diliyoruz.

Yeni katılanlar

ASLI KARA	HALİL KÖKÇÜ	GERT ADRIAAN OOSTHUIZEN	AZİZ KANITATLI
Toros Tarım Yetenek Yönetimi ve Organizasyonel Gelişim Müdürü	Toros Tarım İnsan Kaynakları Operasyon ve Ücret Yönetimi Müdürü	Toros Tarım Operasyon Direktörü	Toros Tarım SEÇ Müdürü, Samsun İşletmesi
1977 yılında İzmir'de doğan Aslı Kara, Bilkent Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde lisans, Kanada Manitoba Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde yüksek lisans eğitimi tamamladı. 2011'de CTI (Coaches Training Institute) Co-Active Koçluk Sertifikası Programı'nı tamamladı. Tesco Kipa, GlaxoSmithKline ve Deloitte firmalarının İnsan Kaynakları departmanlarında eğitim, işe alım ve yetenek yönetimi konularında uzmanlık ve yöneticilik pozisyonlarında görev alan Kara, 27 Ağustos 2015 tarihinde Toros Tarım'da Yetenek Yönetimi ve Organizasyonel Gelişim Müdürü olarak göreve başladı. Aslı Kara, evli ve 1 çocuk sahibi.	1977 yılında İstanbul'da doğan Halil Kökçü, Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Programcılığı ön lisans ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yönetim ve Organizasyon Geliştirme Bölümü lisans programından mezun oldu. Garanti Bankası ve Deloitte Denetim ve Danışmanlık firmalarında bordro, ücret yönetimi, raporlama ve İK operasyon konularında uzmanlık ve yöneticilik pozisyonlarında görev alan Kökçü, 24 Ağustos 2015 tarihi itibarıyla Toros Tarım'da İnsan Kaynakları Operasyon ve Ücret Yönetimi Müdürü olarak göreve başladı. Evli ve 3 çocuk babası olan Kökçü'nün ilgi alanları arasında sinema ve futbol yer alıyor.	1958 yılında Güney Afrika'da doğan Gert Adriaan Oosthuizen, Stellenbosch Üniversitesi İşletme ve Ziraat Yönetimi Bölümü'nden mezun oldu. MBS İnşaat'ta çeşitli pozisyonlarda görev aldıktan sonra Suudi Tarımsal Geliştirme Şirketi'nde mısır, buğday ve patates konularında Proje Müdürlüğü yapan Oosthuizen, 17 Ağustos 2015 tarihi itibarıyla Toros Tarım'da Operasyon Direktörü olarak göreve başladı. Evli ve 3 çocuk babası olan Oosthuizen'in ilgi alanları arasında motosiklet kullanmak ve ata binmek yer alıyor.	1977 yılında Adana'da doğan Aziz Kanıtlı, Çukurova Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü'nde lisans ve yüksek lisans eğitimi tamamladıktan sonra DupontSA (daha sonra ADVANSA SASA ve SASA) Polyester Sanayi A.Ş.'de İSG ve SEÇ bölümlerinde yöneticilik yaptı. Kanıtlı, 20 Temmuz 2015 tarihinde Samsun İşletmesi SEÇ Müdürlüğü'nde SEÇ Müdürü olarak göreve başladı. Evli ve bir çocuk babası olan Kanıtlı'nın ilgi alanları arasında kitaplar ve satranç yer alıyor.

Terfi edenler

ADI SOYADI	ŞİRKETİ / BİRİMİ	ESKİ UNVANI	YENİ UNVANI
EVİRİM ERKEN	Toros Tarım	Pazarlama ve Satış Temsilcisi	Trakya Bölge Müdürü
ÖZGÜR GÜLER	Toros Tarım	Kıdemli Pazarlama ve Satış Temsilcisi	Karadeniz Bölge Müdürü

ANILARDA KALANLAR

Tekfen, *Time* dergisinde

Dünyanın en yüksek tirajlı dergisi *Time*'in 8 Ekim 1984 tarihli nüshasını açanlar, içinde 8 sayfalık bir Tekfen ekinin bulunduğunu gördüler. O güne kadar ülke ve sektör ekleri dışında, hiç firma eki yayımlanmamış olan *Time* dergisinin bu ayrıcalığı Tekfen'e tanımış olması hem dikkat çekici, hem de gurur vericiydi.

"Atlantik'ten Körfez'e Kadar" başlığını taşıyan tanıtıcı ekte, ülke ekonomisinin son yıllarda kat ettiği gelişmelerden ve Türk girişimciliğinden övgüyle söz ediliyordu. Özellikle müteahhitlik firmalarının son yıllarda elde ettiği başarılarla dikkat çekilen yayında, Tekfen Holding'in çalışmaları ayrıntılı bir şekilde anlatılıyordu. Yazının son bölümünde ise "3 Silahşorlar" başlığı altında, Tekfen'in kurucu ortakları hakkında bilgilere ve onların görüşlerine yer veriliyordu.

Tekfen'in *Time*'daki ekini heyecanla karşılayan isimlerden biri de, Tevfik Güngör adıyla *Dünya* gazetesinde yazıları yayımlanan Güngör Uras'tı:

Nedir Tekfen Olayı?

Türkiye'de ve ABD'de çok iyi eğitim görmüş üç arkadaş, Ankara'da devlet hizmetinde iken, kendi başlarına bir şeyler yapmaya karar veriyorlar. Bundan 20 yıl önce Ankara'dan yola çıkıp İstanbul pazarına, sonra da İstanbul'dan yola çıkıp dünya pazarına yöneliyorlar.

1983 yılı ciroları 220 milyon dolar, 1984 yılının ilk yarısındaki ciroları 170 milyon dolar. Açık anlatımıyla, 1984 yılında, dolar bazında yüzde 50'nin üzerinde bir gelişme ile yollarına devam ediyorlar... Dört yıl önceye kadar ihracatı bilmeyen bu firma, 1983 yılında 53 milyon dolar ihracat yapmış. 1984 yılının sadece ilk yarısındaki ihracat rakamları ise 78 milyon dolar.

Bu rakamlar, Türkiye'de son zamanlarda çok yoğunlaşan güncel sorunlardan bunalanlar, Türkiye'nin geleceği hakkında karamsarlığa kapılanlar için bir ışık teşkil edebilir.

*Tekfen'i ve onun başarılı üç ortağını (ki yabancı yazar *Time* dergisinde onları Üç Silahşorlar olarak adlandırmaktadır) kısa sürede gerçekleştirdikleri ve ulaştıkları çizgi bakımından tebrik etmek gerekir. Tekfen yanında, aynı gayreti gösteren, aynı şekilde başarılı olan çok sayıda Türk firmasının da mevcudiyetini bilmek, zaman zaman kara bulutlar etrafı kaplasa da, Türkiye'nin iyiliklere doğru yol almakta olduğu konusunda güvence verecektir. ■*